Yuvanız İçin Mutluluk Reçetesi

Sevmek Bu Kadar Güzelken

Hayat Yayınları: 401
Aile ve Çocuk Eğitimi: 34

Kitabın Adı
Sevmek Bu Kadar Güzelken

Kitabın Yazarı
Sema Maraşlı

Yayın Editörü
Erol Şahnacı

© 2012, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.
Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-5365-33-2
Sertifika No: 12451

Baskı Yeri & Tarihi	:	İstanbul, 2013
Düzelti	:	Yakup Şimşek
Kapak Uygulama	:	Gonca Özdemir
Mizanpaj	:	Ebru Yeşilyurt
Baskı & Cilt	:	Alioğlu Matbaacılık Orta Mahallesi Fatin Rüştü Sokak No: 1-3/A Bayrampaşa / İSTANBUL Tel: (0212) 612 95 59 Fax: (0212) 613 09 83 Seri No: 11946

Hayat Yayın Grubu
Nişancı Mahallesi Davutağa Caddesi No: 26/1
34050 Eyüp - İstanbul
Tel: 0212613 11 00 GSM: 0530 290 99 78 Faks: 0212613 11 55
www.hayatyayingrubu.com - hayat@hayatyayinlari.com
twitter.com/hayatyayingrubu - facebook.com/hayatyayingrubu

Yuvanız İçin Mutluluk Reçetesi

Sevmek Bu Kadar Güzelken

sema maraşlı

Hayat

Sema Maraşlı

Kahramanmaraş'ta doğdu. İşletme ve Davranış Bilimleri okudu. İlk kitabı "Bana Bir Masal Anlat" 2001 yılında yayınlandı. Hikâye kitaplarıyla 2002 yılında ödül aldı. www.cocukaile.net sitesinde evlilik üzerine yazılar yazmaktadır. Üç çocuk annesi olan yazar İstanbul'da yaşamaktadır.

Evlilik ve Aile Dizisi

- *Eşimin Eşi Yok*
- *Eşimle Tanışmayı Unutmuşuz*
- *Kulak Aşık Olurmuş Gözden Evvel*
- *Muhabbet Olsun*
- *Sevmek Bu Kadar Güzelken*
- *Eşim Aşkım Olsun*
- *Senin Ailen Benim Ailem*

Çocuk Kitapları:

- *Mırmır Balığı*
- *Pırpır ile Hırhır*
- *Bana Bir Masal Anlat*
- *Geçmiş Olsun Çoban Yıldızı*
- *En Güzel Hediye*
- *Mektuptaki Sır*
- *Okulda Tuzak*

www.semamarasli.com
www.cocukaile.net

~İçindekiler~

Sevmek Bu Kadar Güzelken 7
Sevginin Düşmanları 12
Erkekleşme Hareketi ve Zararları 16
Kadının Gücü 21
Evlendirme Programları 24
Evlilik Öncesi Dikkat Edilmesi Gerekenler 27
Erkekler İdareci ve Koruyucudurlar 33
Kadına Otorite Yakışır mı? 36
Tüylerimizi diken diken eden emir 40
Dindar Feminist Olur mu? 46
Evlilik Gemisi Kaptanı Neleri Bilmeli? 51
Kadın Nedir? 55
Eş Hakkı Hesabı 59
Karı-Kocanın Muhabbet Saati 64
Kadın mıyız Bayan mıyız? 69
Kadınlara Ne Oldu? 72
Koca İçin Süslenmek Caiz mi? 76
İşte Kazanan Kadın Aşkta Kaybediyor 81
Düşman ile Aşk 85
Erkek Düşmanlığı 88
Kadın, Hakkını Değil, Aklını Kullanmalı 92
Erkeklik Adım Adım Bitiriliyor mu? 97
Erkekler Hakkında Bilinmesi Gerekenler 103
Erkeklerin Değişken Halleri 106
Kadınlar Hakkında Bilinmesi Gerekenler 110
Kadınlarla İyi Geçinin 115

"Bu ayeti Kimse Duymasın" Demeyelim 118
Maddiyat mı Muhabbet mi? 124
Çok Eşlilik Dinimizde Tavsiye Edilmiş midir? 126
Baştan Çıkmak Sanıldığı Gibi Zor Değil 133
Aldatılma Korkusu Evliliklere Zarar Veriyor 138
Kadınlar İçin Güzel Kalmanın Sırrı 141
Boşanmalar Arttı 146
Sevgili Peygamber'imiz En İyi Örnek 151
Kur'ân ve Sünneti Hakem Yapmak 157

Sevmek Bu Kadar Güzelken

"Sükûna ermeniz için size kendinizden zevceler yaratması ve aranıza sevgi ve merhamet koyması onun (kudretinin delillerindendir) âyetlerindendir. Şüphesiz ki bunda düşünen topluluklar için ibretler vardır." (Rum Sûresi 21. Âyet-i Kerîme)

Kur'ân-ı Kerîm'in mealini her okuduğumda mukaddes kitabın ne büyük bir mucize olduğunu yeniden fark ediyor ve hayretlere düşüyorum. Bir yandan da utanıyorum. Âyetleri yıllarca okuyup geçiyoruz, üzerinde durmadan düşünmeden. Oysa kaç yerde "Düşünenler için ibretler vardır." buyruluyor. Yukarıdaki âyetin sonunda olduğu gibi.

Bu Âyet-i Kerîme evlilik hakkında çok kıymetli bilgiler sunuyor bize. Allah (cc) evlilikten maksadın sükûna ermek olduğunu bildiriyor. Peki, sükûn nedir?

Alimler "sükûn" kelimesini "rahatlamak, dinlenmek, durulmak, kaynaşmak, huzura kavuşmak" gibi karşılıklarla açıklamışlar. Rabb'imiz, kadın ve erkeği, birbirlerinde dinlenmeleri, durulmaları ve birbirleri ile rahatlamaları için çiftler hâlinde yarattığını açıklıyor.

Bekârlar bana çok soruyor: "Eş seçerken neye dikkat edelim?" diye. İşte âyetle yol gösterilmiş. Evi, maaşı, tahsili, boyu-bosu güzelliği değil öncelikle dikkat edilecek şey. Bu kişi benim sükûna ereceğim kişi midir? Hayatın telaşı ve yorgunluğu içinde gönlümü ve bedenimi dinlendireceğim kişi olabilir mi? İlk bakılacak olan şey bu olmalı, değil mi?

Âyetin devamında "Sükûn için aranıza sevgi ve merhamet koyduk." buyruluyor. Ben bunun Rabb'imizin çiftlere düğün hediyesi olduğunu düşünüyorum. "Nikâhta keramet vardır." denilen şey bu olsa gerek. Yeni evli çiftlere akrabalar, arkadaşlar hediyelerini verirken, Rabb'imiz de nikâh hediyesi olarak "sevgi ve rahmet" hediye ediyor.

Allah (cc) kadın-erkek arasında zaten bir çekicilik yaratmış. Bu çekicilik sevgi ve merhametle desteklendiğinde işte o zaman bir yabancı ile kuzu sarması olup ömrünü geçirebiliyorsun. Aynı zamanda bu âyetle mutlu bir evlilik için en gerekli iki şeyi de öğrenmiş oluyoruz: sevgi ve rahmet.

"Sevgi" Allah'ın kullarına en büyük ikramıdır. Sevmek ibâdettir. Sevgi bir sermayedir; onu azaltmak veya çoğaltmak kişilere kalmış. Sermayeyi tüketmemek için de bilinmesi gerekenler vardır.

Sevgiyi öğrenmek ve öğretmek lazım. "Gelin, burada tatlı bir bahar var, karda kışta üşümeyin, sevmeyi öğrenin..." demek lazım.

Her şey sevilmek istiyor: İnsanlar, bitkiler, hayvanlar. Sevilen ve ilgi gören inekler daha çok süt veriyor. Sevilen, onunla konuşulan bitkiler coşup taşıyor. Kalbi olmayan bitkiler bile sevgiye bu kadar ihtiyaç duyarken, sevgi mekânı kalplerimizin en çok ihtiyacı olan şey sevgidir. Yüreklerin en çok susadığı şey sevgidir.

Hz. Ömer, hanımlarından şikâyet eden kocalara "Sevmek ve sevdirmek için yollar arayın." diye tavsiyelerde bulunurken "Yuvalar ancak sevgi esası üzerine kurulmuştur." demiş. İçinde sevgi olan her şey güzelleşiyor. Sevgi sözleri dinletilen su molekülleri donarken daha güzel kristal şekiller oluşturuyor. Öfke ve küfür dinletilen su molekülleri donarken kristalleri bozuluyor. İnsan vücudunun çoğunun da su olduğunu unutmamak lazım.

Erkekler için de sevgi değerlidir; fakat kadınlarm en çok istediği şey sevgidir. Hep sevildiklerinden emin olmak isterler. Eşlerinin davranışlarını hep sevildiklerine ya da sevilmediklerine yorarlar. Sevilmediğini hisseden kadın hırçın olur. Bir araştırmada eşini sevmeyen kişilerin daha sık nezle olduğu ortaya çıkmış. Bağışıklık sistemi sevgi ile kuvvetleniyormuş.

Erkek sevgisini esirgememeli, eşini sevgisini kısarak cezalandırmamalı. Hatalarımıza rağmen birbirimizi sevmeliyiz. Muhabbet çok kazançlı bir şey. Dünya ve âhiretimiz için... Günahlardan mı kurtulmak istiyorsunuz? Muhabbet edin. Allah'ın Resûl'ü şöyle buyurmuş:

"Bir erkek karısına baktığı, karısı da kendine baktığı vakit Allah her ikisine rahmet nazarı ile bakar ve erkek karısının elini tuttuğu zaman her ikisinin günahları parmakları arasından dökülüp gider."

Sevgi dolu bir bakış ve tatlı bir dokunuş... Bir kadın için bunun manası ne büyüktür... İki tarafın da günahları dökülüyor ve Allah'ın rahmetine mazhar oluyorlar. Geçim sıkıntısından kurtulmanın yolu da muhabbetten geçiyor.

"Allah bir evin rızkının bereketini, karı-koca muhabbeti arasına gizlemiştir." buyuruyor sevgili Peygamber'imiz.

Ne kadar muhabbet o kadar bereket... Hep bereketsizlikten şikâyetçiyiz. Allah bereketi muhabbetin içine saklamış. Dışarıda daha fazla kazanmak için vakit geçirmek yerine evine gelip eşiyle muhabbet eden erkekler daha kazançlı öyleyse...

Sevgi çok değerli bir sermaye fakat âyette sevginin hemen peşi sıra gelen "rahmet" olmasa sevgi çabucak tükenir gider. Sevgi tek başına insana yetseydi aşkla evlenen pek çok insan bir müddet sonra birbirlerinden nefret etmezdi.

Rahmet: Affetmek, merhamet, şefkat, ikram ve ihsanda bulunmak.

Seven sevdiğine ikramda bulunmalı, sevdiğini mutlu etmek için uğraşmalı.

Nerde okuduğumu, nerden duyduğumu hatırlamıyorum ama aklımda "Sevgi, içinden bencillik çıkarıldıktan sonra kalan şeydir..." diye bir söz kalmış. Oysa ne kadar bencilce sevmeye çalışıyoruz ve belki bu yüzden elimize yüzümüze bulaştırıyoruz sevgilerimizi.

"Ben sevdiğim için ne yapabilirim?" diye düşünmüyoruz da "Bakalım sevdiğim benim için ne yapacak?" diye bekliyoruz, çoğu zaman.

Hepimiz sevilmek istiyoruz, nasıl sevdiğimizi düşünmeden. Sevgi fedakârlıktır, ikramdır. Almak değil vermektir. On yaş altı çocuklara sormuşlar: "Aşk nedir?" diye. Çok güzel anlatmışlar:

"Aşk, annemiz babamıza kahve yaptığı zaman ona götürüp vermeden önce kendisinin bir yudum içmesi ve tadının çok güzel olduğunu kontrol etmesidir."

"Aşk, kocamız çok terliyken ve kötü kokuyorken bile ona 'Çok yakışıklısın!' demektir."

"Birine âşıksanız, kirpikleriniz hareket ettikçe gözlerinizin içinden yıldızlar çıkar."

"Aşk, biri sizi ne kadar kırmış olsa da sırf o üzülür diye ona kötü bir şey söylememektir."

"Aşk çok yorgun olduğumuzda bizi gülümseten bir şeydir."

"Sizin adınız size âşık olan birinin ağzından daha değişik çıkar, o size adınızı söylediği zaman 'Benim ne güzel adım var!' diye düşünürsünüz...

Çocuğun biri de "Aşk, sevdiğinizin kendi tabağındaki patates kızartmasını sizin tabağınıza koyması ve sizin tabağınızdan bir şey almamasıdır." diye tarif etmiş.

Sevdiğini söylemek ve sevdiği için fedakârlıklar yapmak, sevginin artmasına vesile olur. Eşinin güzel yönlerini gördüğü hâlde -şımaracağı korkusuyla- takdir etmeyen, onu sevdiğini

söylemeyenler var. Allah Resûl'ü bu hususta ümmete çok güzel bir örnektir:

Peygamberimiz sevgisini göstermekten hiç çekinmemiştir. Çocukları sevip öpmesi, sırtına alması, onlarla sohbet etmesi; hanımlarının güzel vasıflarıru söylemesi, onları sevdiğini ifade etmesi, bineğine alması; bardaktan suyu, hanımının ağzını değdirdiği yerden içmesi, deveye binecek hanımına yardımcı olurken onun ayaklarını kendi dizine bastırması, kendisine gelen yemek davetini "Hanım da olursa..." kaydıyla kabul etmesi; bir sıkıntıyla kederlenip ağlayan hanımının gözyaşlarını elleri ile silerek onu teselli etmesi gibi pek çok davranışı, onlara sevgisini göstermek, hanımlarını ve çocuklarını mutlu etmek içindir.

Ve affetmek... Karı kocanın birbirlerinin hatalarını hatta olabilecek hatalarını bile affetmeye ne çok ihtiyaçları var... O zaman:

Sevmek bu kadar güzelken bu kızgınlık, bu nefret niye?

Sevmek bu kadar güzelken bu kavgalar niye?

Sevmek bu kadar sevapken bu kaçış nereye?

"Vedûd" olan seven ve çok sevilen Rabb'imiz sevgiyi çok tatlı yaratmış. O halde Rabb'imizin hediyesi olan sevgi ve rahmeti kaybetmemek için yine Rabb'imizin ve Resul'ünün yol göstericiliğine ihtiyacımız var. İnsanı Yaradan'ından daha iyi kim bilebilir ki?

Sevginin Düşmanları

"*Hakikat o (Allah) kibirlenenleri sevmez.*" (Nahil Sûresi 23. Âyet-i Kerîme) Rabb'imiz kibirlenenleri sevmiyorsa biz kibirlileri sevebilir miyiz? Kibrimize rağmen sevilebilir miyiz?

Sevginin en tehlikeli düşmanı kibirdir. Mevlânâ "Haydi, ben bensiz geleyim, sen sensiz gel." diyor. Şimdi "Sen sensen, ben de benim..." modası var: "Sen bana bunu yapamazsın. Sen bana bunu diyemezsin." Şeytan, kibri yüzünden Allah'ın rahmetinden kovuldu. Biz de dikkat edelim, kibrimiz yüzünden sevdiğimizin kalbinden kovulmayalım.

Muhammed ibni Hüseyin: "Az yahut çok, insanın kalbine giren kibir, ne miktar ise o miktarda aklından noksanlaştırılır." diyor.

Sülayman Havais'e: "O bulunduğu müddetçe iyiliğin fayda vermediği kötülük hangisidir? diye soruluyor. Cevap veriyor: "Kibirdir..."

Sevgi ile merhamet, kin ile kibir ikiz kardeştir. Kalbimizde kin taşıyorsak, affedemiyorsak, kibrimizdendir. Kibirli olan kişi eşini de başkalarını da affedemez, yapılan hata nefsine çok ağır gelir. Eğer affedemiyorsak kendimizden korkmamız lazım.

"Kendini mutlu et." yahut "Kendin için bir iyilik yap." gibi reklam sloganları ile kibrimiz besleniyor sürekli. Kendimizi çok sevince başkasını sevemez oluyoruz. Oysa insanı güzelleştiren şey Yaradan'ına ve yaratılanlara duyduğu sevgidir.

Sevgisiz insan hırçındır, durulamaz. Sükûna ermek istiyorsak kin ve kibirden arınmış temiz bir kalple sevmeyi öğrenmemiz lazım.

Bir araştırmada mutlu ve mutsuz çiftlerin tartıştığı meseleler araştırılmış. Bir farklılık bulunamamış. Mutlu çiftler de mutsuz çiftler de hep aynı hususlarda kavga ediyorlarmış: Harcamalar, çocuklar, onların yetiştirilmesi, iki tarafın aileleri...

Yani mutsuz çiftler, çok büyük dertleri olduğu için mutsuz olmuyorlarmış.

Mutlu çiftler de hiç kavga etmiyor değiller. Bu kez çiftlerin mutlu ya da mutsuz olmasındaki faktörlerin ne olduğunu araştırmışlar.

Çıkan tablo şu: Sıkıntılar aynı; fakat çareler farklı. Mutlu çiftler hayata güzel bakan, espri anlayışı olan çiftlermiş. Bu yüzden dertlerine kolayca derman buluyorlarmış.

Mutsuz çiftler ise her şeyi gurur meselesi yapıp kendilerini çok ciddiye aldıkları için sıkıntıları yenemiyorlarmış. Yani gurur-kibir mutluluğun baş düşmanı...

Sevginin bir düşmanı da geçmişe dayanan üzüntüler ve gelecek kaygısı. Geçmiş ve gelecek yüzünden şimdiyi yaşayamayan, mutlu olamayanlar çok.

Mevlânâ Hazretleri'nin çok sevdiğim bir sözü var: "Geçmişi ve geleceği yakınadıkça Allah'ı bulamazsın." Geçmişin davasını güdenlerin ve gelecek kaygısı çekenlerin Allah'ı bulamayacaklarını dile getirmiş. Çünkü geçmişin üzüntüleri ve gelecek kaygısı Rabb'imize güvenmediğimizi gösterir.

Ben bu güzel sözde küçük bir değişiklik yapıp, konuyu mutluluğa bağlamak istiyorum. "Geçmişi ve geleceği yakınadıkça mutlu olamazsın."

Burada çok hikmetli ve güzel bir beyti de dikkatinize sunayım:

Mâzî ile müstakbele sarf eyleme ömrü,
Hâl ehli için hiçbiri maksûd değildir.

"Geçmiş" deyince illa uzak geçmiş olması da gerekmiyor. Kırk yıl öncesi de beş dakika öncesi de bir saniye öncesi de "geçmiş"tir. Yakın geçmişle de uzak geçmişle de ilgili sorunlar yaşayanlar mutluluğu göz göre göre kaçırıyorlar.

Evliliklerdeki pek çok tatsızlık da geçmişte yaşanan birtakım problemlerin devam ettirilmesi yüzünden oluyor. "Eşim bana şunu yaptı, bunu yaptı, kayınvalidem bana şunu dedi, bunu dedi..." davaları hiç bitmiyor. Hele kadınlar bu meseleler yüzünden ömürlerini yiyorlar. Bugünlerini, hatta geleceklerini mahvediyorlar.

İyilikse de kötülükse de getirene takılıyoruz, göndereni (Yaradan'ı) unutuyoruz. Doğru bir tevekkül anlayışı ile kadere gerçek bir iman ve teslimiyet şart... Geçmişte yaşadığımız her ne ise yaşadık bitti. Alınması gereken dersler varsa alınıp geçmiş bir tarafa bırakılmalı. Sevdiklerimizin hatalarını unutup iyiliklerini hatırlamalıyız. Geçmiş ve gelecek derdiyle bugünümüzü ve sevgilerimizi yok etmemeliyiz.

Sevginin bir düşmanı da hatalarımızı kabul etmeyişimizdir. Sevdiğimizin hatalarını görmek; buna karşılık kendi hatalarımızı görmemek ya da hatalarımız için bahaneler üretmek sevgiyi bitirir.

Kötü huylarımızı kibar cümlelerle süsleyip kendimizi kandırıyoruz. Mesela kadın diyor ki: "Ben çok sabırlı bir kadınım. Bir keresinde kocamla üç ay küstük, barışmak için hiç adım atmadım, sabrettim." İnsanoğlu kendi hatalarına çok güzel kılıf uydurabiliyor. Oysa yaptığı sabır değil, kibir ve inattır. Çoğu zaman hatalarımızı görmek istemiyoruz, eğer görüyorsak da kendimizi temize çıkaracak bahaneler bulmakta zorluk çekmiyoruz.

Erkek: "Karım her zaman net konuşmuyor, benim onu anlamamı bekliyor. Bulmaca mı çözüyoruz? Ben uğraşamam, ne söylüyorsa açık olsun." diyor. Sevgi emek ister, biraz uğraşmak lazım, onda da ayrı bir güzellik vardır. Aşırı olmadıkça naz güzeldir. Fazlası âşığı bile usandırır.

Sevginin bir düşmanı da bize mutluluk için sunulan yanlış reçetelerdir. Sevmek istiyoruz, mutlu olmak istiyoruz; fakat nasıl olacağımızı bilmiyoruz. Dizilerden, filmlerden, İnternet'ten mutluluk formülleri arıyoruz: "Sevdiğini elde tutmanın 101 yolu" tarzında veya "Onun baş tacı olmanın 10 sihirli formülü" gibi... Fakat bu kadar yol yönteme rağmen, bir türlü mutlu olamayız. O zaman da eşimizi suçluyoruz.

Oysa verilen formüller yanlış olduğu için mutlu olamıyoruz; çünkü formüller yaratılışa ters. Yaratılıştan gelen genetik kodlamaları göz ardı ederek mutlu olamayız. Yaradan, kadın ve erkeği yaratmış, mutluluk reçetesini de göndermiş. Bu yüzden mutluluğu uzaklarda aramaya hiç gerek yok.

Erkekleşme Hareketi ve Zararları

"Kadınlaşan erkeklere ve erkekleşen kadınlara la'net olsun." buyurmuş, Allah Resûl'ü bir Hadîs-i Şerîf'inde.

Sevgili Peygamber'imiz "Rahmet Peygamberi"dir. Çok az lanet etmiştir. Onun bir şeye lanet etmesi, o şeyin çok kötü olduğunu gösterir. Kadın erkekleştiğinde veya erkek kadınlaştığında Allah'ın yarattığı düzen bozulur.

Kadın-erkek arasındaki çekiciliği sağlayan şey zıtlıktır. Yaratılan her şey zıddı ile kaimdir. Güçler, karşı güçlerle eşleşip bütünleşirler: Ateş-su, gök-yer, siyah-beyaz, nefes almak-nefes vermek, itmek-çekmek, kadın-erkek...

Kadın ve erkek birbirlerine pek çok yönden zıt yaratılmıştır. İki cinsi birbirine çeken şey de bu zıtlıktır. Bedenen ve ruhen kadın yumuşak yaratılmış, erkek sert...

Her iki cins, kendilerine has birtakım meziyetlerle doğar: Kadının mayasında şefkat ve teslimiyet vardır; erkekte liderlik, güç ve iddia...

Güce karşı teslimiyet, iddiaya karşı şefkat birbirini tamamlar. Yaratılışın aksine giderek mutlu olmak diye bir şey yoktur.

Modern hayatın en vahim hastalığı, bu zıtlığın bozulmaya çalışılmasından dolayı kadın ve erkeğin birbirine benzemeye başlamasıdır. Bu noktada erkekler; kadınlaşma yolunda daha yavaş giderken kadınlar hızla erkekleşiyorlar.

Feminizm, Avrupa'da insan yerine konmayan kadınları korumak için iyi niyetle başlayan bir hareket iken bugün gelinen noktada eşitlik adına kadını erkekleştiren, erkeği kadınlaştıran, fıtrata karşı bir harekete dönüşmüştür.

İki cinsi tek cins hâline getirme çalışmaları, kadınların erkek pantolonları giymeleri ile hız kazanmış, "üniseks" denilen cinsiyetsiz giyecekler ile ortak kıyafetler giyilmeye başlanmış ve kadın-erkek rakip hâline getirilerek yarışa sokulmuştur.

Feminizm duyguda kadın, davranışta erkek yeni bir tip "Femo kadın" ortaya çıkardı. Femo kadınlar, erkek gibi başarı odaklıdır. Basit bir tartışmayı bile kaybetmeye dayanamaz, tartışmacı ve iddiacıdır. "Femolar" bir kadının sahip olması gereken nezaketi, zarafeti ve edayı kaybetmişlerdir. Farkında olmadan hem kendileriyle hem erkeklerle mücadele hâlindedirler. Bir türlü sükûna kavuşamazlar.

"Yuvayı yapan dişi kuştur." Bir millet kadından yıkılır ya da kadından yükselir. Kadınların erkekler üzerinde tesiri çok fazladır. Kadın şaşarsa çocukların ve erkeklerin şaşması da peşi sıra gelir. Kadınlar kendi kıymetlerini bilmeliler ve halkı yönlendirmedeki güçlerinin farkına varmalılar. Kadınlar hayır yahut şer güçleriyle cemiyete yön verirler. Bu güç şer yöne çevrilmişse bu, ailenin ve sosyal yapının çöküşü demektir.

Feminizm hareketi kadına iyilik değil, kötülük etmiştir. Batılı erkekler kadını koruma, eşitlik ve feminizm iddiaları ile ailenin maddi yükünü de yarı yarıya kadınların üzerine devrettiler; fakat bunun yanında ev işi, çocuk yetiştirmek gibi işler yine kadının üzerinde kaldı.

"Kadınlar güçlüdür, erkeklerin yaptığı her şeyi yapabilir." diye kadınları zorlanacakları işleri almaya teşvik ettiler. Yani yine aldanan kadınlar oldu.

Kadınlar yaradılışlarına uygun olan, kadınlar tarafından icra edilmesine lüzum ve ihtiyaç duyulan meslekleri seçerlerse hem kendi bünyelerini yormazlar hem de insanlara faydalı olurlar. Ailenin maddi ihtiyaçlarını erkek karşılıyorsa kadınlar illa para kazanmak peşinde koşmamalı... Bunun yerine, ilim ve irfanla uğraşıp çocuklarını güzel yetiştirmeleri, dernek ve vakıf çalışmaları ile faydalı sosyal faaliyetlere katılmaları, aileyi tehdit eden tehlikelere karşı mücadele etmeleri, sosyal yapının yükselmesi için uğraşmaları kendileri, aileleri ve bütün insanlık için çok isabetli olur. Erkek - yaradılış olarak müsait olduğu için - meşakkatli ve ağır da olsa dış hizmetleri görürse aile daha sağlıklı yürür.

Feminizmin kadını ve erkeği eşit yapma iddiaları insanlığa zarardan başka bir şey getirmemiştir. Eşit olmak için benzemek gerekir. Oysa kadın ve erkeğin yaratılışı birbirinden çok çok farklıdır. Eşit yapıda olmayanları eşitlemeye çalışmak en büyük adaletsizliktir.

Kadın- erkek arasında denklik mümkün olmadığı için eşitlik mücadelesi bir müddet sonra üstünlük savaşına dönüşüyor. Kadınlar, ne kadar zeki, ne kadar becerikli, ne kadar başarılı olabileceklerini erkeklere göstermek ve ispat etmekle ömürlerini geçiriyorlar.

Feminizm ilk çıkış yıllarında kadını insan yerine bile koymayan Avrupa için belki elzemdi. Fakat bugün feminizm artık amacını aşmış vaziyettedir ve Avrupa'da da aile birliği için bir tehlike arz etmektedir. Avrupa ülkeleri de aile kurumunu korumak için kadınların geleneksel rollerine dönmeleri gerektiği ile ilgili çalışmalar yapmaya başladılar. Feminizm nerdeyse kadının, ailenin ve insanlığın en büyük düşmanı hâline geldi.

Kadına değer veren bir dinin mensupları olarak feminizm aşısının bizde tutmaması gerekirken maalesef sinsi oyunlarla pek çok kadın feminizm bataklığına doğru çekiliyor. Medya köşelerinin kadın yazarlarının çoğu feministtir ve yazılarının da çoğu kadınları erkeklere karşı kışkırtmaktan başka bir işe yaramıyor.

Bu femo köşecilerin bütün yazdıkları "Kadınlar eziliyor, erkekler kadınlara zulmediyorlar. Erkekler kadınları mutlu etmiyorlar... Erkekler zevk düşkünü ve duygusuz varlıklar... Ey kadınlar, haklarınızı arayın!.." havasındaki teraneler... "Kadın, erkek, ilişki, sevgililik, aşk, özgürlük, aldatma" gibi ailevi mevzuları temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp vatandaşların önüne koyuyorlar. Televizyon programlarında (diziler, filmler, tartışmalar, haberler, ekran çöpçatanlıkları...) da bu mesele renkli ekranların değişmez menüsü olarak milyonlara sunuluyor.

Verimsiz ve parazit tiplerin gayretleri ile tutmayacak aşı tuttu. Kadınların ellerine "kadın hakları" diye bir afiş verip onlardan "kadın olma hakkı"nı aldılar.

Kadın olmayı unutturdular. Hak hukuk davasına düşen kadın, erkekle mücadeleye girdi.

Feminizmin cinsel özgürlüğü savunması ve yaygınlaştırması da yine kadınların aleyhine oldu. Bağlılık duygusuyla yaratılan kadın, koldan kola savrulurken mutlu olamıyor; çünkü fıtratında bir aile kurma ve anne olma saiki var. Tabii, feminizmin getirdiği cinsel özgürlük, evliliğin sorumluluğunu almadan pek çok kadınla birlikte olmak isteyen erkeklerin çok işine geldi. Bu yüzden feminizm, erkek taraftar bulmakta da zorlanmadı.

Evde, işte, kısacası hayatta eşitlik diye bir şey mümkün değildir. Bunu artık anlamak lazım. Eşitlik davası komünist bir iddiadır aslında. Komünizmde zengini fakire eşitleyelim diye uğraştılar fakat yapamadılar. Feminizm de kadını erkeği eşitleme-

ye çalışıyor. İki dava da yaradılışa aykırı olduğu için temelsizdir ve sürmesi mümkün değildir.

Komünizm çöktü, darısı feminizmin başına...

Kadının Gücü

Kadının gücü insanlığı doğurup yetiştirmesindedir. Ve bu yüce görev için de bütün meziyetlere de sahip olarak yaratılmış. İnsanları yetiştirmekten daha büyük bir güç olabilir mi? Fakat annelik ve ev hanımlığı aşağılanarak, kadınların bu kutsî vazifesine burun bükülüyor ve kadına zoraki güçler atfedilerek, kadın erkekleştirilmeye çalışılıyor.

Kadının gücü şefkat ve teslimiyetindedir. "Kadın güçlenmeli..." sözlerinin altında bir kışkırtıcılık var: "Siz kadınlar aciz, zavallı varlıklarsınız, güçlenmelisiniz." mesajı da gayet net okunuyor. Sizi güçsüz bırakan kim? Tabii ki erkekler...

Kadının gücü iletişim yeteneğindedir. Kadınlar doğuştan halkla ilişkiler uzmanı olarak yaratılmışlardır. Kadın iletişim yeteneği sayesinde hem aileyi hem toplumu çok güzel yönlendirebilir.

Güçlendirme ve özgürleştirme kampanyalarıyla, takma kanatlarla kadınları zorla uçurmaya çalışıyorlar. Oysa kadının fıtratında aile olma ve bağlanma duyguları var. Kadın uçtuğu zaman değil, bir erkeğe bağlandığı zaman mutlu olur. Yaradan öyle yaratmış...

"Ancak erkeklerin yaptıklarını yaparsan güçlü olursun" diye erkeklere karşı kadınları kışkırtıyorlar. Gücü özgür olmakta ve para kazanmakta zanneden kadınlar, taşıyabileceklerinden daha fazla yük almaya başladılar.

Tahsilli, çalışan, güçlü görünen; fakat yalnız yaşayan ve mutsuz olan pek çok kadın var. Erkeğe ihtiyacı yokmuş gibi davranan, yalnız kaldığında ise bolca gözyaşı döken... Güçlü, mutsuz ve yalnız kadınlar ordusu...

Ve bu orduya yeni neferler katmak için uğraşıyorlar. Genç kızlar, üniversite sınavına hazırlanırken aileleri ve öğretmenleri tarafından: "Okuyun, erkeklere muhtaç olmayın, evlenip anlaşamazsanız kocalarınızı kapıya koyarsınız..." diye motive ediliyorlar. Bu telkinlerle yetişen genç kızlar evlendikleri zaman kendilerinden kaynaklanan sorunlarda bile çözüm yerine boşanmaya kalkıyorlar. Fakat para mutluluk getirmiyor.

Medya dünyasına baktığımızda şöhretli, zengin, çok güzel kadınlar sürekli sevgili değiştirmekten mutlu görünmüyorlar. Hepsi evlenmek, yuva kurmak istiyor. Ne kadar modern görünmeye çalışılsa da fıtrat inkâr edilemiyor demek ki.

Güçlülük gazı, kadınları çok etkiliyor. Kadınların çoğunda bir ezilme korkusu var. Neredeyse her seminerimde "Biz erkeklere yumuşak davranırsak, onlar bizi ezerler." itirazı kadınlardan mutlaka geliyor. Sanki kadınlar çim, erkekler de fil; onları ezmek için fırsat kolluyorlar.

Kadınlar masum, kibar, iyi; fakat erkekler kaba saba ve anlayışsız, demek çok tehlikeli bir söz ve Allah'a karşı kötü zandan başka bir şey değildir. "Yaradan, kadınları iyi, erkekleri kötü yaratmış..." demek olur ki bu söz "Allah, erkekleri kadınlara zulmetsin diye yaratmış..." demekten başka bir şey değildir.

Allah (cc) erkekleri, koruma ve kollama insiyakıyla yaratmış. Kadın, erkekle güç mücadelesine girmediği müddetçe, erkek kadının yanında olur, onu koruma ihtiyacı duyar.

Fizik olarak kadın zayıf, erkek güçlü yaratılmış. Evlerde çocuklar zayıf, anne babalar güçlüdür; ama sevgi ilişkisinden dolayı güçlü olan ebeveynler zayıf olan evlatlara hizmet eder. Mühim olan, gücün kimde olduğu değildir.

Kadınlar, güçlü olmak için oyun oynuyorlar. Kadınlığın temelinde olan şefkat ve teslimiyeti bir yana bırakıp güçlü görünmek adına asık yüzlü, inat, iddiacı ve sert olmaya çalışıyorlar. Erkekle güç çatışmasına giriyorlar.

Evlerde yaşanan huzursuzlukların çoğunun temelinde kadın-erkek güç çatışması vardır. Rabb'imiz, güç çatışmasına girmesinler diye, kadınlara gizli güçler, erkeklere açık güçler vermiş. Birbirlerini tamamlasınlar diye.

Kadın kendine verilmiş güç ve kabiliyeti kullanmayıp erkeksi roller alarak, erkek silahı ile silahlanıyor. Kendine bir zarar gelmesin diye de kibirden bir kalkan örüyor. Evlendirme programlarına bir bakın, kadınların ne hâle gelmiş olduğunu görürsünüz.

Erkekler güçlüdürler; fakat kadına karşı zayıftırlar. Hz. Mevlânâ bunu güzel bir misalle anlatır:

"İnsan, yiğitlikte Zaloğlu Rüstem bile olsa, Hamza'dan bile cesur olsa yine de hükmetme hususunda karısının esiridir. Görünüşte su, ateşten üstündür... Fakat ikisinin arasına bir tencere (sevgi) girdi mi ateş o suyu kaynatır, buharlaştırır, yok eder. Görünüşte su nasıl ateşten üstünse sen de kadından üstünsün; fakat hakikatte ona mağlupsun, onu istemektesin."

"Şah bile sevgiye kuldur, köledir." Kadının asıl istediği sevgidir. Sevgiyi de erkekten kavga ederek alamaz. Bu yüzden de kadını mutlu etmeyecek sahte güçler, kadına yük olmaktan başka bir işe yaramaz.

Evlendirme Programları

Evlendirme programlarını çok takip eden biri değilim; ama ara ara seyrediyorum. Bu programlar yapılmalı; fakat şu anki hâliyle değil elbette. Şehir hayatı insanları birbirinden uzaklaştırdı. Komşular birbirini tanımıyor, her akraba bir yerde. Görücü usulü neredeyse ortadan kalktı.

Peki, nasıl evlenecek insanlar? İnternet'e güvenilmez. Orada burada bulduğuna güvenme. Peki, alternatif ne? Evlilikler azaldı, çok fazla bekâr ve boşanmış olanlar var. Yalnızlara, bekârlara bir teşvik ve yardım gerekli değil mi? Evli olanlar umumiyetle kınıyorlar bu programlara katılanları. Yalnızların hâlinden ancak yalnızlar anlar. Yurdunu yuvasını kurmuş olanlar, evlenmek isteyenleri kınamasınlar.

Yalnız şu an televizyonlarda yapılanlar, hiç yapılmasın daha iyi. Belki üç beş kişiyi evlendiriyorlar; ama halkımıza çok fazla zarar veriyorlar. Bilhassa erkekleri evlenmekten ve kadınlardan tiksindiriyorlar. Neredeyse bütün erkekler kadınların paradan başka hiçbir şey düşünmediklerine inanmaya başlamışlar.

Çünkü bu programlarda çok kere şöyle oluyor: Kadın ona talip olan erkeği ilk gördüğünde, yüz ifadesinden, bakışından onu beğendiğini çok belli ediyor. Biz de ekran başından yakıştırıyoruz.

"Tamam, bunlar birbirine çok uygun, muhakkak evlenirler..." derken erkek maddi imkânlarını açıklamaya başladıkça; işi, kazancı orta hâlli ya da biraz düşükse, kadının yüz şekli

değişmeye başlıyor. "Olmaz, elektrik alamadım." deyip çıkıyor. Nasıl elektrik alamadın? Adamı görünce aldığın elektrikle bir mahalle aydınlanır, nasıl inkâr ediyorsun, gözümüze baka baka?

Tam aksi de şöyle oluyor: Kadın erkeği ilk gördüğünde dudağını kıvırıyor, beğenmediğini her hâlinden belli ediyor; adamın malını, mülkünü, kazancını duyunca yüzü değişmeye, ağzı yayılmaya başlıyor: "Olabilir, elektrik aldım." diyor. Velhasıl artık "Kadınlar erkeklerden elektriği para ile alıyorlar." kanaati ortaya çıkıyor.

Kaç kişiden duydum şu son zamanlarda, gerçek hayatta, erkekler maddi imkânları iyi olduğu hâlde, eş adayı ile ilk görüştüklerinde kazançlarını, maddi imkânlarını olduğundan daha az söylüyorlarmış. "Beni bu hâlimle beğenirse, bu onun paragöz olmadığını, beni ben olduğum için beğendiğini gösterir." diyorlarmış. İşte, televizyonun aile kurumuna bir zararı daha... Eskiden erkeklerde kadınlara karşı böyle bir itimatsızlık yoktu.

Elbette bir hanım evleneceği erkeğin evin geçimi sağlayacak, onu ele güne muhtaç bırakmayacak imkânı olsun ister. Bunun ayıplanacak bir tarafı yok. Fakat bu programlardakiler evi olsun, arabası olsun, yüksek kazancı olsun, her şeyi olsun istiyorlar. Programa gelen erkeklerin zaten çoğunun evini geçindirecek kadar kazancı var. Fakat kadınlar çok daha fazlasını istiyorlar, bu da ülkemizdeki bütün kadınlar öyleymiş gibi bir intiba bırakıyor.

Ben asıl, bu programa gelen erkeklerin cesaretlerini çok takdir ediyorum. "Nasıl oluyor da bu kadınları gördükten sonra hâlâ evlenmeyi istiyorlar?" diye şaşıyorum. Çünkü programa gelen kadınların çoğu kadından çok erkeğe benziyor. Oturmaları, konuşmaları, erkekleri süzmeleri, hâlleri tavırları, çok erkeksi...

Arada bir iki hanımefendi tipler de geliyor; ama kadınların çoğu azman gibi. İşte erkeklere bunun için şaşıyorum. İnsan niye ister ki erkek özentisi kadını? Bu ne cesarettir, bu ne gözü karalıktır! Kadınlar öyle duruyorlar ki adam yanlış adım atsa kadın ordan "Hööööt!" diye bağıracak sanki. Ben erkek olsam, o kadınları trafoya bağlasalar, onlardan gram elektrik alamam.

Velhasıl evlendirme programları yapılmalı ama şu anki formatı ile değil. Edebi ile terbiyesi ile... Dinî kanallar biraz bu meseleye el atsalar, gençleri evlendirseler çok iyi olur. Program bekârlara örnek olsa, katılanlar birbirinde dinî hassasiyet arasalar...

Erkek çıksa dese ki: "Hanımefendi hâfız, Rabb'imin kelâmını ezberlemiş, kabul ederse onu baş tacı edeceğim." Kadın çıksa dese ki: "Beyefendinin asgari maaşı bize yeter, şu ölümlü dünyada aç gözlülüğe gerek yok, ben onun yaşlı annesine bakmasını takdir ettim, onun kalbini sevdim, olur bu evlilik."

O günleri görsek ne güzel olur.

Evlilik Öncesi Dikkat Edilmesi Gerekenler

En güzel evlilik "akıllı görücü usulü"yle yapılandır. Kızı da erkeği de tanıyan, aklı başında kişilerin "Bunların şu yönleri birbirine pek uyuyor, bunlar birbirleri ile mutlu olabilirler." diye birbirine yakıştırdığı çiftler çok zaman mutlu olur. Burada en hassas nokta; aracıların muhakeme gücü yüksek, akıllı kişilerden olması.

"Oğlan serseri, kız da dindar, bunları evlendirelim de kız oğlanı yola getirsin..." yahut "Oğlan efendi, kız da dikbaşlı, bunlar birbirlerini idare ederler..." gibi sakat mülahazalarla birbirine yakıştırılan geçimsiz gençler, bir tarafın kusuru saklanarak evlendirilenler, daha doğrusu başı yakılanlar var. Böyle görücüler, kimseleri görmesin... Ayrıca ticaret ve evlilik aracılığında kusurları saklamak vebaldir. Bir tarafın zarar göreceği belli ise uyarmak gerekiyor. Kusuru saklayarak aracı olmak ise daha büyük bir vebal...

Büyük şehirlerde akrabalık bağları zayıfladığı, komşu komşuyu tanımaz olduğu için, görücü usulü evlilikler de azaldı. Gerçi modern olmak adına görücü usulü evliliklere burun kıvrılmaya başlandı, gençler artık büyük aşklarla evlenmek istiyorlar. Fakat bir yandan "Birileri aracı olsun da evlenelim..." diyen gençlerin sayısı da az değil. Onlara yardımcı olacak iyi bir sistem kurmak lazım.

Artık İnternet'te tanışıp evlenmek moda oldu.

Oysa en riskli evlilik modeli bence bu. Hakkında hiç bilgi sahibi olmadığın, ailesini, geçmişini hiç bilmediğin bir insanla hayata başlamak oldukça riskli. Bazen bekâr zannederek evlendiği kişinin, daha önce evlenip ayrıldığını, evlendikten çok sonra öğrenenler var. Bir de yazı insanı çok yanıltabilir. Bir yazardan çok daha usta olan İnternet yazıcıları var. Dikkatli olmak gerek, en azından iyi bir araştırma yapmak lazım. Zaten İnternet evliliklerinin hüsranla biteni çok. Tabii ki hepsi değil, mutlu olanlar da vardır mutlaka; fakat diğerlerini o kadar çok ve sık duyuyoruz ki...

Velhasıl bir şekilde tanışıldı, evlilik niyeti ile görüşülmeye başlandı. Eskiden bir-iki kez görüşülür, karar verilirdi; şimdi aylarca görüşülüyor. İlk görüşme iyi geçmişse, fakat karar verilmemişse birkaç görüşme daha yapılabilir. Ne var ki çok fazla görüşmelerin sonu üzücü olabiliyor. Dinî bakımdan da doğru değil. Bu yüzden ilk görüşmelerde sevmediyseniz, hoşnutsuzluklar çoksa "Tanıdıkça sever miyim?" gibi bir ham hayalle yahut ailenizin baskısıyla görüşmeye devam etmeyin. Hiç kimsenin gönlü oyuncak değil.

Beş altı ay, hatta bir yıl görüşüp sonrasında "Sevemedim..." yahut "Biz seninle yapamayız..." diyen erkekler var. Kadınlar erkeklerden daha hissî oldukları için, çabuk bağlanabiliyorlar; genç kız hayalinde evini döşemiş, hatta çocuğuna bile isim koymuşken terk edildiğinde, çok fazla üzülüyor.

Erkekler! Arkanızda kırık bir gönül bırakmayın, ah almayın...

Görüşmelerin baş başa değil de aile veya arkadaş çevresi gibi başkalarının da olduğu bir yerde yapılması karşınızdakinin davranışlarını gözlemek bakımından iyi olur.

Boşanmış kişilerin yeni evlilik adımlarında daha dikkatli olmaları gerek. Onların konuşacağı mevzular çok daha farklı olacaktır. Eski eşler, çocuklar, eşlerin çocukları ile temasları, me-

suliyetleri... Baştan açıkça konuşulmalı. Aşk evliliklerinde kişi karşısındakinin her şeyini hoş görüyor; fakat aşkın kör olan gözü, aynı evde yaşamaya başlayınca açıldığı için, karı-koca birbirine yanlış davranıyorsa aşk da çabuk bitiyor.

Bilhassa ilk görüşmelerde şunlara dikkat etmek lazım:

1- Güzelliğe ya da yakışıklılığa aldanmayın, yanıltıcı olabilir. Sizi rahatsız eden, sebebini açıklayamayacağınız bir şey bile varsa, uzak durun. İlk görüşte hoşlanmak çok mühim. Hoşlanmak; güzellik veya yakışıklılıkla alakalı bir durum değildir: Ruhların uyuşması, iki kişinin yaydığı elektriğin birbirini tutmasıdır. "Evet, ben bu kişiyle ömrümü geçirmek isterim, çocuklarımın annesi (yahut babası) o olsun, isterim." diyebilmektir. Sevmek için güzellik gerekmiyor. İlk gördüğünüzde itici gelmişse, oradan uzaklaşmak istemişseniz, dikkatli olun. Kanırız kaynadıysa da küçük detaylara takılmayın.

2- Beklentilerinizi çok yüksek tutmayın. Siz mükemmel olmadığınız gibi karşınızdaki kişinin de mükemmel olmasını beklemeyin. Gördüğünüz hatalar, sizi aşırı rahatsız edecek şeyler değilse gözünüzde büyütmeyin.

3- Önceliğinizi belirleyin. Sizin için en mühim nokta ne? Dindarlıksa o yönden değerlendirin. Namaz saati kalkıp namazını kılıp kılmadığına dikkat edin. Dindarlık sadece ibadet değil elbette. Temizlik, nezaket... Kısacası, güzel ahlak... Yere çöp atan, hayvana ve çevreye saygısı olmayan insanlardan uzak durun. Bir cemaate mensupsanız öncelikle kendi cemaatinizden olmasına özen gösterin. Bir tasavvuf cemaatine mensup birinin, tasavvufu inkâr eden biri ile anlaşması zordur.

4- Kendinizi olduğunuzdan farklı göstermeyin, dürüst olun. "Bizi aldatan bizden değildir..." der sevgili Peygamber'imiz.

"Dürüst olursam kabul etmez." gibi korkulara kapılmayın. Boşanmışsanız, ilk evliliğinizden çocuklarınız varsa "Bekârım..." diye kimseyi kandırmayın. Sizi olduğunuz gibi kabul etmeyen biriyle evlenmeyin. İlerde "evet" demeyeceğiniz şeylere tanışma devresinde "evet" demeyin, kendinizi yanlış tanıtmayın. Neleri sevip sevmediğinizi açıkça söyleyin. Maddi hususları mutlaka konuşun. Parayı tasarruf etmeyi seven biriyle, harcamayı çok seven birinin anlaşması da oldukça zordur.

5- Aile unsuru ihmal edilmemeli; karşınızdaki kişinin ailesinin de sizin hayatınıza dâhil olacağını unutmayın. Gençler "Biz anlaşırsak gerisi boş..." diye düşünüyorlar; fakat ailelerin de pek çok bakımdan anlaşması da şart. Ailelerin birbirine kültür olarak denk olması çok iyi olur. Evin biricik nazlı kızı, "Âşık oldum..." diyerek gidip kendi kültürüne uymayan on çocuklu kalabalık bir ailenin oğlu ile evlenirse işi çok zor. Gelen, giden, yatıya kalan, evden eksik olmayan misafirler yüzünden evlilikleri yıkılan çiftler var. Gönlünüzün taşıdığını bünyeniz taşımayabilir, şansınızı zorlamayın. Baştan gözünüz kesiyorsa ona göre kabul edin.

6- Evliliklerde "kaynana" faktörü göz ardı edilmemeli:

Erkekler! Annesine çok düşkün kızlarla evlenmeyin. Annesinin evinden gelmez ki kendi yuvasını kursun. İlk görüşmelerde kendini belli eder. Annelerinin evinin hemen yakınından ev isterler, annelerine ne kadar düşkün olduklarını söyleyip dururlar. Bu kızların evlenmemesi lazım aslında.

Kızlar! Anne sözünden çıkmayan erkeklerle evlenmeyin! Erkeğin kendi kişiliği, karakteri oturmuş olmalı... Annesini sevmeli, saymalı; fakat annesinin ağzına bakmamalı. Er-

kek ailesi ile birlikte otursa bile eşi ile ilişkisinde kendi söz hakkı olmalı.

Çok hassas bir denge bu. Annesine saygısı olmayan, annesini azarlayan bir erkekle de hiç evlenmeyin. Size de kaba davranır. Vefası olmayanın sefası da yoktur.

Taraflardan birinin ailesinin ihtiyacı olması dolayısıyla onlara yardım için yakın oturulması gerekiyorsa o zaman baştan konuşulmalı.

7- Kızlar! Her dediğinize "evet" diyen, kadın boyunduruğuna girmeye hazır erkeklerden uzak durun. Akıllı bir erkek ne körü körüne "evet" der ne de "hayır" der. Ölçer biçer, uygunsa "evet" der, değilse "hayır" der. Her dediğinize "olur" diyen bir erkek bir müddet sonra gözünüzde değerini kaybeder. Kaba erkeklerden de çok kırılgan kadınsı erkeklerden de gördüğünüz yerde kaçın.

Erkekler! İddiacı, inat, erkeksi, dediğim dedik, çokbilmiş kızlardan uzak durun. Kadına bilgi yakışır; fakat bilgiçlik hiç çekilmez. Birlikte yaşayacağınız bir kadın mı, yoksa yarışacağınız bir kadın mı istiyorsunuz, iyi karar verin.

8- Erkeğin tahsil ve maddi imkânlar bakımından kadından geride olmaması iyi olur. Üniversite mezunu bir kızla ortaokul ya da lise mezunu bir erkeğin anlaşması zor olabilir. Ancak çok okuyan bir erkek, aradaki farkı kapatabilir.

9- Görüştüğünüz kişinin sözlerine içinizden yorum yapmayın. Karşı tarafı iyi dinleyin, kendi kendinize yorumlamayın. Anlamadığınız ve takıldığınız noktaları mutlaka sorun. Mesela genç kız "Ben biraz şımarığım..." diyorsa şımarıktır, bunu iyiye yormayın. Ya da erkek "Ben ukalayım..." diyorsa ukaladır; siz de "İyi, farkındaysa dozunu ve ayarını biliyordur, söylemesi mütevazılığını gösterir.." gibi iç yorumlara girmeyin, yanılırsınız, sonra çok üzülürsünüz.

10- Detaylı soru sormaktan çekinmeyin. "Ben hürriyetime düşkünüm." diyorsa "Nereye kadar ve evlilik içinde ne kadar serbestlik istiyorsun?" diye sorun, bu hususta kendi fikir ve tercihlerinizi söyleyin.

Son olarak, toparlama babından; karar verdikten sonra nişanlılık devresini çok uzun tutmayın. Daha evlenmeden, çok fazla görüşüp mesajlaşarak birbirinizden bıkmayın. Nişanlılık günlerinde evlilik hayatı ile ilgili eğitimlere katılın.

Erkekler İdareci ve Koruyucudurlar

"*Erkekler kadınlar üzerine kavvamdır* (idareci ve koruyucudur) ..." diye başlıyor, Nisâ Sûresi 34. Âyet-i Kerîme.

Nisâ Sûresi, yani "Kadın Sûresi" bu Âyet-i Kerîme ile aile hayatında düzen ve intizam hakkında çok mühim bilgiler sunuyor bize. "Kavvam" kelimesi "Kayyum" kelimesinin çokluk hâli. Hem "idareci" hem de "koruyucu" demek.

"Erkekler kadınlar üzerine idareci ve koruyucudurlar." Bu âyetle Yaradan'ımız erkeği evin reisi olarak tayin etmiş. Elbette bizleri en iyi bilecek O'dur.

Erkeğin evin reisi olması asla kadının şahsiyetini ezici bir durum oluşturmaz. Her kurumda işlerin ve insanların sorumluluğunu üstlenen, yükü omuzlayan bir idareci vardır. Her arabada bir şoför, her iş yerinde bir patron, her müessesede bir müdür olduğu gibi her evde bir idareci olmalıdır. Evde de idarecinin kadın mı erkek mi olması gerektiğine Rabb'imiz karar vermiş.

Peygamber'imiz (s.a) "Üç kişi yola çıksa birini reis seçin." buyuruyor. Şu uzun hayat yolculuğunu da idarecisiz götürmek zaten mümkün değil.

Erkekler, öncülük vasıfları ile doğmuşlardır; doğuştan getirdikleri meziyetler "güç, iddia ve başarı"dır.

Modern olmanın ölçüsü hâline getirilen "eşitlik" saçmalıkları yüzünden kadınlar, erkeklerin evde idareci olmalarını kabul etmez oldular. Erkekler; vatanı, kadınları, çocukları korusun... Kimsenin buna bir itirazı yok. Neden itiraz eden yok? Kadın haklarını savununlar mademki eşitlik iddiasındalar, şöyle demeleri gerekmez mi? "Askere, savaşa erkekler gidiyor, yaralanıyorlar, sakat kalıyorlar, ölüyorlar, burada bir eşitsizlik var. Biz kadınlar da savaşa gidelim, erkeklerden geride kalmayalım."

"Erkekler bizi korusun; ama yönetmesin." Oysa mesuliyeti alan idareyi de alır. Sorumluluk varsa yetki de olmak zorundadır.

Âyetin devamında Rabb'imiz erkeklerin ailede neden "kavvam" olduklarını açıklıyor:

"Bu da Allah'ın kimini kimine üstün kılması ve bir de erkeklerin mallarından sarf etmeleri sebebi iledir." Erkeğin evin reisi olması iki sebeple açıklanıyor: "Üstünlük ve mallarından sarf etmeleri..."

Türkçedeki "üstünlük" kelimesi bu âyetin mealinde tek başına yetersiz kalmaktadır. Burada kastedilen, insan olarak Allah katındaki üstünlük değildir. Allah(cc) Hucurât Sûresi 13. Âyet'te "Allah katında üstünlük ancak takva iledir." buyuruyor. Takva Allah'ın emir, yasak ve tavsiyelerine gösterdiğimiz titizlik ölçüsüdür. Ve takvada cins farklılığından bahsedilmez.

Âyet-i kerimede geçen üstünlük yaratılışında erkeğe verilen liderlik vasıflarıdır; bu da erkeğe evde "söz hakkı üstünlüğü" sağlar. Söz hakkı üstünlüğü idareci olmanın getirdiği statü üstünlüğündendir. Yetki, sorumluluğu getirir. Erkekler; aileden, karısından, çocuklarından mesuldür.

Erkeklerin "kavvam" olmasının ikinci sebebini de Allah(cc): "Mallarını harcamaları sebebi iledir..." diye bildiriyor. Kadın çalışıp aileye maddi katkı sağlasa da hem erkeğin kazancının da

kullanılmasından hem de âyetin başında açıklandığı gibi, erkeğin, kadın üzerinde söz hakkı üstünlüğüne sahip olmasından dolayı, ailenin reisi yine erkektir. Rabb'imiz öyle buyurmuş.

Ailenin idarecisi olmak, erkek için bir lüks değil, ağır bir yüktür. Kadın için de bir rahatlıktır. Direksiyonda oturan her zaman gidişattan sorumludur.

Erkek ailede idarecilik vazifesini zalimâne ve despotça değil, mertçe ve centilmence yapmalıdır. Âyet-i Kerîme erkeğin aile reisliğini tescil etmekle birlikte aynı zamanda erkeklere kadınların canını, namusunu, kıymet ve itibarını koruması vazifesini de beraber verir. Bu, erkekler için ağır bir mesuliyettir. Erkek eşinin ve çocuklarının dinî ve dünyevi işlerini de takip etmek zorunda. Evde düzen ve intizamı sağlamak için erkek tatlı-sert bir otorite kurmalıdır. Sertlik ve kabalıktan kaçınmalıdır.

Kadınlar erkekleştikçe erkekler de kadınlaşmaya başladılar. Pek çok erkek evde reis olmak isteyen kadınla uğraşmak istemiyor ve idareyi karısına gönüllü olarak bırakıyor; fakat bu devir-teslim aileye mutluluk getirmiyor. Fıtrata aykırı olan hiçbir şey mutluluk getirmez. Erkek, idarecilik makamını kadına bırakırsa ailede bütün işler aksamaya başlar.

Kadına Otorite Yakışır mı?

Kadın ve erkek eşitliğine dair, Rabb'imiz şöyle buyuruyor:

"Allah'ın sizi birbirinizden üstün kıldığı şeyleri arzulamayın, erkeklere kendi kazandıklarından bir pay olduğu gibi kadınlara da kendi kazandıklarından bir pay vardır. Allah'ın lütfundan isteyin. Allah hakkıyla bilendir." (Nisâ Sûresi / 32. Âyet)

"Sizi birbirinizden farklı noktalarda üstün yarattık, birbirinize özenmeyin." buyurulmuş, daha bunun üzerine söyleyecek söz yok. Her iki cinse ne lazımsa verilmiş.

Erkekler hükûmet gibi, kadınlar gizli devlet gibi.

Görünen açık güçler erkeklere verilmiş: cesaret, liderlik vasfı, mali güç, beden gücü...

Gizli güçler de kadınlara verilmiş: kurnaz bir zekâ, küçük şeyleri gözden kaçırmamak, iletişim yeteneği, anne olma...

Materyalist bakışta, görünmeyen güçler, göz ardı ediliyor. Kabul edilen, görünenin varlığı. Tahsil ve maddi güç... Kadını güçlendirelim, erkeklere ihtiyaçları kalmasın. Oysa her ne olursa olsun kadın erkeğe, erkek kadına farklı noktalarda her zaman muhtaç olacaklar.

"Sizi birbirinizden farklı noktalarda üstün yarattık." Yani yaratılış olarak kadının erkeğe, erkeğin kadına bir üstünlüğü yok. İki cinsin birbirinden üstün olduğu sahalar var. Mesela kadınlar beynin sağ tarafını daha çok kullandıkları için duygusal konularda ve iletişim konularında erkeklerden daha üstündürler;

erkekler ise beynin sol tarafını daha çok kullandıkları için sistematik düşünme ve mantık sahalarında kadınlardan üstündürler.

Kadın- erkek farklılıkları incelendiğinde pek çok noktada iki cinsin birbirlerinden farklı ve üstün yönleri ortaya çıkar. Rabb'imiz Âyet-i Kerîme'de buyurduğu gibi herkese gerekli olanı vermiş ve "Birbirinizdekileri arzulamaym, onun gibi olmaya çalışmayın..." ve "Allah'ın fazlından isteyin..." buyruluyor, yani kendinize verilen meziyetleri geliştirmeye çalışın.

İnsan olarak eşitiz. Kanunlar önünde kadın-erkek nasıl eşitse, dinen de bu böyle. Suçlara verilecek cezalarda ya da iyiliklere yapılacak mükâfatlarda kadın-erkek ayırımı yok.

Kadınlar, eşit olalım derken, çoğu zaman otoriteyi kendi ellerine alıyorlar, farkında değiller. Otorite kadına değil, erkeğe yakışan bir şeydir. İş yerlerinde yapılan araştırmalarda çalışan kadınların çoğu, kadın idareci istemiyorlar, erkek idareciyi tercih ediyorlar.

Kadın idarecilerin otoriteyi sağlamak için erkekleşmeleri gerekiyor; fakat bu da fıtratla çatışmaya sebep olduğundan tam olarak yapamıyorlar. Bu durum iş yerinde çalışanlara ve idareci kadınların aile hayatlarına zarar veriyor. Dışarıda idarecilik yapan kadınlar evde de idarecilik yapmaya devam ediyorlar. İdareci kadınlar iş yerinde otoriteyi asık yüzlü durarak sağlamaya çalışıyorlarmış.

Oysa erkekler için idarecilik yaradılışlarında var olan bir şey olduğu için erkek idareciler güler yüzlü olmaktan ve çalışanları ile şakalaşmaktan, onlara yakın davranmaktan korkmuyorlarmış.

Evde idareyi ele almaya heveslenen pek çok hanım da otoritelerini kabul ettirmek için iş yerindeki idareci kadınların metodunu kullanıyorlar: asık yüz... Kadınlar çocuklarına ya da eşlerine kızdıkları zaman kendi otoritelerini göstermek için he-

men yüzlerini asarlar. Oysa bu hiç iyi bir metot değildir. Önce kadının kendi ruh sağlığı bozulmaya başlar. Kadın canı sıkıldığında üzüldüğünü gösteren bir yüz ifadesi ile durumu anlatsa problemler daha çabuk çözülür. Kadının kızgınlık ifadesi takınması evde güç çatışmasına sebep olur.

Dünyanın pek çok farklı ülkesinde de bunu anlatan atasözleri vardır:

"Mutlu evlilik, erkeğin baş, kadının kalp olduğu evliliktir." (Portekizler)

"Kadın pantolonun bir bacağını istiyorsa, pantolonun iki bacağı da gitmiş demektir." (Frizce)

"Bir kadın kendi eteğiyle kocasının pantolonunu ayırt edebiliyorsa akıllıdır." (İskoçlar, Britanya)

"Hakların denkliğinden kavga doğar." (Cenap Şehabettin)

"Bir milletin başında iki iyi lider olacağına, bir kötü lider olsun." (Napolyon)

Yani ailede iki lider mümkün değildir. Her kurumda bir başkan vardır. Her arabada bir direksiyon ve tek şoför vardır. İki direksiyonlu, iki şoförlü araba olmaz, yapılsa da onunla hiçbir yere gidilemez.

Eşitlik davası ile kadınların çoğunda erkeklere karşı aşağılık kompleksi oluşturdular. Kadınlar sürekli erkeklerle eşit olduklarını yahut onlara üstün olduklarını ispat etmeye çalışıyorlar, bu uğurda ciddi mücadelelerle hayatlarını heder ediyorlar.

Günümüzde aksaklık erkeğin evde idareci olması noktasında başlıyor. Feminist kadının kabul etmek istemediği gerçek bu. Çünkü Feministler pederşahi (ataerkil / patriarcal) sistemi yok etmek istiyorlar. Erkeğin idareci olduğu aile sistemi yerine kadının idareci olduğu maderşahi (anaerkil / matriarcal) sistemi getirmeye çalışıyorlar. Bu da daha fazla asık yüzlü ve kızgın kadın demektir. Yaratılışa uymayan roller kimseyi mutlu etmez.

Bir evde iki otorite olamayacağı için kadın otorite olduğunda erkek kendi otoritesinden vazgeçmek zorunda oluyor. Kadın, erkek rolünü alınca erkek de kadın rolünü almaya başlıyor. Kadın evde reis olunca çocuklarına da babalık yapmaya başlıyor. Normalde çocuklar anneden sevgi almalılar, babadan otorite... Dominant annelerde büyüyen çocuklar, anneden sıcacık bir sevgi alamıyorlar, sevgi eksikliği yaşıyorlar. Evde izin mercii anne, kurallar koyan anne, neyin yapılıp yapılmayacağına karar veren anne, kızan ve cezalandıran anne olunca çocuk anneye kızgınlık duymaya başlıyor.

Kendi kocalarına reislik yapan bazı kadınlar; kocalarının çocuklarına hâkim olmasını, çocuklarının babaya saygı duymasını, yanlış yapacağı zaman babayı hatırlayarak çekinip korkmasını istiyorlar; fakat çocuklar da annenin koca olarak saymadığı adamı baba olarak saymıyor ve ondan çekinmiyorlar. Günümüz gençliğinin problemli tiplerden meydana gelmesindeki en mühim sebeplerden biri de annelerin otorite olacağım diye çocuklarına yeterince sevgi vermemesi ve erkeğin ailede itibarını kaybetmesidir...

Kocasına saygılı davranmayan, onun evde reis olmasını kabul etmeyen pek çok kadın kendi oğulları evlendiğinde oğullarının gelin tarafından saygı görmesini bekliyorlar. Oğullarına "Karından korkma, erkek ol, sözünü dinlet!" diye öğütler veriyorlar. Oysa pasif baba, reis anne ile büyüyen erkek çocukları da kendi evliliklerinde "kavvam" olmakta zorlanıyor, ekseriyetle eşleri tarafından idare ediliyor, çoğu zaman da eziliyorlar.

Tüylerimizi diken diken eden emir

"Saliha kadınlar gönülden itaat ederler." (Nisâ Sûresi 34.Âyet-i Kerîme)

Allah (cc) "İyi kadınlar kocalarına gönülden itaatli ve saygılıdırlar." buyuruyor. "Erkekler kavvamdır..." diye başlayan" ve ailede İslâmî düzeni anlatan Nisâ 34. Âyet-i Kerîme'de..."

Kadın erkeğin evde reisliğini ve koruyuculuğunu kabul ettikten sonra ne olacak? Tabiatıyla evin reisine saygılı olacak.

Tüylerimizi diken diken eden bir emir: Kocaya itaat... Bu iki kelime yan yana geldiğinde biz kadınları çok fazla rahatsız ediyor. "Allah'a itaat tamam, seve seve, başım üstün,e ama kocaya itaat olmaz..." diyorlar. Oysa kocaya itaat Allah'ın (cc) emri olduğu için aslında Yaradan'ına itaat etmiş oluyor kadın.

Sevgili Peygamber'imiz de pek çok Hadîs-i Şerîf ile kadının kocasına itaatinin ehemmiyetine dikkat çekiyor:

"Kadın, beş vakit namazı kılar, orucunu tutar, iffetini korur ve kocasına itaat ederse, cennete girer." buyuruyor. Öyle kaçılmak isteniyor ki bu Âyet-i Kerîme'nin emrinden, Âyet inkâr edilemiyor fakat bu Âyet'i destekleyen bazı Hadîs-i Şerîfleri inkâr noktasına gelebiliyor kadınlar.

"İnsanın insana secde etmesini emredecek olsaydım, kadının kocasına secde etmesini emrederdim..."

Mesela bu Hadîs-i Şerîf'i pek çok kadın "Sahih değildir..." diyerek kabul etmiyor. Oysa Hadîs-i Şerîf sahih, kaynakları da sağlam. Riyâzu's-Sâlihîn'den aldığım Hadîs-i Şerîf kaynak olarak Tirmizî-Radâ 10; Ebû Dâvûd-Nikâh 40; İbni Mâce- Nikâh 4'te yer alıyor.

Buradaki secdenin Allah'a yapılan secdeyle elbette hiç alakası yok. Peygamber'imiz bu Hadîs-i Şerîf'le ailede mutluluk için kadının kocasına saygı duymasının ne kadar gerekli olduğuna dikkat çekmiş. Arapçada çok kullanılan "teşbih" sanatı yapılmış.

"Ne yani, şimdi biz kocalarımıza itaat edeceğiz; onlar da bizi paspas gibi ezecekler, öyle mi?" diyenler var.

Allah'a karşı ne kötü bir zan! Rabb'im kadının ezilmesini ister mi? Yaradan'ımız kadının kocasına itaatini emretmişse elbette bunda pek çok hikmetler vardır. Kadına, itaat emredilirken, erkeğe kadını ezme hakkı verilmemiş, koruma ve kollama duyguları verilmiş... Karşılıklı haklar var.

Bakara 228. Âyet-i Kerîme'de buyuruluyor ki:

"Erkeklerin kadınlar üzerinde ma'ruf (meşru olan) hakları olduğu gibi, kadınların da onlar üzerinde hakları vardır. Yalnız erkeklerinki onlara göre (aile reisliği ve mesuliyetleri bakımından) bir derece fazladır. Allah mutlak galiptir, hüküm ve hikmet sahibidir."

Kadına, kocasına saygılı olması emredilmiş. Bu emir kadını ezmek için değil, korumak için... Kadın kendinden güçlü yaratılmış erkeğin karşısında ancak ona yumuşak davranarak kendini koruyabilir. Nitekim "Yumuşak ipeği en keskin kılıç bile kesemez."

Kız çocukları ve erkek çocukları farklılıkları üzerine yapılan bir araştırmadan çıkan sonuca göre kız çocukları sevgiye, erkek çocukları saygıya değer veriyor. Biz bütün çocuklar sevgi ister zannediyoruz.

Oysa erkek çocukları saygıya daha çok değer veriyor. Saygı isteği erkekliğin temelinde var.

Kadın erkeğe saygı göstermeli, erkek de karısından sevgisini eksik etmemelidir. Yaradan'ın kurduğu nizam böyledir, tersine kürek çekerek asla mutlu olamayız. Fakat günümüzde maalesef ki kadınların çoğu, erkeklerle mücadele etmeyi bir maharet zannediyorlar. Erkeğe itaat bir "geri kalmışlık" gibi addediliyor. Bu da ailenin düzenine ciddi zararlar veriyor. Neticede kadınlar mutsuz, erkekler kırgın...

Erkekler sert yaratılmışlar; fakat kaba değil. Arada çok büyük bir fark var. Kadın erkeğin sert tabiatını, filmlerdeki romantizm sosuna batırılmış erkeklere bakarak "kabalık" olarak yorumluyor ve erkeklere kızgınlık besliyor. Kabalık aile terbiyesiyle alakalıdır ve kadın da erkek de kaba olabilir. Kabalık yaratılıştan değildir.

Biz kadınlar, bir şey işimize gelmezse içimizi rahatlatmak için çıkış yolları ararız. Allah'ın emrini inkâr edemeyeceğimize göre âhirete kadar kendimizi oyalayacak sebepler bulmamız lazım ki iç sesimiz bizi dürtüp rahatsız etmesin...

Bulmak istersek bahane tükenmez: "İtaat etmiyorsam sebebi var canım. Allah böyle bir kocaya itaati emretmemiştir herhâlde. Bu adam geçmişte bana şöyle şöyle haksızlık yapmıştı. İlmî ehliyeti yok. Namazını ancak kılıyor. Gelsin Peygamber'imiz gibi bir erkek, ona itaat edeyim..."

Allah(cc) bir âyette "İyi kadınlar, iyi erkeklere itaat ederler." buyurmuyor. İtaat edilmesi gereken erkeklerin vasıfları sayılmamış. Şu hâlde kadının koca olarak kabul ettiği erkek, saygıyı hak etmiş oluyor...

Kadın ya kocasına saygılı olacak ya da onu koca olacak vasıflarda görmüyorsa boşanacak. "Hem yaşarım hem de adamı adam yerine koymam, süründürürüm..." gibi üçüncü bir alternatif, dinimizde yok.

Pek çok dindar kadın kocasını beğenmiyor, takvalı bulmuyor. Kimi kocasının nafile oruç tutmamasından, kimi televizyona bakmasından, kimi müzik dinlemesinden, kimi çok kitap okumamasından dolayı dertli.

Kocalarını kendileri kadar asil bulmadıkları için onları basit zevkleri olmakla suçlayıp aşağılayan ve kocalarından daha fazla ibadet ettikleri için de kendilerini pek bir takvalı ve sâliha hanım zanneden kadınlar çok.

Oysa Allah (cc) "Sâliha hanımlar kocalarına gönülden itaat ederler." buyuruyor. "Kocalarını kendilerinden aşağı görürler." demiyor.

Velev ki bilgi, zenginlik, tahsil gibi hususlarda kadından daha geride olsa bile mademki Rabb'imiz erkeği aileye idareci olarak seçmiş, her hâlukârda kadın kocasına itaatli ve saygılı olmak zorundadır.

"Teşbihte hata olmaz." derler, üniversite mezunu bir çalışanın ilkokul mezunu diye patronunu beğenmeyip istediklerini yapmaması, isyankâr olması mümkün müdür? Ya orda çalışmayacak ya da patron olarak onu kabul ediyorsa saygılı olacak.

Çalışan kadın, iş yerinde patronuna gayet saygılı, onun tahsilini sorgulamıyor. Maaşını alabilmek için patronun emirlerini yerine getiriyor ve kendini ezik falan hissetmiyor. Fakat aynı kadın eve gelince kocasının iki sözüne tahammül edemeyip saygı sınırlarını aşıyor. Allah'ın emrine karşılık, patronun parası daha öne geçebiliyor maalesef. Hâlbuki eşi de ailenin maddimanevi mesuliyetini taşıyor.

Bizden önceki nesilde erkeğe saygı vardı; fakat bu gönülden bir saygı değildi çoğu kez. Kadınlar erkeklerden korktukları için onlara zoraki saygı duyarlardı. Erkek düşmanlığının üzerine güzel bir saygı inşa etmek zaten zordur. Kadın kocasının karşısında konuşmaz; ama bunu kendine dert eder, içinde biriktirir.

Mutfağa gitse çocuklarına kocasının ardından konuşur, çocukları babasına düşman eder; komşuya gider, kocasını çekiştirir. Ezik psikolojisi içinde yaşar.

Oysa Allah zoraki bir itaatten bahsetmiyor. Gönülden yapılacak bir itaat istiyor. Çünkü "Gönülsüz aş ya karın ağrıtır ya baş."

Allah (cc) bu âyette saliha kadınları "kaanitât" olarak vasıflandırmıştır. "Kunut" severek isteyerek itaat üzere olmak, demektir. "Zoraki, hoşlanmayarak, içinde sıkıntı duyarak ara sıra yapılan bir itaat" değil tam aksi, yani "isteyerek, severek, içinden gelerek itaat edilmesi" Rabb'imizin istediğidir.

Bu da ancak nefsine tapınmayan ve Allah'ın rızasını isteyen mü'min hanımlar için mümkündür. Çünkü evin reisini erkek olarak Allah(cc) tayin etmiştir. Neticede kocaya itaat Allah'a (cc) itaattir, Mü'mine kadın bunu seve seve, Allah rızası için, gönülden yapar.

Ayrıca kadının kocasına itaat etmesi ailede hep erkeğin sözü geçecek, kadının istedikleri hiç olmayacak demek değildir. Kadın istediklerini kocasına tatlı tatlı yaptırabilir. Kadın yine itaat etmiş olur. Âyet-i kerime ile kadının kocasının karşısına dikilmesi, ona bağırması, onunla kavga etmesi, inatlaşması yasaklanmış. Kadın psikolojisini düşündüğünüz zaman bu tavır, önce, hissî yaratılmış kadını yorar, yıpratır. Güzel söz çok işe yarar: Gerginliği giderir, kavgayı önler. Aksi aksi, dik dik söylenmiş söz doğru bile olsa kalp kırar, ailelerin dağılmasına sebep olabilir.

Kocaya hizmet ve saygı, gönlünü hoş etmek çok sevap olduğu gibi kadın böyle yaparsa kendi de sevgi-saygı görür. "Güzel söz sahibine sevap kazandırır ve sadaka yerine geçer." buyuruyor Peygamber'imiz. Edep olarak büyüğe, hocaya, kocaya ters ters konuşmak, karşılık vermek uygun bir davranış değildir.

Âyet-i Kerîme itaat emrinden sonra şöyle devam ediyor:

"Hem de Allah'ın korunmasını emrettiği şeyleri gizlide de (kocalarının olmadığı yerde de ırzlarını ve kocalarının mallarını) koruyanlardır."

Kadınlar, namuslarını ve kocalarının mallarını korur, kocalarının sırlarını ifşa etmez ve kocalarıyla kendileri arasında gizli hâlleri başkasına anlatmazlar. Allah'tan korktukları için, kocaları olmadığı zaman bile onların haklarını korurlar.

Elimizde Yaradan'ımızın mutluluk reçeteleri var, daha niçin mutsuzuz ki? Kadınlar için ilaç biraz acı gibi görünüyor; ama o ilacı almadan şifa mümkün değil...

Dindar Feminist Olur mu?

Dindar kadının imtihanı, İslâm'ın kadınlar hakkındaki hükümleridir. Bu noktada esas mesele kazanmak ya da kaybetmektir.

Çünkü dinimizde kadın-erkek ilişkilerine baktığımız zaman kadınların yükü görünüşte ağır gibi: "Evin reisi erkektir, kadın kocasına saygılı olmalıdır."

Biz kadınlar, bu meseleyi hiç hatırlamak istemeyiz. Kadınlarm en büyük meselesi buyken, eli kalem tutan kaç başörtülü yazar bu meseleyi yazmıştır, hemcinslerine hatırlatmıştır? Geçmişten günümüze kadın yazarlarımız bizleri hep "mücahide" olmamız için yüreklendirdiler.

Oysa Peygamber'imiz: "Kadının cihadı, kocası ile güzel geçinmesidir." buyurmuştur. Bizim cihadımız kendimizle. Gururumuzu, kibrimizi, kinimizi, kısacası içimizdeki putları ne kadar kırabiliyorsak; şefkat ve teslimiyet ehli bir kadın olabiliyorsak, dünya ve ahreti işte o zaman kazanıyoruz.

Dindar kadın yazarlarm hitap ettiği kitlelere bunları hatırlatması bir yana, modern olmak adına çoğu zaman üstü hep örtülmeye çalışıldı. Çünkü din muhaliflerinin ellerinde en büyük koz "kadın"dır.

"Hah hah hah! Din kadını ezmiş... Din kadının kocasına itaatini emretmiş... Kadınları ikinci sınıf ilan etmiş...

Bir de ikinci eş alma meselesi vardı değil mi? Hah hah!.."

Kendilerine göre açık buldular, vuracaklar. Geçmişte bu mevzuda dindarlara o kadar saldırdılar ki sonunda istedikleri şeyi başarmışlar gibi. Artık bizler de, bunlar dinimizin bir eksiği, bir açığı imiş gibi konuşmaya korkar olduk. Hâşâ dinin bir eksiği ya da fazlalığı yoktur. Eksiklik ve hata bize aittir.

Bu meselenin örtbas edilmesinin acısını da hep birlikte çekiyoruz. Başörtü için aslanlar gibi mücadele eden kızlarımız, evlenince ne yapacaklarını şaşırdılar (istisnalar kaideyi bozmaz). En azından ben ne yapacağımı şaşırmış idim.

Feminizmin, eşitlik iddiasıyla doldurduğu kafalarımızla, mutlu bir aile hayatı yaşamaya çalıştık. Olmayınca kızdık. Kime kızacağız? Nefsine kızmak kolay olmadığı için erkeklere kızdık. Onlar bizi mutlu etseydi biz mutlu olurduk!

Bir zamanlar ben de bir gizli feministmişim. Şimdi geriye dönüp baktığımda bunu çok rahat görebiliyorum. Bana feminist diyenlere de kızıyordum ve bu sıfatı kabul etmiyordum. Dindar kadınlar İslâm ile feminizmin bağdaşmasının mümkün olmadığını bildikleri için, feminist olmayı kabul etmezler; ama kendileri çoğu zaman feministlerin önde gelenleridir ve bunun da farkında değillerdir.

Dindar kadınların bu feministliği çok tehlikelidir. Birkaç sebepten dolayı:

Birincisi: Feminist olduğumuzu kabul etmeyiz; çünkü dinimizle feminizmin uyuşmadığını biliriz. Kabul etmediğimiz için, ne kadar çok etkilendiğimizin de farkında olmayız.

İkincisi: Dindar feminist kadınlar, evde eşitlik davası güder, kocamızı çenemizle susturmayı zekâ alameti zarneder, onunla mücadeleyi hiç elden bırakmayız. Ne var ki içten içe susturamadığımız bir ses bize "Yanlış yapıyorsun, günaha giriyorsun!" der; bu kez de "Bu adam yüzünden günaha giriyorum!" diye iyice sinirleniriz.

"Tabii ya, o düşünceli olsa, bana güzel davransa ben hiç ona itiraz eder miyim? Peygamber'imiz herhâlde kadınları mutlu eden, romantik erkeklere itaat edin, demiştir. Gerçi hadiste 'romantik' kelimesi yok; ama olsun, ben o bölümü zihnimden tamamlarım. Hadislere o kadarcık da katkınız olsun değil mi?"

Tesettürlü, yüksek tahsilli, iyi de bir aileden gelen kızımız, itaat hakkındaki yazım üzerine İnternet sayfasında şöyle demiş:"Helvadan yaptığın puta tapınakla, yüzük taktığın âdemoğluna tapmak arasında pek bir fark göremiyorum." Hanımefendi - hangi cüretle bilmiyorum - kocaya itaati puta tapmakla eş değer görmüş ve şirk olarak kabul etmiş. Allah ve Resul'ünden daha iyi bildiğini zannedenlerimiz var.

Nefislerimize ağır gelen Hadîs-i Şerîfleri reddetmeye başladık. 1400 yıldır âlimler hadis ilmi yapıyor, bir hadisin sağlığını ispat için yüzlerce km yol almışlar, biz nasıl bir çaba harcadık ki oturduğumuz yerden ahkâm kesiyoruz?

Hadîs-i Şerîfler olmasa Allah'ın (cc) Peygamber'e itaat emri nasıl yerine gelecek? Nisâ Sûresi 64. Âyet-i Kerîme'de Rabb'imiz "Biz bütün peygamberleri Allah'ın izni istikaametinde kendilerine itaat edilsin diye gönderdik." buyuruyor. İtaat emri nefislerimize pek bir ağır geliyor. Hele günümüzde şişirilmiş egolarımız patlar diye ödümüz kopuyor. "Taş altında uyurum; ama söz altında kalmam." nakaratları ile şuuraltımıza yer eden şarkı sözlerinin etkileri en çok evlilikte ortaya çıkıyor.

Kadın kocasına itaat ederek âhiret saadetini kazanırken dünyada da mutlu olur. İtaat emriyle kadın ezilmemiş, sadece kocasına reislik yapması yasaklanmış. Kadın evde reisse ne kadın ne erkek ne de çocuklar mutlu olur.

İtaat deyince feminist kafalarda "Kadın paspas olacak, erkek üstüne basacak, ayağını silecek." Şeklinde bir görüntü canlanıyor.

Bu Rabb'imize karşı ne kötü bir zandır. Tam aksi, kadın itaat ettiğinde erkeğin baş tacı olur.

"Sanki evlendiğinde, koca karşısında derhâl 'kuzu statüsü'ne düşecekmişsin gibi saçma bir tablo çiziyorlar." diyen de var itaat emrini hatırlatanlara. Tabii, kadın ailenin çobanı olmaya heves etmişken ona kuzu hatırlatması yapacak bir emir ağır gelebilir.

Kadın kuzu olunca erkek de kurt oluyor, herhâlde tabiatıyla. Bu ne düşmanlıktır, gün geçtikçe dozu iyice artıyor. Bir kadın bir erkeğe tokat attıysa "Kim bilir, adam ne yaptı da kadın vurdu..." deniyor. Erkek kadına vurduğunda "zalim adam" deniyor. Her iki hâlde de erkekler suçlanıyor.

"Kuzu-statü" kelimeleri yan yana çok hoş durmuş. Okumuş kızların evliliğe bakışı da bir başka oluyor! Okumuş kızlara soruyorum: "Hanımefendi, aile içerisinde statünüz nedir?

– Efendim, benim statüm "kedi"dir, sevilmek isterim ama tırnaklarım her zaman hazırdır.

– Benim statüm "kuzu"dur, ne söylenirse yaparım.

– Benim statüm "köpek"tir, kızdığım zaman hemen havlarım.

– Benim statüm "kuş"tur, canım sıkıldığı zaman hemen kaçarım.

– Benim statüm "deve"dir, kin tutar, hayatı eşime zindan ederim.

– Benim statüm "karınca"dır, çalışır işime bakarım.

– Benim statüm "horoz"dur, sesimi hep yükseltirim.

– Benim statüm "keçi"dir, her daim inat ederim.

İtaati tenkit edenlerin bir sloganı da şu: "İnsanlık onurunu müdafaa edip koruyan bir kadına erkekler saygı duymaz sanıyorlar; erkeklere bakışları da böyle sığ işte..." Bu "insanlık onuru" dedikleri şeyin aile hayatı içindeki adı "kibir"den başka bir şey değil. "Sen bana ne dedin? Sen bana ne demek istedin? Bu söylediğin onuruma dokundu, bana bunu söyleyemezsin!"

Kadının kocasına itaati emreden Allah(cc) olduğu için aslında kocaya itaat Allah'a itaattir. "Namazını kılan, kocası kendisinden razı olarak ölen kadın, cennete girer." (Hadîs-i Şerîf)

Hanımlar dünyada patronluk, evde liderlik, hükümranlık mı, yoksa âhiret saadeti mi istiyorlar; karar vermeli değiller mi?..

Evlilik Gemisi Kaptanı Neleri Bilmeli?

Evlilik hayatını bir gemiye benzetelim. Erkek bu geminin kaptanıdır. Kadın da kıymetli bir yolcu, değerli bir emanettir. Sermayeleri de sevgidir. Birbirlerine ihtiyaçları vardır. Birlikte gitmeleri gereken bir istikamet vardır. Kaptan hem gemiden hem yolcudan mesuldür. Geminin idaresi ve yolcuyu korumak kaptanın birinci vazifesidir.

Kaptan nasıl davranırsa bu yolcu ile güzel bir yolculuk yapma ihtimali yüksek olur?

Birincisi: Yolculuk öncesi yolcuyu doğru bilgilendirmeli. Öncelikle dürüst olun. Evlilik öncesi daha yola çıkmadan bu hususta kaptanın açık olması iyi olur. Erkeklerin en büyük hatası evlilik öncesi kendilerini çok zorlayarak istemedikleri şeyleri yapmaları ya da yapacaklarına dair söz vermeleridir. Evlilik hayatına geçince erkek bunları yapmayınca kadın hayal kırıklığına uğruyor, eşini dürüst olmamakla, olduğu gibi görünmemekle suçluyor.

Bekâr gençlerden çok sorular geliyor. Mesela nişanlı erkeklerin en büyük şikâyeti nişanlılarının telefonda çok konuşması ve az konuşmak isteyince de "Sen beni sevmiyorsun!" suçlamalarına maruz kalmaları. Bir kadın ve erkeğin konuşma ihtiyaçları asla birbirinin aynı değildir.

Kadın beyninin her iki yanında konuşma merkezi olduğu için kadınlar konuşmayı severler ve konuşacak mevzu bulmakta zorluk çekmezler. Erkeklerin konuşma merkezleri sadece solda olduğu için erkekler kadınlar kadar konuşamazlar. Araştırmalara göre bir günde erkekler yaklaşık yedi bin, kadınlar yirmi bin kelime kullanıyorlar.

Nişanlınız sizin yedi binlik kapasitenizi yirmi bine çıkarmanızı istiyorsa, sırf onu kırmamak için kendinizi zorlayarak uzun uzun konuşmaya çalışmayın. Fakat yedi binlik kapasitenizi onunla konuşurken en iyi şekilde kullanın.

Evlilik öncesi uğraşırsanız, çok konuşabilirsiniz; fakat evlenince o kadar konuşmak istemeyeceksiniz. Fakat nişanlınız hayalini konuşkan bir koca üzerine kurduysa, hayal kırıklığı yaşayacaktır. Yahut bunun gibi pek çok meselede (dışarıda yemek, sinemaya gitmek, çiçek almak, hatta nişanlının istediği gibi giyinmek gibi) erkek çoğu kere kendini zorluyor. Evlenince de bunları yapmadığında sıkıntı doğuyor. Bu sebeple erkeklerin kendilerini oldukları gibi göstermeleri şart...

Dürüst olun, kendinizi başka türlü göstermeyin, sizi olduğunuz gibi seviyorsa, kabul ediyorsa sizinle evlensin. Kaptan olarak yolculuk güllük gülistanlık gidecek havası vermeyin. Çıkabilecek fırtınalara, doğabilecek tehlikelere dair yolcuya mutlaka bilgi verin ki o da bunlara hazırlıklı olsun.

İkincisi: Yolcu hakkında bilgi sahibi olmaya çalışın. Yolcu, kaptanın kendi cinsinden olmadığı için kaptanın yolcu hakkında araştırma yapıp bilgi edinmesi, yolculuğun selameti için lüzumludur. Bu yüzden kadın-erkek farklılıklarını her erkeğin bilmesi lazım ki eşine doğru davranabilsin. Sonrasında da yolcunun nasıl biri olduğuna dikkat edip onu tanımaya çalışırsa yolculuk daha güzel geçer.

Üçüncüsü: Kaptan köşkünü yolcuya asla kaptırmayın. Kaptanlık zordur ve yüksek mesuliyetli bir iştir; ama bırakmak gibi bir lüksünüz yok. Yolcu olmak daha rahattır; fakat o rahat kadın içindir, erkeğe yaramaz, erkeği bozar. Evlilik gemisini bekleyen en büyük tehlike budur.

Günümüz kadınlarının derdi kaptan olmak... "Sen kaptansan ben de kaptanım." Kadın-erkek eşitliği yaygaraları yüzünden son yarım yüzyıldır kadınlar, erkeklerin elinden geminin dümenini kapmaya çalışıyorlar. Kaptan olmak kadın fıtratına uygun değildir, kadını fazlasıyla yorar, yıpratır.

İnsan olarak müsaviyiz; ama mesuliyetler ve haklar noktasında kadın ve erkek bir olamaz. Çünkü bir gemi aynı salahiyetlere sahip olan iki kaptanla gitmez, batar. Dümeni, yolcunun isteklerini de dikkate alarak çevirin; fakat sakın dümeni yolcuya bırakıp dinlenmeye çekilmeyin.

Dördüncüsü: İyi bir kaptan iyi bir idareci olmalıdır. Yolcu hata edebilir, problem çıkarabilir, kaptan problemi çözecek en iyi yolun ne olduğunu bulmak için gayret göstermek zorundadır. Yolcu hata etti diye ona kötü davranmak yahut surat asıp bir köşede oturmak iyi bir kaptanın yapacağı işler değil. Günümüzde erkeklerin en büyük hatası, evliliklerinde bir aksaklık olduğunda düzeltmeye çalışmak yerine soğuk davranarak eşlerini cezalandırmaya çalışmalarıdır.

İyi bir idareci mutlaka güler yüzlü olmalıdır. Asık yüzle otorite yahut itibar sağlamak mümkün değildir. Erkek idareciliğini güler yüz ve şefkatle yapmalı, kadına nasıl davranması gerektiğini bilmelidir.

Beşincisi: Yolculukta yolcunun da isteklerini dikkate almalıdır, sevgi sermayesini batırmamak için. Erkeklere "Kendinizi olduğunuz gibi gösterin..." derken, "Sadece kendi isteklerinizi yaparak bencilce davranın..." demek istemiyorum elbette.

Sevgi emek ister, fedakârlık ister. Yolcuyu mutlu etmek için istemediğiniz şeyleri de yapmalısınız bazen, onunla keyifli bir yolculuk yapmak istiyorsanız...

Mesela kadınlar arada bir eşi ile dışarıda yemeğe gitmek ister. Erkek zaten bütün gün dışarıda, öğlen yemeğini de dışarıda yemiştir. O da "Bir an önce kendimi eve atsam da karımın yaptığı yemekleri yesem, bir uzanıp dinlensem..." diye canı ister.

Fakat kadın dışarıda yemekten mutlu oluyorsa erkekler arada bir fedakârlık yapıp, eşlerinin isteklerini yerine getirmelidir. Ama bunu yaparken erkek suratını asıp söylenmemeli, yemek boyunca telefonla iş görüşmesi yapıp eşinin yüzüne bakmayarak ya da hesaba söylenerek eşinin burnundan getirmemelidir. Karısı ile alakadar olmalı ve yemeğin keyfini çıkarmalıdır.

Altıncısı: İyi bir idareci sabırlı olmalıdır. "İdare etme"yi bilmelidir. Sabırsızlıkla ve öfkeyle hareket etmemelidir. Yolcuya güzeli, doğruyu göstermek için en iyi yolu bulmaya çalışmalıdır.

Yedincisi: Kaptan yolcunun ihtiyaçlarını bilmeli ve onun makul ihtiyaçlarını mutlaka karşılamalıdır. Yolcu hakkında bilgilerini artırmalıdır.

Kadın Nedir?

Evlilik hayatını bir gemiye benzetmiştik. Erkek bu geminin kaptanı, kadın da kıymetli bir yolcusu demiştik. Tabii, bedava yolculuk olmaz. Kadına da bu yolculuk karşılığı gemi içinde düşen işler vardır. Aslında ikisi için de işlerden daha öncelikli olan geminin sağlamlığıdır. Geminin dışı muhabbet zırhı ile kaplanırsa, en azgın fırtınalara bile dayanabilir.

"Deniz dalgasız olmaz, güzel sevdasız olmaz." Her türlü dalga ve fırtınaya karşı, ancak muhabbet zırhı direnebilir. "Güzel sevdasız olmaz." dedik. Kaptan, geminin yakıt deposunu sevgi ile doldurursa işi kolay olur.

Çünkü:

"Kadın" demek "sevgi" demektir:

Kadınların erkeklerden beklediği, en çok ihtiyaç duyduğu şey sevgidir. Kadınlar, beynin duygu merkezi olan sağ tarafı daha çok kullandıkları için, sevgi ihtiyaçları daha fazladır.

Minicik kız çocukları bile anne babanın yüz ifadelerini takip edip şirinlikler yaparlar ki daha fazla sevilebilmek için. Sevilen ve sevildiğini hisseden kadınla yolculuk yapmak keyiflidir. Sevilmediğini düşünen kadın hırçındır, denizden daha dalgalıdır. Kaptan geminin selameti için yolcuyu sevgisiz bırakmamalıdır. Yolcuya ne kadar kızarsa kızsın, onu sevgiden mahrum ederek cezalandırmamalıdır.

Kadın" demek "duygu" demektir

Kadınlar için duygular, gerçeklerden daha öndedir. Bu yüzden duygularının dikkate alınmasını isterler. Kadınlar duygulu bir koca değil, duygularına saygılı olan koca isterler. Çok hissî erkekler kadınları bir müddet sonra bunaltır. Kadın bekler ki erkek onun duygularını dinlesin ve anlasın... Yoksa erkeğin kendi duygularını uzun uzun anlatmasını değil. Kadınlar, kınanmadan ve suçlanmadan rahat rahat ağlayabilmek ister. Duygularını paylaşmak ister.

"Kadın" demek "kelime" demektir

Kadınlar, hayat enerjilerini kelimelerle toplarlar. Tatlı sözler, iltifatlar, hoş hitaplar, kadınları güzelleştirir. Kırıcı sözler ve tenkitler onların hayat enerjilerini azaltır. Kadınlar kelimelerle sevmek ve sevilmek isterler. Kelimeler kadınlar için kıymetlidir. Kadınlar sevildiklerini, güzel olduklarını, iyi olduklarını duymak isterler. Yaptıkları işin takdir edilmesini beklerler.

"Kadın" demek "dil" demektir

Erkek ona "kulak" olursa güzel bir ahengi yakalamış olurlar. Kadınların "Konuşalım..." demeleri bile çoğu zaman "Beni dinle..." demektir. Konuşmak, yaşadıklarını, duygu ve fikirlerini sevdiği ile paylaşmak kadınların en büyük ihtiyacıdır. Erkeğin, karısını dinlemek için mutlaka zaman ayırması gerekir. Çok zaman ayırması mümkün olamasa bile, bütün dikkati ile dinlemesi karısına yeterli olur. Fakat erkek kadına kulağını vermezse, kadının dili bir yılana dönüşebilir. Bu da oldukça tehlikelidir.

"Kadın" demek "ten" demektir:

Kadın yumuşaktır ve yumuşak dokunuşları sever. Hoyratlıktan, acelecilikten hoşlanmaz.

Kadın yumuşak erkek istemez. Onu incitmeden sevecek, yumuşak dokunmayı bilen güçlü erkek ister.

"Kadın" demek "gönül" demektir:

Çabuk kırılır; azarlanmayı, cezalandırılmayı sevmez. Mühim bir mesele olmadıkça erkeğin onun her işine karışmasını, tenkit etmesini istemez. Erkek de zaten kadının ıvır zıvır işlerine karışıp çok konuşarak itibarını yitirmemelidir.

"Kadın" demek "detay" demektir

Küçük şeyler kadınlar için kıymetlidir. Kadın için küçük bir şey yapmanız ve "Bunu senin için yaptım..." demeniz onun gözünde çok değerlidir. Bir çiçek, hoş bir mesaj, sevdiği bir şeyi almak, tatlı bir bakış, tebessüm, sırf ona ayrılmış birkaç dakika...

"Kadın" demek "şefkat" demektir:

Şefkat göstermeyi de görmeyi de sever. Erkek, kadına şefkatli davrandığında kadın değerli olduğunu hisseder.

"Kadın" demek "neşe" demektir:

Erkeğe saçma yahut gereksiz gelebilecek pek çok şey, kadın için eğlencedir. Bu neşeye erkek, arada bir dâhil olursa, birlikte gülebildikleri kadar yolculukları keyifli olur. Kadının neşesi ile neşelenmek erkeği rahatlatır.

"Kadın" demek "hayat" demektir

Kadın, erkeğin hayatının her sahnesinde olmak ister. Dümeni ele almaya çalışabilir. Bu da yolculuğu tehlikeye düşürür. İşte o zaman kaptanın mahareti ortaya çıkar. Hayatın neşesini söndürmeden, geminin dümenini elinde tutmayı bilmesi lazım. Bunun için de yolcunun diğer vasıflarını göz önüne alarak onu dümenden uzaklaştırması gerekir.

"Kadın" demek "can" demektir

Erkeğin canına can da katabilir, canından can da çıkarabilir. Bu yüzden kaptanların işi çok mühimdir. Günümüzde erkeklerin çoğu, "Ben bu evin idareciliğini nasıl yapacağım, karıma nasıl davranmam gerekir." diye gayret sarf etmiyorlar. Kendi üzerlerinde oynanan pek çok oyunlar sebebi ile kadınların kafası zaten karışık. Sevmek-sevilmek istiyorlar; fakat nasıl davranacaklarını bilmiyorlar. Kadın hata yaptığında erkek hemen sevgisini keserek, küserek, araya buz duvarı örerek onu cezalandırmaya kalkarsa batan gemi çok olur.

Kadının bir yanlışı olduğunda iş idareciye, yani erkeğe düşer. Şefkat ile yaklaşıp, kadının yaratılış özelliklerini ortaya çıkarmayı başarırsa, gemi selametle yoluna devam edebilir. Erkekten sevgi alamayan kadın, hırsını paradan, alışverişten, oradan buradan çıkarmaya çalışır. Bu yüzden erkek, daha fazla kazanayım diye muhabbetten çalmamalıdır. Çünkü kazandığını kadın bir şekilde harcamayı başarır. Muhabbet varsa daha çok çalışmaya da gerek yok zaten. Muhabbet olan evde, bereket mutlaka vardır.

Bu yüzden en iyisi; gülü susuz, kadını sevgisiz bırakmayın.

Eş Hakkı Hesabı

"Erkeklerin kadınlar üzerinde ma'rûf (meşrû olan) hakları olduğu gibi kadınların da onlar üzerinde hakları vardır. Fakat erkeklerinki onlara göre (aile reisliği ve vazifeleri bakımından) bir derece fazladır. Allah mutlak gâliptir, hüküm ve hikmet sahibidir."

Bakara Sûresi 228. Âyet-i Kerîme'de Rabb'imiz böyle buyuruyor.

Eşinin hakkını yerine getirmeyenlere, mutlak gâlip, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah (cc) hesap soracak, biz değil. Âyet-i Kerîme'nin sonuna dikkat edelim. Bu haklarm hikmetini anlamayabiliriz, nefsimize ağır da gelebilir; fakat Yaradan'ımıza güvenmeliyiz. Emrin hikmetini anlamasak da "İşittik ve itaat ettik..." demek zorundayız; eğer Müslüman isek. İslâm'ın kelime manası "teslim olmak" demektir.

Dinimizde "kul hakkı" dediğimiz; birbirimizin üzerindeki hakların ehemmiyetini herkes bilir. Kul hakkına girdiğimiz zaman, sadece tövbe etmekle kurtulamıyoruz. Önce, hakkı olan kişilerin hakkını helal etmesi gerekiyor.

Karı-koca hakkı da kul hakları içinde en mühim haklardan birisi. Karı-kocanın birbiri üzerinde iki çeşit hakkı var:

Birincisi, insan olarak haklar var: Dinimizde selam vermekle başlayan ve "Güler yüz sadakadır..." diye teşvik edilen bütün iyilikleri önce eşe yapmalı. Yasaklanan (kalp kırmak, kibirli ol-

mak, sû-i zanda bulunmak gibi) kötülükleri de önce, eşe karşı yapmamaya dikkat etmelidir.

İkincisi, karı-koca hakları var. Bir Mü'min için bu haklar Âyet-i Kerîme ve Hadîs-i Şerîflerle tarif ve tayin edilmiş. Buna göre, kadının erkeğe itaat etmesi, saygısızlık etmemesi ve erkeğin evin "kavvam"ı olarak ailenin mesuliyetini üstlenmesi, ev halkına güzel davranması en temel haklardır.

Eşler hem insan olarak birbirleri üzerindeki haklarından, hem de karı-koca haklarından hesaba çekilecek. Mü'min birini haksız yere üzdüğünde aldığı günahın daha fazlasını akraba hakkından dolayı eşini üzdüğünde alacak. Birine iyilik yaptığında aldığı sevabın daha fazlasını eşine iyilik yaptığında alacak.

Karı koca başkalarının haklarına dikkat ederken birbirlerinin haklarına pek dikkat etmiyor. Birbirimizi affedeceğimizin garantisi var mı?

Bir kadın anlatmıştı: Kocası ölmeden önce "Sana hakkımı helal etmiyorum, âhirette iki elim yakanda!.." dermiş.

Erkek evin zaruri ihtiyaçlarını karşılamıyorsa, karısına ve çocuklarına zulmediyorsa, asık yüzlüyse, kalplerini kırıyorsa, onları sevgisizlikle cezalandırıyorsa hesabını elbette verecektir.

Kadın da kocasına saygısızlık ediyorsa, sesini yükseltiyorsa, asi tavırlar içindeyse, yataktan kaçıyorsa, erkekle evin içinde iktidar mücadelesi yapıyorsa o da onun hesabını verecektir.

Allah Resûl'üne "Hayırlı, iyi kadın nasıl olur?" diye soruluyor. Peygamber'imiz:

"Kocası yüzüne baktığı zaman onu sevindirir, kocasının meşrû isteklerini yerine getirir ve onun olmadığı yerde hem malını, hem de nâmusunu muhafaza eder." diye tarif ediyor.

Başka bir Hadîs-i Şerîf'te şöyle buyruluyor:

"Kadın beş vakit namazını kıldığı, Ramazan orucunu tuttuğu, nâmusunu koruyarak kocasına itaat ettiği zaman âhirette kendisine 'Artık dilediğin kapıdan Cennet'e gir...' denilir."

Daha pek çok Hadîs-i Şerîf var. Koca hakkı hususunda Peygamber'imiz bizleri uyarmış.

"Rabb'im bağışlayıcıdır, beni affeder." diyenler çok. İyi de bunlar kul hakkına giriyor ve kul hakkını önce, haksızlığa uğrayan kişinin affetmesi gerekiyor.

Bir "gerçek Allah" var: kendini kitabı Kur'ân-ı Kerîm'de tanıtan; sevdiği, sevmediği, razı olup razı olmadığı şeyleri bize bildiren, bol rahmetinin yanında ateşi ve azabı da yaratan.

Bir de zihinlerimizde uydurduğumuz, Allah zannettiğimiz "tanrı" var: Kendi keyfimize göre hayal ettiğimiz... Hümanist, her şeyi affeden bir yaratıcı... Bütün hatalarımızı hoş gördüğünü farz ettiğimiz... Her hâlükârda bizi affedeceğini düşündüğümüz...

Allah'ı (cc) olduğu gibi mi yoksa olmasını istediğimiz gibi mi tanıyoruz; kendimizle bir iç muhasebe yapmamız lazım. Sakın şeytan bizi Allah ile aldatmış olmasın!.. En çok da bizi karı-koca hakkı noktasından vurmuş olmasın!..

Dinimiz eş hakkına bu kadar kıymet vermişken, biz ne kadar hassasız?.. Eşlerimizin hakkını yerine getirip getirmediğimizden çok onların hataları ile uğraşıyoruz. İşimiz hak aramak değil, eşimizin hakkını yerine getirebilmek için vazifelerimizi yapmaktır. Erkek kendi mesuliyetini bilmeli ve yerine getirmeli, kadın kendi mesuliyetini bilmeli ve yerine getirmeli.

Allah (cc) bize eşimizi sormayacak "Eşin ne yaptı yahut ne yapmadı?" diye. Bize bizi soracak: "Sen üzerine düşenleri yaptın mı, vazifelerini yerine getirdin mi?" diye. Nasıl cevap vereceğiz? "Allah'ım o şunu şunu yapmadığı için, ben de şunu yapmadım; o bunu bunu yapmadığı için, ben de bunu bunu yapmadım."

Böyle cevaplar "Sen üzerine düşeni yaptın mı?" sualinin cevabı olabilir mi?

"Allah'ım, evet bir kadın olarak vazifelerimi yapmadım; ama kocam romantik olmadığı için yapmadım... Evet, kocama saygısızlık da yaptım; ama kocam şunları şunları yapmadığı için ben de öyle yaptım, onu cezalandırdım..." Âhirette de mi kadın kendi yapması gereken şeyler için kocasını suçlamaya devam edecek? Kocayı suçlamak, hesabı hafifletecek mi acaba?

Erkek zaten kendi hesabını verecek. Yaptıklarından veya yapmadıklarından dolayı... Erkeğin de karısına yaptığı haksızlıklardan dolayı bahaneleri ne kadar geçerli olacaktır? Orda hesap görülecek, her hak, sahibine verilecek...

Eskiden en değerli mefhum mesuliyetti, çağımızda ise haklar mesuliyetin yerini aldı. "Hakkınız yeniyor!" diye bilhassa kadınları kışkırtmaya çalışıyorlar.

Hanımlar! "Hakkıruzı arayın, ezilmeyin..." gibi zehirli gazlara lütfen gelmeyin. Ruhunuzu zehirlemeyin, dünya ve âhiret mutluluğunu kaçırmayın. Vazifemiz hak aramak değil, mesuliyetlerimizi yerine getirmektir. Eşimizin hatalarına değil, önce kendi hata ve eksiklerimize bakalım. Allah ve Resûl'ünün gösterdiği yoldan ayrılmayalım.

Elbette hata ve noksanlarımız olacak. Mühim olan, bize emredileni yapmak için iyi niyetle, elimizden gelen gayreti göstermektir. Biz kadınlar, belki kocalarımızın haklarını yüzde yüz yerine getiremeyeceğiz; ama hedefimiz yüzde yüz olsun. Yüzde yetmiş, yüzde seksen yapsak da gayretimizi eşimiz mutlaka takdir edecektir. Hatalarımızı görmezden gelecektir.

Hatalar karşısında nasıl davranmamız gerektiği hususunda yine Rabb'imiz bize yol göstermiş. Hak aramaya değil, affetmeye teşvik etmiş. Affetmeye dair çok âyet var:

"Ey iman edenler! Şüphesiz eşlerinizden ve evlatlarınızdan size düşmanlık etmiş olanlar vardır. Onlardan sakının. Eğer onları affeder, kusurlarına bakmaz ve bağışlarsanız şüphesiz Allah da çok bağışlayan ve çok merhamet edendir." (Tegabün / 4)

Kim istemez, eşini affetmenin karşılığında Rabb'inin affına mazhar olmayı?

Karı-Kocanın Muhabbet Saati

"*Birbirinizi sevmedikçe Mü'min olamazsınız...*" diyen bir dinin mensupları olarak; ailemizde de birbirimizi sevmedikçe Allah(cc) rızasını kazanamayız. Evlilikten maksat sadece bir arada yaşamak ve çocuk büyütmek değildir. Evi yuva yapan şey sevgidir. Karı-koca ve çocukların önce birbirlerini, sonra bütün Mü'min kardeşlerini sevmeyi öğrenmesi gerekir. Gündüzleri hayatın telaşı içinde birbirlerini göremeyen karı kocaların akşamları birbirlerine zaman ayırmaları gerekir. Yoksa aynı evin içinde bir ömür birlikte geçer de sevgileri tükenir ve karı-koca birbirlerine yabancı olup çıkarlar.

Bunun için de evlerde "muhabbet saati"ne çok ihtiyaç var. Muhabbet saatinde anne baba önce çocukları ile birlikte bir müddet zaman geçirir, sohbet ederler. Daha sonra çocuklar odalarına gider, karı-koca baş başa kalırlar. Bizim cemiyetimizde çocuklar yaşları kaç olursa olsun erken yatmazlar, annebaba yatana kadar onların tepesindedirler. Çocuklar erkenden yatırılır ve muhabbet saatine geçilirse kadınların "Kocalarımızla muhabbet edemiyoruz." şikâyetleri de biter.

Kadın-erkek farklılığı diyaloglarda da ortaya çıkar. Kadınlar kalabalıkta irtibat kurmakta zorlanmazken, erkekler ancak sessiz mekânlarda daha rahat açılıyorlar. Mesela; kadın bir yandan televizyona bakar, bir yandan telefonla konuşur, bir yan-

dan bilgisayardan maillerini takip eder, arada çocuğun dersine yardım eder, bu arada eşine çay, meyve falan getirir ve eşiyle de konuşmaya çalışır. Erkek konuşsa kadın hepsini bir arada idare edecektir; fakat erkek bu karmaşanın içinde konuşmakta fıtraten zorlanır. Bu yüzden iyi bir sohbet için erkeklerin sessizlik ve sükûnete ihtiyaçları vardır.

"Karı-koca muhabbet saati" aile fertlerinin hepsi için faydalıdır. Önce çocuklar için faydalıdır. Akşam anne-babaları ile çoğu gereksiz olan televizyon programlarını ve dizilerini izlemezler. Erken yatıp uykularını alırlar. Büyüme hormonlarının çalışması saat on gibi başlıyor, birkaç saat en yüksek seviyede kalıyor. Erken uyurlarsa vücut gelişimleri daha iyi olur. Tabii bu arada çocukların, gençlerin odasında televizyon ve bilgisayar olmaması lazım. İkisi de çok büyük tehlike. Odalarına gidip bunlarla meşgul olurlarsa onlar için iyi olmaz. Bu ikisi olmayınca ya kitap okur veya uyurlar.

"Karı-koca muhabbet saati" tatbik etmenin "karı-koca"ya faydasına geleli Evvela kafalarını dinlerler. Kendi çocuğunuz da olsa, ne kadar severseniz sevin, insanın sessizliğe ihtiyacı olur. Çocuklar yatınca ortalıkta ses azalmış olacak. Bir müddet televizyon ve bilgisayar da kapanırsa daha da güzel bir dinlenme olur.

"Muhabbet" deyince kadınların aklına ilk gelen "konuşmak" oluyor. Tabii ki konuşmak muhabbetin bir parçasıdır; fakat abartmamak lazım. Sessizliği paylaşmak da muhabbettir. Birlikte çay içmek, sarılıp televizyon seyretmek, başını omzuna yaslayıp kitap okumak, tatlı bakışmalar...

Sonra zorlamadan kendiliğinden başlayan sohbetler...

"Karı-koca muhabbet saati"ni tatbik etmek bizim ülkemizde biraz zordur. Neden? Çünkü ayıp... Çocuklara "Siz odalarınıza gidin, biz baş başa kalmak istiyoruz..." nasıl denir? Ya akıllarına

bir şey gelirse? Rezalet! Sonra çocukların yüzüne nasıl bakılır? Ya "Baş başa kalıp ne yapacaksınız ?" derlerse?.. Tabii cinsî hayat bizde ayıp, günah, pis... Çocuk yapacak kadar yapılması yeterli bir fiil. Daha fazlası süfli ve gereksiz gibi görülür.

Cinsî hayat: "Karı-koca birbirlerini sevsinler, birbirlerinde rahatlasınlar." diye Rabb'imizin çiftlere verdiği güzel bir ikramdır, hediyedir. Ne pistir ne de kötüdür. Tam aksi, karı-kocanın birlikte olması sevaptır. Pis olan zinadır.

Bu yüzden "Muhabbet saati yaparsak çocukların aklına bir şey gelir mi?" gibi kaygılara gerek yok. Bu kaygılar zaten çoğu zaman karı kocanın yatak hayatını bitiriyor. Çocuklar da anne- baba ile aynı saatte yatınca, bu kez de çocukların uyuması bekleniyor, derken karı-koca çocuklardan önce uyuyor. Birbirlerine dokunmayı azaltan karı-koca arasında soğukluk başlıyor.

Cinsî hayat, hayatın ve dinin bir parçasıdır. Peygamber'imiz zamanında hiç çekinilmeden konuşulmuş, hanımlar gelip Peygamber Efendimize buna dair suallerini bizzat sormuşlar. Kınanmayı bırakın, övülmüşler. Bizim kültürümüzde ise bu bir ayıptır. Üstü örtülen, ama altından çok pislik akan bir yaradır cinsî hayat.

Kişinin bir zaruret yokken başkalarına eğlence olsun diye cinsî hayatını anlatması haramdır. Bunun dışında, bilgilenmek için konuşmak, sormak, çare bulmak için uğraşmak gereklidir. Fakat mevzu erkeklere bırakılmıştır. Cinsî hayat mevzusunun konuşulmasının sadece erkeklere bırakılması hiçbir problemi çözmez. Çünkü cinsî hayat hep erkek hocalar ve erkek doktorlar tarafından konuşulduğu için kadınlar bunu bir erkek meselesi olarak anlamakta.

Oysa ülkemizde kadınlar cinsî hayattan korkutularak büyütüldüğü için evlendikleri zaman bu hususta çok büyük sıkıntı yaşıyorlar.

Pek çok kadında cinsî isteksizlik (frijitlik) var. Bu meselenin halline faydalı olabilecek kadınların bu yönde çalışması çok gerekli: Yazarlar, danışmanlar, psikologlar, vâizeler, kadın hocalar... Mesele hakikaten çok mühim...

Gerçi çocuklarına "Biz akşamları biraz baş başa kalmak istiyoruz, lütfen odanıza erken gidin." diyemeyen anne-babalar olduğu müddetçe bu meselede ne kadar adım atılabilir, o da ayrı mesele...

"Muhabbet Saati" cinsî hayat saati değildir; fakat içinde o da olabilir... Bu da çocuklarınız dâhil, hiç kimseyi alakadar etmez. Anne-babalar böyle bir tatbikatı isteseler de çocukların tavrından korkuyorlar. Aslında çocuklarına açık ve dürüst bir şekilde "karı- kocanın muhabbet etmek için birbirlerine zaman ayırmalarının gereği"ni anlatsalar, çocuklar önce garipseseler bile düşününce anlayışla karşılayacaklardır. Çünkü hiçbir çocuk anne-babasının arasının açılmasını istemez. Her çocuk anne-babasının mutlu olmasını ister.

Bir seminerimde sekiz yaşında bir erkek çocuğu da varmış. Hanımlara "muhabbet saati"ni tavsiye etmiştim. Çocuk da dinlemiş. Daha sonra başka bir seminerde o çocuğun babaannesi ile karşılaştık. Torununun saat sekiz olunca odasına gidip bir daha çıkmadığını anlattı. "Sema teyzem, çocuklar akşam erken yatsınlar ki anne-babaları muhabbet etsinler, dedi..." diyormuş ve her gün o saatte mutlaka odasına gidiyormuş.

Bu arada "Çocuklar babayı az görecekler." diye itiraz edenler olacaktır. Elbette çocuklarla babanın da sohbet etmesi gerekiyor. Babaların vazifesi sadece çocuklarının karnını doyurmak, zaruri ihtiyaçlarını karşılamak değildir. Çocuklar babalarının hem otoritesine hem de sevgisine ihtiyaç duyarlar. Peygamber'imiz çocuklarını, torunlarını öper, sever, onlarla şakalaşırdı. Onlara zaman ayırırdı.

Baba sevgisi çocuğun ruh sağlığı ve hayata emniyetle bakabilmesi için çok gerekli. Fakat aynı odada beş saat oturup doğru düzgün sohbet etmemek çocuk için faydalı değildir. Sohbet edilen, dertleşilen bir saat, beş saatten daha değerlidir çocuk için. Erkek eve gelince önce çocuklarına zaman ayırır, onlar odalarına geçince karı-koca daha sakin bir atmosferde birlikte zaman geçirirler.

"Muhabbet saati"ni her çifte hararetle tavsiye ederim. Yuvanızda dertlerinizi azaltacaktır. Muhabbet etmek sevaptır. El ele tutuşun, göz göze bakışın... Allah'ın (cc) rahmeti üzerinize olsun.

Kadın mıyız Bayan mıyız?

Kadınlara "kadın, hatun, hanım, hanımefendi" gibi hitaplar varken "bay" kelimesinden türetilmiş uyduruk bir kelime olan "bayan" kelimesi neden kullanılıyor?

Hiç sevemedim bu hitabı. Kim, neden uydurdu bu "bayan" kelimesini de bu kadar tuttu?

Biz kadın olmaktan utanıp, erkek olmaya heveslendiğimiz için mi "bay"dan "bayan" adını türetip bize layık gördüler, yoksa önce "bayan" dediler de biz "bay-an" olmak için mi kadınlıktan vazgeçtik? Bilmiyorum.

Erkekliğe özenen, kadın olmayla derdi olan biz kadınlara "bay-an" kelimesi gayet uygun görünüyor aslında.

Evliliklerde bu kadar sorun yaşanmasının temel sebeplerinden biri de kadınların birçoğunun "bayan" olmayı seçmesidir sanırım.

"Bayan" ne tam kadındır ne de erkek. Biraz ondan biraz bundandır. Feminizmin erkekleştirdiği kadındır "bayan".

"Has kadın" ile "bayan"ları göz önüne alarak 35 maddelik bir test hazırladım. Bakalım ne kadar kadınız, ne kadar bayan?

KADIN MIYIZ & BAYAN MIYIZ?

1. Kadın akıllıdır.- Bayan zekidir.
2. Kadın teslimiyetçidir.- Bayan mücadeleci ve iddiacıdır.
3. Kadın mutlu etmeyi bilir.- Bayan mutlu edilmek için bekler.

4. Kadın detaylarla ilgilidir. -Bayan detaylara takılır, kalır.
5. Kadın erkeğini olduğu gibi kabul eder.- Bayan değiştirmeye çalışır.
6. Kadın hislidir. -Bayan romantiktir.
7. Kadın gönüllü hizmet eder. -Bayan gönlü edilirse hizmet eder.
8. Kadın süslüdür, takar takıştırır. -Bayan bakımlıdır, saçıyla, tüyüyle oynar.
9. Kadın cilvelidir, işvelidir. -Bayan ya seksi olmaya çalışır veya tam aksi hiç süslenmez.
10. Kadın uzun donla bile erkeği kendine bağlar.- Bayan ise dekolte her şeye yeter zanneder; fakat uzun vadede işine yaramaz.
11. Kadın gül ağacı gibi esnektir.- Bayan odun gibidir, eğilip bükülmez.
12. Kadın konuşmayı bilir. -Bayan laf yetiştirmeyi.
13. Kadın güçlüdür; ama zayıf görünmeyi bilir.- Bayan zayıftır; ama güçlü gibi görünür.
14. Kadın takdir etmeyi bilir.-Bayan tenkit etmeyi bilir.
15. Kadın söyler.- Bayan söylenir.
16. Kadın affedicidir.- Bayan kincidir.
17. Kadın özür dilemeyi bilir. -Bayan bahane bulmayı ve müdafaayı bilir.
18. Kadın kurnazdır, duruma göre adım atar.-Bayan plancıdır, menfaatine göre adım atar.
19. Kadın erkeği nasıl elinde tutacağını bilir.- Bayan nasıl elinden kaçırdığını bir türlü anlamaz.
20. Kadın erkeğe saygı duyar, sevgi görür. -Bayan erkeğe saygı duymaz, sevgiyi de kaçırır.
21. Kadın bakışı ile yakalar, dili ile elinde tutar. - Bayan bakışı ile soğutur, dili ile kaçırır.

22. Kadın yapamadığı işler için didinmez. -Bayan her işi yapacağını ispat etmeye çalışır.
23. Kadın erkeğe kendini erkek hissettirir. -Bayan erkeğe kendini gereksiz hissettirir.
24. Kadın bir erkeğe ihtiyacı olduğunu bilir. -Bayan erkeksiz de yapabileceğini sanır.
25. Kadın istediklerini tatlı tatlı yaptırmayı bilir.- Bayan, erkeğe "Mecbursun!" demeyi bilir.
26. Kadın söz hakkını erkeğe verir, idareyi kendi yapar.- Bayan hep söz hakkı derdindedir.
27. Kadın kavgayı sevmez.- Bayan suçlamayı ve kavga etmeyi iyi bilir.
28. Kadın neşelidir, çocuksudur.- Bayan ağırdır, gururlu, kibirlidir.
29. Kadın sahip olduklarını görür, şükreder.- Bayan sahip olmadıklarını görür, nankörlük eder.
30. Kadın yumuşaktır.- Bayan serttir.
31. Kadın kızsa da ağzını bozmaz.- Bayan küfürlü konuşur.
32. Kadın daha çok elbise, etek giymeyi tercih eder.- Bayan daha çok pantolon giyer.
33. Kadın mutluluğa değer verir.- Bayan haklılığa...
34. Kadın fedakârdır. -Bayan eşitlikçidir.
35. Kadın bu karşılaştırmadan alınmaz.- Bayan sinirlenir.

Değerlendirme: Değerlendirme kadın bölümü üzerinden yapılır. Her soru 1 puandır. 30-35 arası puan alanlar tam kadındır. 25-30 puan arası alanlar kadın sayılır. 25 puan ve altı alanlar bayandır.

Kadınlara Ne Oldu?

"Onların biri 'Kızlar Rahmân (olan Allah)'a aittir.' dediği hâlde kendisi ise onun (doğumu) ile müjdelendiği zaman yüzü kapkara olur ve kederinden yutkunup durur."

"Onlar, kızlar süs içinde yetiştiği ve kavgaya (ve mücâdeleye) açık (müsait) olmadığı için mi (istemiyorlar da Allah'a nisbet ediyorlar, O'nun olsun diyorlar.)?" (Zuhruf Sûresi 17. ve 18. Âyet-i Kerîmeler)

Bu Âyet-i Kerîmelerde kadınların mizaçlarına dair çok dikkat çeken ipuçları var.

Rabb'imizin kadın tarifi var: "Kadınlar süsü sever ve kavgaya meyilli olmaz."

Aslında Allah (cc) süsü seviyor: Gökyüzünü yıldızlarla süslemiş, yeryüzünü yemyeşil ağaçlar, rengârenk çiçeklerle süslemiş; kuşların, balıkların, kelebeklerin, sineklerin kanadını bile muhteşem bir incelikle yaratmış.

İnsan cinsinde de kadını süslü ve narin yaratmış. Ayrıca süslenmeleri için tabii (naturel) malzemeler yaratmış. Kına yaratmış saçlar için, sürme yaratmış gözler için. Peygamber'imiz sürme ve kına kullanmasını tavsiye etmiş.

Allah (cc) yarattığı her süs malzemesini aynı zamanda faydalı olacak şekilde yaratmış. Takı olarak kullanılacak renk renk taşlar yaratmış, vücut enerjisini güçlendiren.

Nahl Sûresi 14. Âyet-i Kerîme'de şöyle buyruluyor:

"Kendisinden taze et yemeniz ve ondan (inci ve mercan gibi) giyineceğiniz bir ziynet çıkarmanız için denizi istifadenize sunan O'dur. Gemilerin de denizde yara yara akıp gittiğini görürsün. Bu da lütfundan arayasınız ve şükredesiniz diyedir."

Denizden çıkan ziynetler de çok faydalı. İncinin kadınlar için çok mühim iki faydası var. Tiroit ve kadınlık hormonlarının düzgün çalışmasını sağlıyor. Mercan da çok faydalı.

Arap kadınları süslenmeye çok değer veriyorlar. Dinimiz tesettür ve süs meselesinde dışarısı için belli ölçüler koymuş. Arap kadınları müsait yerlerde, kadınlar arasında ve evlerinde çok bakımlı ve süslüler.

Sahabe hanımlarına baktığımız zaman da aynı şeyi görüyoruz. Peygamber'imiz zamanında bir kadın gözüne sürme çekmemişse, süslenmemişse diğer hanımlar ona "Cenazen mi var?" diye soruyorlar. Bir kadın sadece kocası öldüğünde dört ay boyunca sürme kullanamıyor, onun dışında bir akrabası öldüğünde üç gün sonra süslenmeye başlıyor. Bu da Peygamber'imizin tavsiyesi.

Hz. Âişe bu hususta kadınlara çok güzel bir örnektir. İlimde çok üstün bir kadın; fakat süsü de seviyor. Bizim dindar kadınlarımız, bilhassa dernek ve vakıf çalışmaları ile meşgul hanımların çoğu kendilerini çalışmalara öyle kaptırıyorlar ki kadın olduklarını unutuyorlar. Onlara sahabe hanımlarının hayatlarını okumalarını tavsiye ederim.

Hz. Âişe'nin ve Hz. Hatice'nin saçlarını yapmaya gelen kuaförleri var. Medine'ye hicretten sonra kuaför hanım gelip Peygamber'imize "Yâ Resûlallah bildiğiniz gibi ben bu işi ya-

pıyorum, bırakayım mı?" diye soruyor. Peygamber'imiz "Ey Ümmü'r-Ri'le, sen bu işini devam ettir, bırakma." buyuruyor.

Hz. Âişe bir gün kendisinin duymadığı bir Hadîs-i Şerîf'i rivayet eden Ebû Hureyre'ye "Ben duymadım bu sözleri..." demesi üzerine "Ey anneciğim, sen ayna ve sürme ile meşgulken, ben Resûlullah'tan öğreniyordum." diyor.

Süs, kadınlığın bir parçası. Kadın süslendiği zaman kendini daha kadın hisseder. Tavırları süsüne, giydiği elbiseye göre şekil alır. Elbise kadına farklı havalar verir. Dekolte bir elbise ile kadın seksi görünür. Sade bir elbise ile hanımefendi görünür. Süslü bir elbise ile canlı neşeli görünür. Elbisenin renkleri bile kadının ruh hâline tesir eder.

Kadınlarımızın çoğunun süslenme hataları var. Süslenenler daha ziyade evden çıkarken süsleniyor; eve gelir gelmez eşofman-tişört giyiyorlar, kocalarını öyle karşılıyorlar. Veya hiç süslenmeyenler var: Ne evde ne dışarıda... Onlar da evde eşofman ve tişört içinde yaşıyorlar.

Yemek ve temizlik yaparken eşofman rahat oluyor; fakat eşofman alışkanlık hâline geliyor, kadınların üzerinden hiç çıkmıyor. Oysa kadın elbise ve eteğin içinde daha kadındır.

Âyet-i Kerîme'de süs içinde yetişmekten bahsediliyor. Kız çocuklarını yetiştirirken onların erkek gibi değil, fıtratına uygun süslü kıyafetlerle kız gibi yetiştirilmesine dair bir hatırlatma var, aynı zamanda bizlere.

Rabb'imiz biz kadınları: "Kavgaya meyilli olmayanlar" diye tarif ediyor. Kadınlar, anne olacakları için şefkat ve merhametle donatılmışlar. Erkekler ise aileyi, vatanı koruyacakları için koruma ve kollama duygularından dolayı kavgaya meyillilerdir. Erkeklik hormonu olan testosteron aynı zamanda cesaret hormonudur. Kavga etmek, savaşmak hususunda erkeklere cesaret verir.

Yaradan'ımız tarafından "kavgaya meyilli olmayanlar" diye tarif edilen kadınların çoğu, şimdilerde maalesef ki yedi gün yirmi dört saat kavgaya hazırlar. Yeter ki bir dokunan olsun... Beden güçleri yeterli olmadığı için dilleri ile saldırıyorlar: küfür, hakaret, alay, küçümseme, psikolojik hücum...

Fıtrata uygun yumuşak olmak, uzlaştırıcı olmak aptallık; kavga etmek akıllılık oldu. Kadınların bu kavgaya hazır hâlleri elbette evliliklere çok zarar veriyor.

Peki, ne oldu da kadınlar bu hâle geldiler? Bunu araştırıp ortaya çıkarmak gerekmiyor mu? Kadınlar üzerine oynanan kirli oyunları görmek ve bunlardan arınmanın yollarına bakmak lazım. Erkekleri suçlayarak kadınların mesuliyetlerini görmezlikten gelmek bizi hiçbir yere götürmeyeceği gibi ailelerde de huzursuzlukları artırmaktan başka bir işe yaramaz.

Koca İçin Süslenmek Caiz mi?

Bir gazetede "Kadının kocasına karşı cilveli olması fahişelik midir?" diye başlayan bir tartışma üzerine yapılmış bir haber vardı.

Tartışılan mevzulara bakın bu arada! Daha neleri tartışacaklar acaba? Kadınları kadın olmaktan dolayı utandırmaya çalışarak sosyal düzeni bozmaya çalışanlar... Kim bilir kaç kadın okuyor bu sözleri, kaç kadın zarar görüyor? Bu insanlar, kitleleri nereye sürüklediklerinin farkındalar mı?

Ülkemizde evlenen üç kişiden birisi boşanıyormuş. Az bile bence. Evlilik aleyhine bu kadar çalışanlar varken, devam eden iki evliliğe de hayret etmek lazım.

Araştırmacı gazeteciler(!) meseleyi uzmanlara sormuşlar "Kadının kocasına karşı cilveli olması fahişelik midir?" Psikolog, psikiyatr ve evlilik danışmanı olan üç erkek, üç kadın uzman ve bir de kadın derneği yöneticisi cevaplamış.

Psikolog hanım ve kadın derneği yöneticisi kadın "Kadının kocasını elinde tutmak için cilve yapması onursuzluktur." demiş. Psikolog hanım ayrıca "Bunun para karşılığı yapılmış saatlik ilişkilerden bir farkı yoktur." demiş.

Evlilik danışmanı iki kadın daha makul şeyler söylemişler; fakat gazeteciler iyi niyetli olmadığı için onların sözlerinin başı-

na da kötü başlıklar atmışlar. Yazının birinde "Bu, kocayı kandırmak olur." manasında söylenmiş cümleyi danışmanın sözlerinin başına alıp "Elde tutmak için cilve yaparsa aldatma olur." yazmışlar.

Sonra da kadın uzmanların hepsi aynı şeyi söylüyormuş gibi onların sözlerini aynı tarafa alıp üstüne ana başlığı da şöyle atmışlar. "Cilveli davranması fahişelik değilse de aldatma sayılır."

Psikiyatr ve psikolog olan erkek uzmanların ortak sözü "Kadının kocasına cilve yapması fahişelik değil, emek vermektir." olmuş. Erkek uzmanların sözleri gayet yerinde de kadının kocasına cilve yapmasını "onursuzluk ve aldatma" olarak gören kadınlar üzerine ciddi araştırmalar yapılmalı. "Bu kadınlar bu hâle nasıl geldiler?" diye.

Kadınların yaradılışlarında cilve, işve, süslenme arzusu varken kadın bunu kocasına kullanmayıp kime kullanacak?

Sevgililik veya nişanlılık gibi, erkekleri tavlama safhasında kadınlar kendilerini erkeklere beğendirmek için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar, bu normal oluyor; fakat evlenince kocası için süslenince onursuzluk oluyor. Niye? Kocanın suçu ne? Evlenmek mi?

"Kadınlar içinden gelmiyorsa yapmamalı." demiş, kadın uzmanlar ortak olarak. Yani illa kadının içinden gelecek yapacağı her şey değil mi

Günümüz kadınlarının temel yanlışlarından biri de bu: "Kocam beni bir şeye mecbur tutarsa asla yapmam, canım isterse yaparım." Oysa kadın, erkeğin canı istemese de ondan pek çok şeyi bekliyor; yapmazsa kocasını cezalandırıyor; fakat kendi yapması için illa canı isteyecek...

Peki, kadının canı ne zaman kocası için süslenmeyi, cilveli olmayı isteyecek? Kocası tarafından hoş tutuluyorsa, adam kadının isteklerini yerine getiriyorsa, kadının keyfi yerindeyse o

zaman süslenebilir. Yine iş kocaya düşüyor. Yoksa kadın içinden gelmediği hâlde cilve yapıyorsa onursuzluk olabilirmiş!..

Bence bu işteki onursuzluk şu olabilir: Kadınlığını kocanın davranışlarına göre ayarlayıp kocanın istediklerini yaptığında "kadın" olup, istediklerini yapmadığında "odun" oluyorsa bir kadın için onursuzluk budur. Menfaatten başka nedir bu? Kaç kadın istedikleri yapılmadığı için kocasını bu şekilde cezalandırıyor, bunun bir araştırmasını yapmak lazım. Bence oldukça yüksek bir oran çıkar. Mü'min kadının ev dışı dikkat etmesi gereken ölçüler var elbette. Tesettürde ölçüyü sevgili Peygamber'imiz açıklamış: "Tesettür sadece başını örtmek değil: Kadının kıyafeti vücut hatlarını ortaya çıkaracak kadar dar veya şeffaf olmayacak. " Tesettürden maksat belli. Kadın halkın içinde dişiliği ile ön plana çıkmayacak, kişiliği ile var olacak. Kadın dekolte elbisesini evinde giymeli, dişiliğini de kocasına göstermeli.

Kadının evinden çıkarken tesettürün şartlarına dikkat ederek düzgün giyinmesi, renge ve ahenge dikkat etmesi, kendine çekidüzen vermesi tabii bir şey. Elbette israfa ve gösterişe kaçmadan... Ülkemizde kadınlar sokağa çıkarken süsleniyor, evine gelince hiç kendine bakmıyor. Koca için süslenmek medyanın sayesinde artık basitlik olarak görülmeye başlanmıştı. Korkarım bu haberlerden sonra "aldatma" olarak görülecek. Kadınlar artık şöyle diyecekler herhâlde: "Ben kocamı aldatıyorum." Kiminle? "Kendimle." Veya müftülükleri arayıp "Kocam için süsleniyorum hocam, caiz midir?" diye sormaya başlayacaklar...

Başka bir noktadan da bakarsak olaya, kadının kocasını aldatması normal gösterilmeye çalışılıyor. Deniyor ki: "Kocanı başka bir adamla aldatmanla, kocana içinden gelmediği hâlde cilve yapman arasında bir fark yok, ikisi aynı şey..." Erkeklerin aldatmaları yazı, resim, TV programları, film, dizi gibi yollarla normalleştirildi, şimdi sıra kadınların aldatmalarında. Medya

bu şekilde devam ederse evlilik diye bir şey kalmayacak yakında.

Bir gurup hanımla bir yerde sohbet ediyoruz. Süslenme mevzusu açıldı, ben de "Bir kadın kocasının geleceği saatte aynaya bir bakmalı, saçını başını taramalı, kendine çekidüzen vermeli, güzel giyinmeli." dedim. Saçı açık, oldukça da süslü bir hanım "Ay ben süs köpeği miyim de kocam için süsleneyim?" dedi. Şaşırdım kaldım. Dışarı çıkarken gayet güzel süslenmiş; fakat kocası için süslenmeyi bünyesi kabul etmiyor. Neden acaba?

Sosyal yapımızda yanlışlıklar var. Mesela kadın kocasının geleceği saatte süslense çocukları "Neden süsleniyorsun?" diye sorabilir veya bir arkadaşı "Kocan için ölmüşsün!" diyebilir. En büyük korku bu. Biri sorarsa, biri bir şey derse ne diyeceğim? El için yaşayan bir halk olduğumuz için en büyük korkumuz kınanmak.

Cevap çok basit: Çocuklara "Kocam için süsleniyorum." diyebilirsiniz.

"Kocan için ölmüşsün!" diyerek sözüm ona laf dokunduran kendini bilmeze de "Evet kocam için ölüyorum." demek yeter oysa.

Bu haber açık saçık kadın fotoğraflarının bolca kullanıldığı bir gazetedeydi. Kadın bedenini erkeklere peşkeş çekerek, kadını kendi elleri ile onursuzlaştırmaya çalışanlar utanmadan bir de "Kadın kocasına cilve yaparsa bu fahişelik midir?" tartışmasını yapabiliyorlar.

Yıllardır daha çok ilişkiler üzerine yazan elli yaş üstü bir kadın köşecinin yazısının altına bir kadın şöyle bir yorum yapmıştı gazetede."Sizi okudukça erkeklerden de evlilikten de nefret ediyorum."

Sevgilileri tarafından terk edilmiş veya evliliklerinde aradıklarını bulamamış köşe yazarı veya televizyon programcısı

kadınların daha kaç kadını kendi mutsuzluklarına sürüklemeye çalıştıklarına dikkat etmek gerek. Onlar mutsuzluklarından yazarak, konuşarak para kazanıyorlar; fakat onları okuyan kadınlar, çok şey kaybediyorlar.

İşte Kazanan Kadın Aşkta Kaybediyor

Newyork Times gazetesinde çıkan haberden bir bölüm:

Londra'daki bir araştırma grubunun 35 yaşındaki yöneticisi Sasha Havlicek, "Birçok aydın fikirli erkeğin kendilerinden daha başarılı kadınlar yüzünden cinsî ve hissî zorluklar yaşadığını görmek şaşırtıcı..." diyor.

Nitekim bir arkadaşı, eşinin erkeklik duygularını güçlendirmek için çaresiz kalmış gibi görünerek numara yapıyormuş. "Bazen erkek egosu, hırpalanmaya alışan ve bu yüzden mizah duygusu gelişen kadın egosundan daha kırılgan olabiliyor..." diyor.

Fransız bir yönetim danışmanı da öğretmen olan kocasının onunla partilere gelmekten vazgeçtiğini, çünkü ne iş yaptığı sorulunca kendini yetersiz hissettiğini söylüyor.

Alman bir bankacıysa eski kocasının onu bir fizyoterapist için terk ettiğini, bunun bir sebebinin de "o kadının ona daha çok vakit ayırması" olduğunu aktarıyor.

Almanya'daki match.com adlı siteyi yöneten 43 yaşındaki Gesine Haag, "Erkekler kadınların başarılı olmasını değil, kendilerinin takdir edilmesini ister. Kadınların gece BlackBerry'yle oynaması yerine yatakta enerjik olmasını tercih eder..." diyor.

"Çiftlerde Para" kitabını yazan Psikanalist Bernard Prieur, Fransız Marie-Claire dergisinin geçen ayki sayısında, eşlerinden az kazanan erkeklerin iki tür güvensizlik yaşadığını belirtiyor.

"Kendilerini hem sosyal hem de ferdî olarak güçsüz hissediyorlar. Sosyal bakımdan, eve ekmek getiren kişi olarak binlerce yıllık bir inanç ve peşin hükme ters düşüyorlar. Bu da yetmezmiş gibi, eşlerinin başarısı onlarda şahsi bir başarısızlık hissi uyandırıyor..." diye yazıyor.

Avrupa Kadın İşletme Geliştirme Ağı'nda da çalışan Domscheit-Berg'in yüksek ücret alan kadınlara tavsiyesi şu: İlk buluşmada havalı şirket arabasını evde bırakın; erkeğinizi 20'lerinizdeyken, henüz fazla başarılı olmadan bulun."

"Görünüşe bakılırsa 21'inci yüzyılda cinsî cazibe hâlâ 20'nci yüzyılda kabul görmüş kalıplardan besleniyor. Tahsil ve işgücü piyasasında erkeklere yetişen veya onları geçen kadınlar, iki cinsin tarihî rollerini de tepetaklak ediyor."

Yukarıdaki habere bakarak şu neticeyi çıkarabiliriz: Hangi yüzyılda olduğumuz çok da mühim değil. Yaradılış aynı. İster batılı ol, ister doğulu, ister işçi ol ister patron; fıtrat her yerde kendini gösteriyor. Erkekler kadınlar tarafından saygı görmek istiyorlar. Bir erkek ancak saygı gördüğü kadın ile mutlu olabiliyor.

Habere göre erkekler, kadınların başarısı karşısında rahatsız oluyormuş gibi görünüyorlar. Ben, erkeklerin kadınların başarısı karşısında rahatsız olduklarını düşünmüyorum. Erkeklerin rahatsız olduğu nokta, başarılı kadınların erkeklere karşı değişen tavırları...

Kadınlar; para, mevki-makam, başarı sahibi oldukça farkında olmadan erkekleri adam yerine koymamaya başlıyorlar ve erkek üzerinde otorite kurmaya çalışıyorlar. Erkekler de bun-

dan rahatsız oluyorlar. Yani erkekçe tabii bir tepki. Erkek, kadının ona liderlik yapmasından, onu idare etmeye çalışmasından hoşlanmıyor. Başarı yüzünden kadın ve erkek arasında otorite çatışması ortaya çıkıyor.

Kadın güç sahibi olduğunda, otorite kurmaya heveslenmese, mesele yok... Zaten kadına otorite kurmak yakışmıyor, fazlası ile erkekleşiyor. Yapılan araştırmalarda kadın idarecilerin çoğunun resmî ve katı davranışlı olduğu ortaya çıkıyor. Kadınlar idareci olunca ciddiye alınmak için suratlarını asıyorlarmış. Erkek idareciler ise neşeli ve şakacı olmaktan çekinmiyorlarmış. Erkek için otorite zaten tabii bir hâl...

Evde de vaziyet çok farklı değil bence. Kadın para, güç veya bilgi sahibi olunca eşine "Beni ciddiye al, benim de gücüm var, benim dediklerimi dinle..." mesajı vermek istediği zaman çabucak yüzü asılıyor. Kadın otorite sahibi olunca mutlu da olmuyor.

Çünkü kadın teslimiyet ve şefkatle donatılmış olarak, zayıf yaratılmış. Kadının yaradılışında erkeğe sığınma ve bağlanma duyguları var. Kadın erkek üzerinde otorite kurmaya başlarsa, erkek, kadının gözünde değerini kaybeder: "Bu adam zayıf ve güçsüz, ihtiyacım olduğunda beni de çocuklarını da koruyamaz..." diye düşünür.

Kadın için güzellik de bir güçtür, güzel kadınlar da güzellikleri ile erkeğe söz geçirmeye çalışırlar. Çirkin kadınlar evliliklerinde ekseriyetle daha mutludurlar. "Allah çirkin bahtı versin..." diye atasözümüz bile var. Gerçekte çirkinlerin bahtı daha mı güzel yoksa çirkin kadın, güzelliğine güvenmediği için eşini mutlu etmek için çabalıyor mu? İncelenmesi gerek. Tabii hangi kadın çirkin olduğunu kabul eder, o da ayrı bir mesele.

Bir Çin atasözü "Çirkin ve cahil bir kız değeri bilinmeyen bir hazinedir." der.

Velhasıl mesele kadının başarısı veya erkeklerin kendine güvenmeyişi falan değil. Mesele, güçle değişen kadın tavırlarına karşı erkeklerin itirazları...

Çaresi mi?.. Tabii ki güzel dinimizde. İşte en güzel örneği Peygamber'imizin sevgili eşi Hz. Hatice... Evlendiklerinde Peygamber'imiz 25, Hz. Hatice 40 yaşındaydı. Peygamber'imizin maddi bir varlığı yoktu. Hz. Hatice ise Mekke'nin en zenginlerindendi. Konakları ve dört yüzden fazla hizmetçileri varmış. Fakat "evimin sultanı" dediği eşi geldiğinde kapıyı hizmetçilerine açtırmazmış, bizzat kendisi açarak kocasını karşılarmış. Hem de hazırlanmış, süslenmiş olarak...

Yeni evlendikleri zaman amcası Ebu Talip, kölesini Hz. Hatice'nin evine gönderiyor. "Hatice zengin bir kadın; Muhammed'i (sav) eziyor mu, git bak bakalım..." diyor. Köle bir müddet takip ediyor Peygamber'imizle Hatice'yi. Döndüğünde Ebu Talip'e "Hiç merak etmeyin, yeğeniniz evinde kral-lar gibi muamele görüyor..." diyor.

Peygamber'imize peygamberlik gelmeden önceki on beş yılda bu böyleydi. Sonrasında da peygamberliğin yaklaştığı yıllarda Peygamber'imiz günlerce Hira dağında inzivaya çekiliyordu. Hz. Hatice eşini beş dakika görmek uğruna, o dik kayaları, sarp yamaçları aşarak, kocasının yemeğini kendi taşır, hizmetçileri ile göndermezdi. Evde Peygamber'imizin devesine bile kendi verirdi yiyeceğini.

Tabii ki Hatice olmak kolay değil. Fakat kadınlar olarak, onun eşine karşı davranışları, birazcık olsun örnek alınmaya çalışılsa, yine de çok şey değişebilir.

Düşman ile Aşk

Televizyon insanoğlunun mutsuzluğunun baş sebebi iken evlerin başköşesini kaplıyor. Başköşesini değil başköşelerini kaplıyor. Neredeyse her evde birden fazla televizyon var. Bey, hanım, çocuklar ayrı ayrı odalarda, ayrı kanallarda, ayrı programlarda takılıyorlar.

Sanki dünyaya vakit doldurmak için geldik de televizyon o ihtiyacı karşılıyor. Sevdiklerimizle geçirmediğimiz vakitleri, onları kaybedince anlayacağız; ama biraz geç olacak.

Düşman ile aşk yüzünden, sevgiler soluyor, sevenler mutsuz oluyor.

Sevdiklerimizle aynı evde yalnızlaştık, hayatımıza başka dünyalar girdi.

İnsana ait ahlaki değerlerin çoğunu televizyon başında kaybettik.

Dünyadan haberi olan adamlar, yanı başındaki karısından habersiz kaldı.

"Daha fazlasını iste." reklam sloganları ile kanaat duygumuzu kaybettik, aç gözlü olduk.

Hırsızlığı arsızlığı oradan öğrendik.

Ağlak muğlak dizilerle, merhamet ve itimat duygumuzu yitirdik. En yakınlarımızdan şüphelenir olduk.

Aşk dizileri ile aşkı ucuzlattık, ihaneti öğrendik.

En kötüsü, biz kadınlar, kadınlığımızı onunla kaybettik.

Dizi ve filmlerdeki kadınlardan; dik dik bakmayı, güçlü görünmeyi, erkeklerle mücadele etmeyi, erkeği adam yerine koymamayı, gururu, kibri, çokbilmişliği ve ukalalığı öğrendik.

Kadının kadınlığını, yumuşaklığını, komedi dizilerinde dalga geçilirken gördük. Kadının eşine "Peki canım!" demesini ezilmişlik, fedakârlığını aptallık, ev işleri yapmasını fakirlik, erkeğe hizmet etmesini geri kalmışlık olarak öğrendik.

Bütün bunları hikâye içinde, bize sevdirilen oyunculardan, hiç farkında olmadan, rol çalarak elde ettik. Göz gördü, şuuraltı sevdi...

Fakat bir problem var: Onlar filmde, biz gerçek hayattayız. Oradaki kadın bütün dikbaşlılığına rağmen kıymetten düşmüyor. Sevilmeye devam ediyor.

Erkek, kendine bağıran, laf sayan, güya gurur timsali gibi gösterilen kadına bir gün sonra elinde çiçekle gelip barışmak için uğraşıyor. Kadını neredeyse taç yapıp başına takacak...

Gerçek hayatta ise bunların tam tersi oluyor. Film de zaten orda kopuyor.

Medyanın zararı bu kadarla da kalmıyor. Reklamlar kadını aşağılık hissettirmeye ayarlı hazırlanıyor. Firmalar daha fazla satış yapmak için kadın bedenini kullanılırken ekran başındaki kadınların da bedenlerine saldırılıyor. "Yeterince iyi değilsiniz, ancak bu ürünü kullanırsanız, bu kadın gibi olursanız kendinizi düzeltebilirsiniz, güzelleştirebilirsiniz. O zaman erkekler sizi beğenir."

Bu arada televizyondaki incecik, her daim bakımlı kadınlar, erkeklerin de kafasındaki kadın ölçülerini değiştiriyor. Onlar da eşlerinde kusur bulmaya başlıyorlar, evde manken gibi eşler görmek istiyorlar. Bu da pek mümkün olmadığı için hem kadın eşine karşı kırgınlık duyuyor hem erkeğin gözü dışarıda kalıyor.

Televizyon, çocuklarımız için de ayrı bir tehlike. Onlara vermeye çalıştığımız manevi değerlerimiz televizyonla yerle bir ediliyor. Çocuklarımızın tertemiz zihinlerine çizgi filmlerle, gözümüzle göremediğimiz; fakat şuuraltına ulaşan (subliminal) 25. kare tekniği ile pek çok tehlikeli fikirler aşılanıyor.

Tabii kötü olan televizyon değil, programlar. Bütün kanalları ve programları aynı kefeye koymayalım. Maneviyata saygısı olan, faydalı bilgiler sunan kanallar da var. Fakat maalesef ki bilhassa çocuklara ve gençlere diğer zararlı yayınlar yapan; fakat nefse hitap eden, albenili, eğlenceli programlar daha hoş geliyor. Aşk ve ihanet dizileri de kadınları cezbediyor. Erkeklerde de futbol merakı, mafya ve polisiye dizi merakı varsa en tehlikeli kanallar açılıyor.

Velhasıl, dikkat edelim de kendimizi ve ailemizi ekran başında kaybetmeyelim.

Erkek Düşmanlığı

Bir milleti yok etmenin yolu, aileyi yok etmektir. Aileyi yok etmenin en kestirme yolu da kadını erkeği birbirine düşman etmektir. Yirminci yüzyıldan itibaren silahla bombayla ele geçirilmeyen ülkeler, psikolojik savaşla tüketilmeye çalışıldı ve biz de millet olarak uzun yıllardan beri çok yara aldık.

Günümüzde aile üzerine çok tuzaklar kurulduğu için uyanık olmak gerekiyor. Bu mevzuda artık daha fazla bilgiye ve terbiyeye ihtiyaç var. Kadınlar üzerinde çok fazla oyunlar oynandı. Kadınların beklentileri yükseltildi, erkeklerle kadınlar yarış hâline sokuldu. Kadınlardaki bu hızlı değişimler ve onların beklentilerine yetişememek erkeklerde kırgınlık ve kızgınlığa sebep oldu. Etrafımız mutsuz kadınlar ve küskün erkeklerle dolu.

Medya erkek düşmanlığını körüklemede çok başarılı. Dizilerde babalar köpek yapılıyor, milyonlarca çocuk yıllarca tekrar tekrar bunları izliyor.

Dizi ve filmlerde normal erkek neredeyse yok. Ya gerçek olamayacak kadar süper kahramanlar var; yakışıklı, karizmatik, zengin, romantik, ölesiye seven masal kahramanı gibi adamlar veya şapşal, beceriksiz, kadın düşkünü, hep yanlış kararlar veren, kadınlar tarafından aşağılanan adamlar var. Kadınlar dizilerdeki süper adamları gerçek hayatta da istiyorlar.

Kadınlar filmdeki adamları gerçek hayatta bulamayınca da büyük hayal kırıklığı yaşıyorlar.

Artık psikologlara gidip "Kocam bana filanca dizideki adam gibi davranmıyor." diyen kadınlar var. Türk dizileri Arap ülkelerinde gösterilmeye başlayınca, boşanma oranlarının fazlasıyla arttığı görülmüş

Bir hanım anlatmıştı:

"Umre yapıyordum, bir Arap hanım kolumdan tuttu, durdum. Bana,

Türk erkekleri, dizilerdeki gibi, kadınları kucaklarında taşıyorlar mı, diye sordu..."

İnsanlar bir ülke ve o ülkenin halkı hakkında, gerçeğe dayalı bilgilerden daha çok, filmlerde gördüklerine inanıyorlar.

Erkekler de kadınları mutlu etmek için hayalî kahramanlarla yarışmaya çalışıyorlar; fakat çabuk yorulup küsüyorlar.

Televizyon dizilerine baktığınız zaman erkeklere yapılmayan hakaret yok. Hayvan isimlerinden tutun, her türlü ağır söz, erkeklere söyleniyor. O hakaretler kadınlara yapılsa kadın dernekleri ortalığı ayağa kaldırırlar.

Dizilerdeki erkekler rol icabı aşağılanmaya, hakaretlere ses çıkarmıyorlar; hatta biraz sonra o kadınla muhabbet ediyorlar. Bunları izleyen hanımlar da dizilerden duydukları kelimeleri kocalarına kullanıyorlar ve tepki gördüklerinde kendilerine değil kocalarına kızıyorlar. "Ne var şimdi söylediğim sözde!" diye bir de şikâyet ediyorlar.

Dizi ve filmlerin çoğu, gerçek hayatta aradıkları erkekleri bulamamış, yalnız kadınların bilgisayarında şekillenmiş, kamerayla canlanmış süper aşklar üzerine kurulu. Son yıllarda ihanetler de ağırlıkta.

Medyanın zararları üzerine mutlaka şuurlanmak lazım. Kişiler medyanın tehlikelerine dair bilgi ve şuur sahibi değillerse

hikâyelerin ve kahramanların daha çok zararını görürler. Aile çatısını sağlamlaştırmak istiyorsak önce medyayı düzeltmek lazım. Erkeklerin bir kısmı modern olmak adına erkek düşmanlığına destek oldular, çanak tuttular. Bu da feministlerin ekmeğine yağ sürdü.

Bazı kadın dernekleri aile bağlarını yok etmek için erkek düşmanlığı yapıyorlar. Bu kadın dernekleri ihtiyaç sahibi kadınlara hizmet etme görüntüsü altında hazırladıkları video, kısa film, sloganlar ve yollara asılan afişlerle erkek düşmanlığını körüklemeye çalışıyorlar. Maalesef ki pek çok kadın da bu planlı, kötü niyetle hazırlanmış kampanyalara kapılıyor ve İnternet'te paylaşıp şuursuzca destek oluyorlar.

Medyada sürekli kadına şiddet meselesi işleniyor ve bu da kadınlar tarafından erkeklerin hepsinin şiddet yanlısı canavar varlıklarmış gibi görülmesine sebep oluyor. Öyle ki erkekleri erkek oldukları için utandırmaya çalışıyorlar âdeta.

Zaten kız çocuklarını büyütürken, kendini korumasını öğretelim derken pek çok aile tarafından şuuraltına erkek düşmanlığı tohumları atılıyor. Kızlar erkekleri namuslarının düşmanı, her türlü kötülüğün gelebileceği potansiyel tehlikeler olarak görmeye başlıyorlar.

Ayrıca kız çocukları hissî oldukları için aile içinde annebaba çatışmalarında haklı-haksızı çok ayırt edemiyorlar. Gözyaşı döken, derdini rahat anlatan anneyi ekseriya haklı görüp, babaya ve babanın şahsında erkeklere karşı düşmanlık geliştiriyorlar.

Kızları yetiştirirken yaptığımız terbiye hataları, medyanın kasıtlı programları ve feminizm kışkırtmaları derken kadınlar ciddi birer erkek düşmanı olmuş hâldeler...

Zihinlere böylesine zerk edilen erkek düşmanlığı, kadınların, erkekleri sürekli itham etmelerine sebep, kendi hatalarını

görmelerine de engel oluyor. Bu ithamlar karşısında erkekler, suçluluk psikolojisine giriyorlar. Kadının mutsuzluğundan dolayı erkeğin suçluluk duyması, vaziyeti düzeltmek için çabalamasına değil, "Zaten beni beğenmiyor..." diye bir boş vermişlik içine girmesine ve kadına karşı kırgınlık duymasına sebep oluyor. Bu da evlilik hayatını iyice çıkmaza götürüyor.

Kadın, Hakkını Değil, Aklını Kullanmalı

"Yoksa her umduğu şey insanın kendisinin mi olacaktır?" (Necm / 24)

Umduğumuz her şeye sahip olmak istiyoruz, elde edemeyince de sevdiklerimize ve hayata karşı kırgın oluyoruz.

Haklı olmak mı, mutlu olmak mı? İkisi arasında tercih yapmak zorunda kalsanız hangisini seçerdiniz?

İkisi bir arada olursa pek güzel olur; ama bu pek mümkün olmaz. İmtihan dünyası olması sebebiyle...

İnsan kendine iki dünya kurmalı

1. Sevdiklerimizle kurduğumuz dünya
2. Sevdiklerimiz haricinde kurduğumuz dünya

Dış dünyada hak aramak lazım. Mü'min ne hak yer, ne de hakkını yedirir.

Alkol, uyuşturucu, ruh hastalığı gibi sebeplerle eşlerinden zulüm gören kadınlar bu yazının mevzusu değil. Uğradıkları haksızlığa karşı onlara yardım etmek gerek. Onların da haklarını aramaları gerekir.

Ancak sevgi bağı olan yerde hak davası güdülmemeli. Yoksa sevgiyi kaybederiz. Evliler bilirler, haklı olmalarına rağmen mutsuz biten ne çok hâllere düştüklerini. Mühim olan, haklı olduğu hâlde sevgiyi ön plana almak, sevdiğini üzmemek için onu düşünerek hatayı görmemek.

İnsan kendini bütün iyi şeylere layık görür ve hepsini yaşamak ister. Umduğumuz şeylere kavuşmak istiyoruz. Hayal ettiğimiz evliliği yaşamak istiyoruz. Neyin hak, neyin hak olmadığı, kime göre hak, kime göre haksızlık olduğu, evlilik sahnesinde keskin çizgilerle belli olmaz. Bu, kişilere göre değişir.

Kendi hatalarımızı görmediğimiz için de haksızlığa uğradığımızı düşünüyor olabiliriz. Olanlara hep kendi penceremizden bakarız; görmek istediğimiz kadarını görürüz ve başkalarına da öyle anlatırız. Bir de karşıdakinin penceresinden bakmak lazım. Kime göre haklısın? Kendine göre...

Bazen iki taraf da haklı olabilir.

Erkek "Karım çok çabuk yüzünü asıyor. Çok şey beklemiyorum, sadece bir güler yüz istiyorum, buna da hakkım vardır herhâlde." diyor.

Kadın da buna benzer şeyler söylüyor: "Akşam eve iş sıkıntılarını getirmesin. Asık yüzle gelmesin, bir güler yüz de beklemeye hakkım yok mu?" diyor.

Kadın "Her gün evde kahvaltı yapıyorum, pazar günleri olsun dışarıda kahvaltı yapmaya hakkım var." diye düşünüyor.

Erkek "Her gün dışarıdayım haftanın bir günü şöyle evimde ayaklarımı uzatayım, rahat rahat kahvaltımı yapayım, gazetelere bakayım; her gün çalışıyorum, bir gün dinlenmek benim de hakkım." diye düşünüyor. O zaman ne olacak? Gezmek için bile olsa erkek dışarı çıkmayı bir yorgunluk olarak görebilir.

Kocanız işten yorgun geldi ve bir sebeple kızdı bağırdı. Hiçbir suçunuz yok, siz haklısınız, şimdi ne yapmalısınız? Karşısında siz de mi bağırmalısınız?

Farz edelim ki karınıza "Şu saatte seni alacağım..." dediniz, o da "Tamam..." dedi. Siz o saatte oradasınız, ama karınız yok, sizi bekletti; ne yapmalısınız? Bağırıp kalbini mi kırmalısınız yoksa sabırla beklemeli misiniz?

Bu anlarda haklılığı değil mutluluğu ön plana almak gerekir. Yaptığımız iyiliklerin karşılığını hemen görmek istiyoruz.

Oğluna çok düşkün bir anneye "Bu kadar üstüne düşmeyin, artık evlenme yaşına gelmiş. Evlenince de böyle yaparsanız gelininiz kıskanır." dedim. Kendinden çok emin bir şekilde "Benim gelinim iyi olacak; çünkü ben kayınvalidemle çok güzel anlaştım, çok hizmet ettim." dedi.

"Yaptıysan bir iyilik, karşılığını mutlaka dünyada alacaksın; yaptıysan bir kötülük onun cezasını da mutlaka dünyada çekeceksin..." diye bir kaide yok. Neticede biz bu dünya için yaratılmadık. Gerçek hayat ölüm sonrası olduğu için de yaptıklarımızın karşılığını esas orada bulacağız.

Velev ki gerçekten haksızlığa uğradık; Allah'ın (cc) bir ismi de "Âdil"dir. Allah adalet sahibidir, haksızlık ve zulüm yapmaz. Haksızlık ve zulme maruz kalan kişi bağışlamadıkça da haksızlık edenleri bağışlamaz. Allah'ın (cc) "Âdil" olması bütün suçların cezasını veya iyiliklerin mükâfatını dünyada vereceği manasına gelmez. Bazılarını hem dünyada hem ahrette, bazılarını ise sadece âhirette verebilir.

Nisâ 40. Âyet-i Kerîme'de: "Şüphesiz Allah, zerre kadar haksızlık etmez." buyruluyor. Dışarıdan bakıldığı zaman haksızlık gibi görünen davaların altında kim bilir ne hikmetler vardır, bilmiyoruz.

Yaptıklarımızın karşılığını dünyada beklemek bizi depresyona sokuyor, kırgın ve kızgın yapıyor. Psikologlara giden kadınların çoğu maddi imkânı iyi hanımlar ve çoğu eşlerinden şikâyetçi. Ortada dayak şiddet falan yok fakat çoğu, kocaları tarafından haksızlığa uğradığını düşünüyor. "Ben ne hata yaptım?" diye kendini hesaba çeken pek olmuyor.

Aslında bu kadar hak davasına düşmemiz, bir noktada da iman zayıflığımızı gösteriyor. Bir sonraki hayata olan inancımız

yakîn, sağlam bir iman olsa haksızlık karşısında bu kadar öfkelenmeyiz. Demek ki âhiretimiz hakkında ciddi endişelerimiz var; Âdil alan Rabb'imize tam güvenemiyoruz ki adaleti kendi elimizle sağlamaya çalışıyoruz.

Kaderle sürekli kavga hâlindeyiz. Yaşadıklarımızı bir türlü kabullenemiyoruz. "Ben bunu hak etmedim. Ben daha iyi bir kocayı hak ediyorum. Ben daha güzel bir kadını hak ediyorum. Ben bu davranışları hak etmiyorum. Bunları yaşamamam lazımdı." Al eline bir kalem, yaz kaderini o zaman!

Hakkımızın yendiğini düşündüğümüz zaman açık veya gizli cezalandırmalara başlıyoruz. Eşimizi cezalandıralım derken aslında en çok kendimizi cezalandırmış oluyoruz.

Kocasıyla olan problemlerini anlatan bir hanıma "Eşinizle çok inatlaşmışsınız, biraz alttan alsaydınız, tamam deyiverseydiniz..." demiştim; o da "Aaa, biz Cumhuriyet'ten beri bu kadar kadın hakkını erkeklerin karşısında susalım diye almadık!" diye karşılık vermişti. Şimdi boşandı, tek yaşıyor, kedi sesinden bile korkuyor. Pek esip gürleyen kadın hakları şampiyonları onu korumuyor!

Sahi, Cumhuriyet'ten beri bu kadar "kadın haklarını" bize niye verdiler ki? Erkeklerle mücadele edelim diye mi? Ortalık, haklarını bilen yalnız ve mutsuz kadınlarla dolu. Tabii bir de eşiyle hak mücadelesi yapmaktan yorulmuş bezgin kadınlarla...

Haklar meselesi konuşuldukça kışkırtıcı oluyor: "Hakkım var, o hâlde almalıyım..." Kimden ne alıyoruz? Sevgi bağı olan yerde hak çetelesi tutulur mu? Hak davası ya mezarda biter veya mahkemede.

Kadınlar "Aman kocamız bizi ezmesin!" diye korkularından eşleriyle sürekli mücadele ediyorlar. Bunun sonunda da kadınları, kocalarının ezmesine gerek kalmıyor, kadınlar kendi kendilerini gayet güzel eziyorlar.

Haklar değil vazifeler konuşulmalı. Kadın ve erkeğin sevgilerini yaşatmak için, mutlu bir evlilik hayatı yaşamaları için neler yapmaları gerekir, bunlar konuşulsun ki insanlar yapmadıkları, unuttukları varsa hatırlasınlar, eksiklerini tamamlasınlar. Hakları konuşmanın kime ne faydası oldu bu güne kadar?

Allah kadına iletişimle donanımlı müthiş bir zekâ vermiş. Kadın, hakkını değil, aklını kullanarak gayet güzel mutlu olabilir.

Kadın haklarını değil, kadın olmayı konuşmalıyız. Kadınlar olarak birbirimize destek olmalı ve kurulan tuzaklara düşmemek için çalışmalıyız. Bize öğretilen bütün yanlışları unutup, fıtratımızda var olan fakat üzerine toprak atılan orijinal kadını ayağa kaldırmalıyız. Modernlik çukurunda boğulmayalım diye...

Hak ettiklerimizi değil, yaşamamız gerekenleri yaşıyoruz. Bizi olgunlaştıracak, çiğlikten kurtaracak hayatı yaşıyoruz. O hâlde, söylenmeden, şikâyet etmeden yaşamalı değil miyiz? Şikâyet ederek yaşamayı seçersek yaşadıklarımızın içindeki almamız gereken dersleri, incelikleri kaçırırız.

"Hamdım, piştim, yandım..." demiş Mevlâna. Eğer pişerken sızlanıp dırlarursak, feryad u figan edersek, tadımızı bulmadan, çabuk yanarız, öyle değil mi?

Erkeklik Adım Adım Bitiriliyor mu?

Avrupa'yı takip eden Batı hayranları; oradaki gelişmeleri adam gibi ve sıkı takip etseler, belki onların doğrularından faydalanacaklar. Ama yok, bizimkiler, Batı'nın nerde İslâm'a ters bir yanı varsa onun peşindeler. Batı yepyeni ilmî araştırmalarla İslâm'a doğru gidiyor. İlim Kur'ân'ı tasdik ediyor. Fakat bizim Batı hayranları, adamların; vazgeçtiklerinin, attıklarının, yanlışlarının, çerinin çöpünün peşinde giderek, Batı'nın pisliğini takip etme merakındalar.

Biz feminizm hayranlığıyla kadınları kışkırtırken, Batı aile kurumunun çöktüğünü görünce yaptığı yanlışı fark etti; kadın ve erkeğin yaradılışına uygun olan eski rollerine dönmesi üzerine toplantılar düzenliyor. Her geçen gün açıklanan yeni araştırma neticeleri kadın ve erkeğin yaradılış farklılıklarının ne kadar mühim olduğuna dikkat çekiyor. Fakat bizim bazı üniversite hocalarımız bile çıkıp, kadın ve erkek arasında çok da büyütülecek farklar olmadığını iddia edebiliyor. Cehalet üniversite hocası olmakla da bitmiyor demek ki...

Amerika, kadın kışkırtmacılığının zararlarını ve erkekleri nasıl tükettiğini fark etti; bu sahada çalışmalar yapıyor. Bu mevzuda yazılmış kitaplardan aldığım birkaç nota dikkatinizi çekmek isterim:

Susan Faludi, "Sertleşmiş Amerikan Erkeğinin İhaneti" adlı kitabında "Erkeğin çıkmazda olma duygusu"na temas ediyor. Faludi'nin Amerikalı erkekler hakkındaki çalışmasının temelinde şu soru soruluyor: "Eğer erkekler sıkça söylendiği gibi hükmeden cins iseler, neden bu kadar çok erkek, kendilerine hükmedildiğini ve hayat tarafından ezildiklerini hissediyor?"

Susan Faludi "Kendimi hadım edilmiş hissediyorum." diyen erkeklerin erkek stresi, utancı, depresyonu ve şiddetinin, erkeklerin şahsi birer derdi olmayıp, uğradıkları sosyal ihanetin bir ürünü olduğu neticesine varıyor.

Erkek Olmanın Tehlikeleri: "Erkek Olma İmtiyazı Masalına Rağmen Hayatta Kalmak" kitabının yazarı psikolog Herb Goldberg "Amerikalı erkekler nesli tükenme tehlikesi olan bir tür müdür?" diye soruyor. Cevabı "Şüphesiz evet! Erkekler kendilerini fizik, duygu ve ruh olarak imha etmekteler."

"Erkek Çocuk Mucizesi" adlı kitabın yazarı psikolog Michael Gurian "Kızların yaşadıkları, erkeklerden daha kötüdür, demek, meseleye at gözlüğü ile bakmaktır." diyor.

Dünya Sağlık Teşkilatında danışman olan Dr. Devra Lee Davis kitabının "Erkekleri Kurtarın" adlı kısmında, erkeklerin baba olmakta giderek daha çok zorlandığını ve gerçek bir gerileme içinde olduğunu vurguluyor. "Erkekler cemiyet içindeki mühim rollerini kaybettikçe, fiziki olmasa bile psikolojik olarak tükenmiş olacaklardır." diyor.

"Babasız Amerika" adlı kitabın yazarı David Blankenhorn "ABD gittikçe babasız bir topluluk hâline geliyor. Bir önceki nesilde Amerikalı bir çocuğun, babası ile birlikte büyüyeceğini düşünmesi normaldi. Bugün ise bunun tersini beklemesi, oldukça mantıklı görünüyor. Erkekler kocalık ve babalık rollerinden koptukça, ekmek parası kazanmak, koruyuculuk, bakıp büyütmek, öğretmenlik, kılavuzluk gibi rolleri yerine getirmek için gerekli saiki de kaybediyorlar."

Dr. Helen Fisher "Birinci Cinsiyet" adlı kitabında "Kız çocuklar sevilmek, erkek çocuklar saygı duyulmak isterler. Saygı ihtiyacı erkekliğin temelinde vardır." diyor. Dr. Fisher' in "Kadın dernekleri; kızların başarısı için okullara para akıtarak, eğitimi kızların lehine çevirdiler ve bu da erkeklerin okul başarısını düşürdü. Kızlar lehine yapılan değişiklikler, erkek çocuklara karşı negatif ayrımcılıktır." diyor.

ABD Eğitim Bakanlığı ve dünyanın değişik yerlerindeki birçok üniversitede yapılan çalışmalardan elde edilen veriler, erkeklerin eğitimde geri kaldıklarını gösteriyor.

Kur'ân-ı Kerîm'de Hz. Musa Peygamber'in kıssası anlatılır. Firavun, iktidarını kaybetmemek için her doğan erkek çocuğunu öldürmeye başlar; fakat muvaffak olamaz. Kur'ân-ı Kerîm bir tarih kitabı değildir, ama kıyamete kadar yaşanacak pek çok hadiseye onda işaretler vardır.

Günümüzde erkekler, o zamanki gibi öldürülmüyor; fakat insan haklarına uygun olsun diye (!) psikolojik olarak erkeklik bitirilmeye çalışılıyor. Modernlik adı altında erkekleri, psikolojik olarak hadım ediyorlar.

Bunun için işe; erkekleri görüntü olarak kadınlara benzetmeye çalışarak başladılar: Önce erkeklerin sakallarını, sonra bıyıklarını aldılar. Sakalsız ve bıyıksız erkek, daha modernmiş gibi gösterildi. Pek çok erkek de oltaya geldi.

Sonra "kadın hakları, kadın hakları" diye diye kadınların haklı olduğuna milleti inandırdılar: "Kadınlar eziliyor!" diye çığırtkanlık yaparak, erkeklere suçluluk psikolojisi aşılanmaya çalışıldı. Bu suçluluk psikolojisi ile erkekler haksız da olsa kadınların yanında yer almaya başladılar. Dünyanın öteki ucunda bir kadın öldürülse, erkekler utandılar.

Sonra erkekleri kibarlaştırma çalışmaları başladı: "Şöyle romantik olacaksın, böyle romantik olacaksın, kadını mutlu et-

mek senin işin..." deyip erkeklerin kendilerini, "kadınları mutlu edemeyen odunlar" olarak hissetmelerini sağladılar. Böylece erkekler suçluluk psikolojisine yuvarlandı.

Sonra eşitlik davası var bir de: "Kadın-erkek eşittir; buna inanmayan erkekler yobazdır, gericidir." diye medya baskısına maruz kaldılar. "Modern erkek, kadın- erkek eşitliğine inanır." diye inandı erkekler. Modern olmak uğruna pek çok erkek, yaradılışına inat, eşitliği savundu. Kadın- erkek insan olarak elbette eşittir; ama erkeğin evinde "evin reisi" olarak bir söz hakkı üstünlüğü, yani iktidarı olmalıdır; eşitlik davası ile erkeğin elinden reisliğini de aldılar.

Tabii bu kadar baskıya hormonlar dayanamadı. Erkeği erkek yapan hormon testosterondur. Testosteron sadece bir cinsiyet hormonu değildir; erkeğe taşıdığı cinsiyetin hususiyetleri de bu hormonla yüklenmiştir. Erkeğin cinsî gücü, sakalı, bıyığı, adaleleri, gücü, saldırganlığı, cesareti, neşesi, kendine güvenmesi, düşünce ve duygularındaki erkeksi bakışı hep bu hormonun kontrolündedir.

Testosteron hakkındaki en mühim bilgi şu: Testosteron seviyesi davranışı, davranış da testosteron seviyesini tayin ediyor. Testosteronu düşen erkeklerin cinsî arzuları azalıyor; bunun yanında yorgun, sabırsız, alıngan, gergin, ürkek, depresyona meyilli oluyorlar, kolay baş eğiyorlar.

Testosteron seviyesini en çok değiştiren faktör erkeğin evdeki veya dışarıdaki statüsünün ruhuna aksetmesi: Erkek değer görmediğinde testosteronu düşüyor, değer gördüğünde yükseliyor. Kazanınca yükseliyor, kaybedince düşüyor. Erkeğin bilhassa evdeki statüsü testosteronu çok değiştiriyor. Karısı ve çocukları tarafından değer gören, saygı duyulan erkeğin öz güveni yerinde oluyor, bu da erkeklik hormonunu artırıyor.

Erkeğin iş hayatındaki kazancı ve başarısı da testosteronu artırıyor. Ailesi tarafından takdir gören erkek, dışarıda itibarı olmayan bir iş yapıyor olsa bile, erkeklik hormonu gayet düzgün çalışıyor. Testosteronu normal seviyelerde olan erkek; ailesine karşı korumacı, neşeli, cesaretli ve kontrollü oluyor.

Eşi ve çocukları tarafından değer görmeyen erkeğin öz güveni azalıyor ve testosteronu düşüyor. Testosteron aynı zamanda "cesaret hormonu" olduğu için karısından korkan, çekinen bir erkeğin testosteron seviyesi çok düşüyor. Kendini erkek hissetmediği için karısı ile de cinsî birliktelik arzusu duymuyor. Yani bir yerde iki iktidar olmuyor. Evde kadın iktidarsa, erkek iktidarını kaybediyor.

Aldatmaların çoğunda, değerli olma duygusu, yatıyor. Evde karısı tarafından takdir yerine sürekli tenkit edilen, beğenilmeyip aşağılanan erkeklerin düşen hormonları, dışarıda bir kadından iltifat ve itibar gördüğünde yükselmeye başlıyor ve bu erkekler eşini çok çabuk aldatabiliyor.

Erkekliğini kaybetmemek için kadın iktidarına girmek istemeyen erkekler, evlilikten kaçıyorlar. Fakat sevgili hayatı ile de olsa toplumda erkeği hor gören, küçümseyen kadınlarla muhatap oldukça azalan erkekliğini cinsî küfürlerle kapatmaya çalışıyor, bazı erkekler.

Erkeklerde az miktarda kadınlık hormonu "östrojen" bulunur, kadınlarda da az miktarda erkeklik hormonu "testosteron" vardır. Testosteron aynı zamanda "cinsî istek hormonu" olduğu için kadında olunca, erkeğe karşı cinsî istek duymasını sağlıyor. Az bir testosteron kadına sağlıklı bir cinsî hayat için yeterli oluyor.

Kadınlar feminizm tuzağı ile erkekleşirken hormonları da değişiyor. Kadın erkekleştikçe vücudunda testosteron artıyor, cinsî isteği normalin üstüne çıkıyor. İşin kötüsü; saygı görme-

yen, cesareti kırılmış, karısından çekinen erkeğin vücudunda da kadınlık hormonları artıyor.

Bu vaziyette her şey tersine dönüyor. Cinsî olarak kadın, çok istekli, erkek isteksiz oluyor. Günümüzde bu hâl o kadar yayılıp çoğalmış ki: İstekli kadınlar ve isteksiz kocalar... Kadınların en büyük şikâyeti... Ev içindeki iktidarı elinden alınan erkek, yatak iktidarından da otomatik olarak vazgeçmiş oluyor.

Allah (cc) öyle bir sistem kurmuş ki neresinden delinirse, oradan patlıyor insanın üstüne. "Erkekler kadınlar üzerinde kavvam(idareci ve koruyucular)dır." ve "Sâliha kadınlar kocalarına gönülden saygı duyarlar." Âyet-i Kerîmelerinde beyan edilen İlâhî hikmetler ve ebedî hakikatler, evliliklerin de sağlık ve sağlamlığındaki sırrı açıklıyor. Temelinden çatısına, mutfağından yatak odasına kadar... Ve bu formülü günümüzün ilmi de tasdik ve teyit ediyor.

Şimdi artık kadın-erkek el ele, birbirimizi suçlamadan, herkes kendi üzerine düşen hatayı kabul ederek bu tuzaktan çıkma zamanı...

Batı hangi niyetle kurmuştu bu tuzağı bilmiyorum; ama kendi kurduğu tuzağa düştü, şimdi çıkmaya çalışıyor. Amerika "Erkek olmak büyük imkânsız... / Günümüzde erkek olmak kolay değil... / Oğullarımıza ne yaptık?.." diye konuşurken, bizimkiler gazetelerin üçüncü sayfa haberlerine bakarak, birkaç kadın cinayetini delil olarak gösterip, erkekliğin bitirilmesine yardımcı olmaya çalışıyorlar.

Bir yandan kanunlar, bir yandan hormonlu gıdalarla erkeklerin aldığı östrojen, bir yandan kadın iktidarı... Hepsi erkekliği bitirmek için uğraşıyor...

Erkekler Hakkında Bilinmesi Gerekenler

Kadın-erkek münasebetlerinde, çatışmanın en büyük sebebi, iki tarafın birbirlerini iyi tanımaması veya yanlış tanıması... Kadınların, evlilik hayatında mutluluğu yakalamaları için, erkekler hakkında bilmeleri gerekenler var:

1- Erkeklerin yaradılıştan getirdiği meziyetler "liderlik, güç ve iddia"dır. Güç, erkek için her şeydir: Para, araba, iş, başarı, beden gücü, makam, bilgi, zekâ, yakışıklılık, cesaret... Bunlar erkek için hep gücü temsil eder. Erkek bunların en azından birkaçına sahip olmak ister. Erkeklerin en büyük korkusu; zayıf, güçsüz ve korkak görünmektir.

Bu yüzden erkekler, yol sormayı, özür dilemeyi, duygularını gösterrneyi zayıflık olarak görürler ve bunlardan kaçınırlar. Utandıkları veya suçluluk duydukları zaman, hata yapmayı da bir zayıflık olarak gördükleri için öfkelenirler. Aslında karşısındakine değil, hata yaptıkları için kendilerine öfkelenirler. Erkek öfkelendiğinde siz de karşısında kızıp bağırırsanız hatasını anlamasına engel olursunuz. Çünkü öfkesine haklı sebepler sunmuş olursunuz. Erkek öfke-

lendiğinde kadın susarsa, erkek az sonra hatasını anlayacak ve telafi etmeye çalışacaktır.

Erkek için güç her şey olduğu için o, evin reisi olmalıdır. Evde reis kadın olmuşsa, erkek kadının hissî şantajlarından veya psikolojik şiddetinden çekinip korkuyorsa erkeğin vücudu buna isyan eder, erkeklik hormonu düşer ve erkek bir müddet sonra kadınlık hormonu üretmeye başlar.

Kocanızla "bacı-kardeş" olmak istemiyorsanız, onun reisliğini kabul edin. Korkmayın, bu sizi köleleştirmez; tam aksine "sultan" olursunuz. Erkekle iddialaşır, mücadeleye girerseniz, kaybeden önce siz olursunuz. Bazen kazanıyor gibi görünseniz de...

2- Erkekler koruma ve kollama saikleri ile yaratılmışlardır. Aileye, vatana sahip çıksın, onları korusunlar diye... Kadın, erkeğe ne kadar ihtiyacı olduğunu hissettirirse erkek kadına o kadar çok bağlanır. Bu yüzden bir kadın, erkeğin karşısında güç mücadelesine girmemelidir. Kocanıza ne kadar zeki, ne kadar becerikli, ne kadar başarılı olduğunuzu göstermek için kendinizi yormayın. Bu, bir işe yaramayacağı gibi sizin aleyhinize de dönebilir. Ona ne kadar ihtiyacınız olduğunu bilirse, size o kadar yakın olur; ona kendini ne kadar gereksiz hissettirirseniz sizden o kadar çok uzaklaşır.

3- Erkekler çoğu kere, hücuma hücumla cevap verirler. Bu da koruma duygusundandır. Kocanızı asla tehdit ve tenkit etmeyin, ona şantaj yapmayın, onunla mücadeleye girmeyin.

Erkeği erkek yapan testosteron hormonu aynı zamanda cesaret ve saldırganlık hormonudur. Erkeklerin asker olmalarını ve savaşa gidip ölmelerini sağlayan da bu hormondur. Erkeklerde "Hücuma hücumla cevap ver..." kod-

laması vardır. Bu yüzden erkeğin gözünü korkutmak için "Boşanırım, annemin evine giderim, ayrılırım..." tarzı tehdit kokan cümlelerin erkek psikolojisinde karşılığı "Yap da göreyim!"dir. Ve erkek tehdit edildiği davranışı yapmaya devam eder.

Erkek kendini kontrol edip taarruza karşı suskun kalıyorsa, bilin ki bu kez kendini korumak için aranıza görünmez duvar örmüştür, ona ulaşamazsınız. Erkek ya saldırarak korunur ya duvar örerek. Fakat hücuma karşı korunma saiki hep harekete geçer.

4- Erkeklerin anlık kızgınlıkları vardır. Testosteron hormonundan dolayı, bir şeyler yolunda gitmeyince, erkekler çabuk sinirlenirler, ses tonları çabuk yükselir. Eğer karşısında tavır almazsanız, kızgınlığı az sonra geçer, pişman olur, gönlünüzü almak için ne yapacağını düşünmeye başlar. Tavır alırsanız, haksız da olsa, haklı olduğunu iddia eder. Sözle özür dileme hususunda pek iyi değillerdir. Erkekler özürlerini çoğu kez davranışları ile belli ederler.

5- Erkekler, sert kadınlardan hoşlanmazlar. Kadın- erkek münasebetlerinde çekiciliği sağlayan şey; kadında yumuşaklık, erkekte sertliktir. Siz de sert olursanız eşinizin gözünde bütün çekiciliğinizi kaybedersiniz. Bir kadın, evinde süslü, neşeli, cilveli olmalı ki erkeğin dikkatini çeksin; erkek de onunla muhabbet etmek istesin. Asık yüzlü olan, sert bakan, söylenen, bağırarak konuşan kadınları erkekler görmek bile istemezler...

Erkeklerin Değişken Hâlleri

Kadın ve erkeğin insan cinsinden olması aynı şeylerden hoşlanıp aynı şeylere tepki göstermelerini gerektirmiyor. Kadına göre insani olarak yapılması gereken bir şey, erkeğe göre çok da lüzumlu olmayabilir. Veya diğeri için tam tersi...

Bu yüzden kadın-erkek farklılıklarını bilmek şart...

Mesela pek çok kadından şu sözleri duymuşumdur:

"Benim kocam dengesiz."

"Nasıl yani?" diye sorduğumda:

"Bir bakıyorum bana çok yakın davranıyor, bir bakıyorum buz gibi davranıyor. Yani kendi keyfine göre hareket ediyor. Soğuk davranma sebebini bir türlü anlayamıyorum."

Mesela karı-koca sohbetli-muhabbetli güzel bir akşam geçiriyorlar. Kadın bekliyor ki kocası sabah onu öpücüklerle uyandırsın. Sabah bir uyanıyor, akşam muhabbet ettiği adam sanki o değil. Ciddi bir yüz ifadesiyle işine gitmek için hazırlanıyor.

Veya karı-koca çok güzel muhabbetli birkaç gün geçiriyorlar, sonrasında erkek birkaç gün karısına biraz mesafeli davranıyor.

Kadın başlıyor düşünmeye... Kadın beyni senaryo yazmaya zaten hazırdır: Ne oldu? Akşam bir şeye mi canı sıkıldı da onu hatırlayıp bana soğuk davranıyor? Yoksa annesi veya kız kardeşi aleyhime konuştu da kocamı bana karşı doldurdular mı? Yoksa başka bir kadın mı var? vs.

Kadın hızlı bir şekilde son günleri gözden geçirir, birkaç şeye takılır: "Acaba şunun için mi, yoksa bunu için mi?" diye. Kocasına sorar soğukluk sebebini, o da "Bir şey yok." der. Kocasının hissî uzaklık sebebini öğrenemeyen kadın, erkeğe kırgınlık duymaya başlar.

Erkekler niçin bu şekilde davranırlar? Bu, dengesizlik veya sevme gücünden yoksunluk değildir. Pek çok kadının mana veremediği bu hâlin psikolojide iyi bir açıklaması var:

Çocuklarda anneye bağlılık hissi vardır. Kız çocukları annelerine olan bağlılıklarını sürdürdükleri hâlde, iki yaş civarındaki erkek çocuklarında bir değişim görülür. Giderek annelerinden farklı olduklarını ve babalarına daha çok benzediklerini fark ederler. Bu safhada kadın gibi olmamak için annelerinden kopmaya ve babalarını kendilerine örnek almaya başlayarak erkekliğe ilk adımlarını atarlar.

Fakat anne sevgisine ve yakınlığına da ihtiyaç duydukları için anneden tamamen kopamazlar. Anneye yaklaşırlar; fakat en yakın oldukları zamanda baba gibi olmak için kendilerini çeker ve uzaklaşmaya çalışırlar.

Bu karşı güçler erkek karakterinin temelini meydana getirir. Erkekler kadınlarla münasebetlerinde ayrılık ve birleşme noktaları arasında gidip gelirler.

Kadınların kendilerini en çok rahat hissettikleri yakınlık derecesinde, erkekler, kendilerini elleri kolları bağlı ve tuzağa düşmüş gibi hissederler. Bu zıtlık kadın-erkek münasebetlerinde büyük bir handikap gibi görünür. Fakat bunun pek çok hikmeti var:

Eğer erkekler de kadınlar gibi olsaydı hayat zor devam ederdi. Erkekler evdeki muhabbeti bırakıp işe güce gidemezlerdi veya gitseler bile karılarını düşünmekten işlerine kendilerini veremezlerdi.

Ayrıca her daim mucuk mucuk muhabbet olsaydı çiftler birbirlerinden kısa zamanda bıkarlardı. Erkeğin bir müddet kendi içine çekilmesi ve tekrar dönmesi küçük bir hissî ayrılık ve kavuşmadır. Tabii ki vakaya doğru teşhis konabilirse...

Aksi takdirde erkek karısından biraz uzak durmaya başladığında kadın ya çok üstüne düşer, onu bunaltır veya "Sen bana böyle davranırsan ben de sana öyle davranırım!" diyerek erkeğe karşı tavır alır. O zaman da tatsız neticeler ortaya çıkar. Erkek uzaklaşma devresini atlatıp karısına yakın olmak istediğinde kadın onu kabul etmez, soğuk davranır çoğu zaman.

Erkek, davranışlarını karısından uzak durmak olarak görmez. Onun davranışında bir kasıt yoktur; kendi normal davranmaktadır, karısı aşırı sevgi veya alaka beklediğinden saçmalamaktadır.

Muhabbete vesile olacak bir fırsat, iki taraf da bu mevzuda bilgi sahibi olmayınca düşmanlığa sebep olabiliyor maalesef.

İyi bir eş olabilmek doğuştan kazanılmış bir meziyet değildir. İyi bir eş olmak için elimizdeki malzemeler daha çok anne ve babamızdan gördüklerimiz, medya ve çevreden öğrendiklerimizdir. Bunlar da çoğu kez yanlış bilgiler olur.

İstersek ve gayret edersek iyi bir eş olmayı öğrenebiliriz. Günümüzde bilhassa öğrenip bilgilenmeye ihtiyaç var; çünkü evlilik üzerine çok tuzak var.

Bundan elli yıl kadar önce, kadınlar erkeklerdeki yakınlık-uzaklık meselesini bilmese de olurdu. Çünkü o zaman kadın, kocası kendinden uzak durduğunda bunun altında yüz tane mana aramazdı. İşten güçten, çoluk çocuk ve büyüklere hizmetten kadının bu meseleyi düşünecek zamanı bile olmazdı.

Oysa günümüzde kadınların kafayı kocaya sarmak için yeterince zamanları oluyor. Bir meseleyi "Neden böyle davranıyor?"

diye enine boyuna düşünmek, irdelemek, masaya yatırmak (kafaya yatırmak da denilebilir) için şartlar mevcut. Bu yüzden de evlilik dersleri almak gerekiyor ki yanlış şeyler yapılmasın. Hayra vesile olacak hâller, şerre dönüştürülmesin, diye.

Okullarda mutlaka gençlerimize kadın-erkek farklılıkları öğretilmeli ve bu farklılıklara göre nasıl davranılması gerektiğinin bilgileri verilmeli.

Eğer boşanmalara engel olunmak isteniyorsa...

Kadınlar Hakkında Bilinmesi Gerekenler

Erkeklerin kadınlar hakkında bilmesi gerekenler:

1- Kadınları tanımaya çalışın; fakat anlamaya çalışmayın, sadece anlayışlı olun, yeter. Çünkü erkek mantığı ve kadın mantığı birbirine pek benzemez. Erkekler daha sade, kadınlar daha karmaşık yaratılmış. Bir erkeğin kadını anlaması zordur. Çünkü erkek mantığı akla ve gerçeklere dayanır.

Kadın mantığı dörtlü karışımdan teşekkül eder. Bu ayrılmaz dörtlü "duygu, hayal, sezgi ve akıldır" Kadın hisseder, hayal kurar, düşünür, duygulanır ve karar verir. Bu yüzden kadınlar görünmeyenin ötesine de geçebilirler.

Erkek kendi mantığı ile kadın mantığını karşılaştırmamalı. Anlamaya çalışarak da yorulmamalı. Hayatın çeşitliliği ve güzelliği olarak görüp, olduğu gibi kabul edip sevmeli.

2- Kadınlar için hayatta en değerli şey sevgidir. Kadının havası, suyu, hayat enerjisi sevgidir. Kadın sevildiğini hem duymak ister, hem davranışla görmek ister. Eşinize onu sevdiğinizi söylemeyi ihmal etmeyin ve sevginizi gösterin. Sevgiyi göstermenin en güzel yolu, sevdiğini değerli hissettirmektir.

Kadın kendine ne kadar değer verildiğini görüyorsa, o kadar sevildiğini hisseder.

Kadına kendini değerli hissettirmenin yolu pek de zor değildir.

Zayıf anlarında yanında olmanız çok mühim.

İşte kadınların en zayıf anları:

Üzgünken: Onu dinlemeniz, sarılmanız, saçlarını okşamanız, yanında olduğunu hissettirmeniz yeterli. Kadın üzgünken, hatalarını göstermeye çalışmayın; onu suçlamayın, anında müdafaaya geçer ve üzüntüsü size karşı kızgınlığa dönüşür.

Hastayken: Doktora gitmesi gerekiyorsa yanında olmanız, grip olmuşsa ona çay demleyip getirmeniz, uyuyup kaldıysa üstünü örtmeniz, mutfak toparlamak gibi ev işlerinde yardımcı olmanız ona değerli oluğunu hissettirir.

Hamilelik ve doğum zamanlarında: Hamilelik ve doğum sonrası kadınların en hassas zamanlarıdır. Bu devrelerde daha fazla alaka görmek isterler. Pek çok kadının hamilelik ve doğumunda kocaları ile alakalı kötü hatıraları vardır. Mesela canı bir şey istemiştir, kocası almamıştır; kadın bunu hiç unutmaz. Bir kadın, kendi doğumundan iki yıl sonra, bir akrabasının doğumu için hastaneye giderken, ağlama krizine girmiş. Sebebi ise kendi doğumundan sonraki iki gün pek bir şey yiyememiş ve üçüncü gün kocasından kebap istemiş, o da almamış. O zaman kocasına belli etmeden çok üzülüp ağlamış ve derdi iki yıl sonra başka bir doğum vesilesiyle nüksetmiş.

Çoğu kadın bu devrelerinde sevilmediklerine karar verirler. Belki bu yüzdendir, bütün sevgilerini çocuklarına yöneltirler. Eşlerine kızgınlık beslerler. Sevilmeyen kadın hırçındır. Sevildiği hâlde sevildiğini hissetmeyen kadın da hırçındır. Bu yüzden kadından sevgiyi esirgemek, sevgiyi keserek onu cezalandırmak ailede işleri her zaman daha da çıkrnaza götürür.

3- Kadın ve erkek dili farklıdır. Kadınlar iletişimle donanımlı yaratılmışlardır. Kadın beyninin hem sağ hem sol tarafında konuşma merkezi vardır ve sağ-sol beyin arası elektrik akımları çok hızlı çalışır. Bu da kadınları iletişimde iyi yapar. Kız çocuklarının bebeklikten itibaren yüz ifadelerini okuma ve ona göre hareket etme kabiliyetleri vardır. Sağ ve sol beyin arasındaki bu hızlı akımlar kadınların kurnaz olmasının, detaycı olmasının ve bir anda pek çok işi yapabilmesinin de sebebidir.

Kadınlar iletişimde kendileri güçlü oldukları için, erkeklerin de öyle olduklarını farz ederler. Bu yüzden de erkeklere karşı açık olmazlar. Açık olmak yerine ya ima ederler veya erkeklerin düşünmesini beklerler. Bütüne ayarlı yaratılmış erkekler için kadınların beklentileri çoğu zaman bir detaydır. En büyük hayal kırıklıkları da bu noktada yaşanır.

Kadınlar hissî olduklarından dolayı reddedilmekten ve kırılmaktan korktukları için konuşma dilleri çok açık değildir. Bu yüzden her erkeğin kadın dilini biraz da olsa bilmesi lazım.

"Eşimle Tanışmayı Unutmuşuz" kitabımda yazdığım "Bükçe" (Kadın Dili) hikâyesi erkeklerin kadın dilini çözmede işlerine yarayacaktır. Mesela; erkek "hayır" diyorsa bu, açık ve net "hayır"dır; fakat kadınların "hayır"ı her zaman "hayır" demek değildir. Kadın" hayır" dediğinde, bu bazen "Seviyorsan azıcık daha ısrar et ki evet diyeyim..." demektir.

Bir sofrada erkekler "Allah aşkına biraz daha pilav ye, şu tatlıyı mutlaka yemelisin..." tarzında ısrarla birbirlerine yemek yedirmeye çalışmazlar. Fakat kadınlar bu davranışı çok yaparlar. Çoğu kere yemeğe devam etmek için ısrar beklerler. Çünkü kadınlar bilirler ki "tamam" gerçekte "tamam olmayabilir" manasına gelir; "hayır" gerçekte "hayır olmayabilir" demektir.

Karınıza "Yardıma ihtiyacın var mı?" diye sorduğunuzda "Yoo, ben hallederim..." diyorsa "İyi o zaman..." deyip kendi hâline bırakırsanız sevilmediğini düşünebilir. Biraz ısrar edin, hemen mutlu olacaktır.

Erkekler, kadın dilini öğrenmeli. Hele ki günümüz kadınları, zayıf olmayı bir haysiyet meselesi olarak gördükleri için, her şeyi hallederim havasına girdiklerinden dolayı, bu noktada erkeklere biraz daha fazla iş düşüyor. Kadınlar, mükemmel kadın olma uğruna, taşıyamayacakları yükleri alıp, sonradan da patlıyorlar.

4- Kadınlar konuşmayı severler ve eşinin onu dinlemesini isterler. Kadınlar daha çok beynin sağ tarafını, erkekler ise daha çok beynin sol tarafını kullandıkları için hayata bakışları da gördükleri de farklıdır. Kadın ve erkeğin sohbeti bir çeşit hayatı tamamlamadır.

Erkeklerin detay olarak gördükleri ve bu yüzden dinlemedikleri mevzular, çoğu zaman hayatın küçük tatlarıdır.

Hz. Mevlânâ "Kadın olmasaydı hayatın neşesi olmazdı..." der. Erkeklerin, kadınları tenkit etmeden, yargılamadan, bu detaylara ne gerek var, deyip kızmadan dinlemeyi öğrenmeleri lazım. Kadın için sevmek paylaşmaktır. Söz ise en değerli paylaşımdır.

Sevgili Peygamber'imiz, Hz. Âişe'nin yanına geldiği zaman "Benimle konuş, bana bir şeyler anlat Âişe!" dermiş. Erkek kadını dinlemeyi öğrenirse, kadının konuşması onu yormaz, tam aksine dinlendirir, günün yorgunluğunu ve ağırlığını giderir.

5- Kadınlar; haşin, çok sert erkekleri de sevmezler, her dediğini yapan çok yumuşak erkekleri de sevmezler. Çok sert erkek, kırıcıdır, kadını incitir; çok yumuşak erkek de kadında "Bu adam beni koruyamaz, çünkü güçsüz..." hissi

uyandırır. Bu yüzden erkek evdeki reislik vazifesini "tatlı-sert" bir üslupla yapmalıdır. En iyi idareci, otoritesini sevgi üzerine kurandır.

6- Kadınlar çabuk kırılırlar, bu yüzden her gerçeği duymak istemezler. Hele fizikleri hakkında menfi sözler duymaktan hiç hoşlanmazlar. Kadınların yaradılıştan gelen, değiştiremeyecekleri vasıflarına dair zaten hiç söz söylemeyin. "Ben mavi gözlü kadınları beğenirim, keşke mavi gözlü olsaydın..." yahut "Keşke boyun daha uzun olsaydı..." gibi. Kolayca değiştirebilecekleri (mesela saç rengi gibi) fiziki yönleri hakkında bile dikkatli bir dil kullanın.

Kadınlar iltifatla beslenirler. Güzel hitapları severler. Peygamber'imiz, Hz. Âişe'ye "Hümeyra: Pembe yanaklım!" dermiş. Eşinize onun hoşuna gidecek tatlı sözlerle hitap edin. Bir kadın kendini güzel hissettiği kadar güzeldir. Arada iltifatlar edin ki kendini güzel hissetsin. Kadın kendini ne kadar iyi hissederse, erkeğe kendini o kadar iyi hissettirir. Ve kadın kendini ne kadar kötü hissederse erkeğe kendini o kadar kötü hissettirir.

7- Kadın hem kolaydır, hem zordur. Kadın hem kurnazdır, hem saftır. Kadın hem bencil, hem fedakârdır. Kadın kendi içinde pek çok zıtlığı barındırır. Kadının içindeki iyi yönleri beslemek ve ortaya çıkarmak için çalışmak, uğraşmak ve ona öğretmek lazımdır. Aksi takdirde kötü yönleri ortaya çıkar. Kadın doğru yönlendirilirse değişime açıktır.

Kur'ân-ı Kerîm'de "kadın-toprak" ve "erkek-çiftçi" teşbihleri vardır. Kadın toprak gibidir: Bir tohuma bin gül verebilir veya bütün tohumları yutup yok edebilir. Tabii ki, kadın önce kibirden arınıp toprak olmayı kabul etmeli ve mütevazı olmalı ki gül verebilsin. Çiftçinin emeği ve şefkatli elleri de iyi bir verim için şart...

Kadınlarla İyi Geçinin

"Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmazsanız, Allah'ın onda çok hayır takdir ettiği bir şeyden hoşlanmamış olabilirsiniz." (Nisâ / 19. Âyet-i Kerîme)

Rabb'imiz erkeklere eşleriyle iyi geçinmelerini emretmiştir. Çok dikkat çeken bir Âyet-i Kerîme. Erkeklerin kadınlarda hoşlanmadığı ne olabilir? Çok düşünmeye gerek yok. Erkekler kadınlardaki pek çok huydan hoşlanmıyor. Kadınlar da erkeklerdeki pek çok huydan hoşlanmıyor. Çünkü kadınlar ve erkekler birbirlerine zıt sıfatlarla yaratılmışlardır.

Erkekler daha çok beyinlerinin sol tarafını; mantık ve matematik tarafını kullanıyorlar. Bu da onları gerçekçi yapıyor. Kadınlar ise daha çok beyinlerinin sağ tarafını kullanıyorlar. Bu da onları hissî yapıyor.

Erkekler konuşmayı çok sevmezler, susarak rahatlarlar.

Kadınlar konuşmayı severler, konuşarak rahatlarlar.

Biri konuşmak ister, biri susmak.

Erkekler sakin yapılıdırlar.

Kadınlar aceleci ve sabırsızdırlar.

Bunlar gibi pek çok zıtlık var. Bunlar çok hoşlanacak şeyler değil, dışarıdan bakıverince. Fakat Rabb'imiz âyetin devamında buyuruyor ki:

"Eğer onlardan hoşlanmazsanız, Allah'ın onda çok hayır takdir ettiği bir şeyden hoşlanmamış olabilirsiniz." Demek ki bu zıtlıkta bizim göremediğimiz bir hikmet var.

Kadın ve erkek birbirinin aynı yaratılsaydı dünya çekilmez bir yer olurdu. Erkekler de kadınlar kadar çok konuşsalardı veya kadınlar erkekler kadar az konuşsalardı tatsız tuzsuz bir hayat olurdu. İyi düşünürsek, şuurlu olursak zıtlık hayatımızı güzelleştirir. Mü'minde en çok bulunması gereken haslet "Allah'tan gelene razı olmak"tır. Zıtlığı bozup eşimizi kendimize benzetmeye çalışmadığımız müddetçe zıt olmanın keyfini çıkarabiliriz.

Dünyaya imtihan için geldik. Erkek kadının, kadın da erkeğin en büyük imtihanıdır. Kadın ve erkek arasında bir çekicilik yaratılmış; bu, nefisleri tatmin ediyor. Kadın-erkek arasında bir zıtlık var; bu da nefisleri terbiye ediyor. Mademki bu böyle, o hâlde kadın için teslimiyet, erkek için sabır gereklidir. Erkek sabır, kadın teslimiyet elbisesine bürünmelidir. Bunları yaparken hatalarımız olacaktır. Nefis terbiye etmek kolay değildir. Mükemmelci değil, affedici olmalıyız.

Allah'ın Resûl'ü kadınlardan mükemmellik beklememek hususunda erkekleri uyarmış: "Kadın kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Hep seni hoşnut edecek şekilde davranamaz. Eğer ondan faydalanmak istersen bu hâliyle faydalanabilirsin. Şayet doğrultayım dersen kırarsın. Kadının kırılması da boşanmasıdır." (Müslim / Radâ-59)

Resûlullah erkeklere eşlerinin hatalarına karşı kin tutmamayı ve affedici olmayı tavsiye etmiş:

"Bir kimse karısına kin beslemesin. Onun bir huyunu beğenmezse, bir başka huyunu beğenir." (Müslim / Radâ-61)

Ailevi problemlerde erkeklerin yaptığı en büyük hata küsmek, tavır almaktır. Kadının yanlış davranışları karşısında erkek, kadınla irtibatı kesiyor. Erkek, evi otel gibi, lokanta gibi kullanmaya başlıyor. Kendini televizyona veya bilgisayara gömüyor. Erkeğin, ailesi ile bağını nerdeyse koparıp "Ne hâliniz

varsa görün." demek gibi bir hakkı yok. Hata yaptıkları için memurlarına küsmüş bir müdürü siz hiç gördünüz mü?

Nisâ 34. Âyet-i Kerîme'de "İtaatsizliklerinden korktuğunuz zaman nasihat ediniz." buyruluyor. Rabb'imiz "İtaatsizlik edince nasihat ediniz." buyurmamış. "İtaatsizlikten korktuğunuz zaman, izleri belirdiği zaman nasihat ediniz." buyurmuş.

Tabak kırıldıktan sonra değil, götürme şeklinden tabağın kırılacağını hissettiğinde uyarmak gerekiyor. Kadınların hatalarına karşı ilk adımın her zaman güzellikle uyarmak olması gerektiği bize bildirilmiş. Âlimler, daha sonra Allah'ın azabı ile korkutmak gerektiğini bildiriyor.

Tabii, önceden uyarabilmek için erkeğin eşiyle alakadar olması gerekiyor ki gelecek olan yanlış adımları görebilsin. Eşi ile irtibatı iyi olmayan bir erkek gelecek tehlikeleri sezemez. İdarecinin her daim maiyetinden haberdar olması gerekir; çünkü onlardan hesaba çekilecek.

Erkek, dünyalık mevzularda müsamahakâr fakat Allah'ın ahkâmına uyulması hususunda ısrarcı olmalıdır. Kadına iyi davranmak; erkeğin, karısının her istediğini yapması, evde otoriteyi karısına bırakması demek değildir. Otoriteyi sevgi üzerine kurmak, yeri geldiğinde "hayır" diyebilmektir.

Kadın hata yaptığında erkeğin hatalara karşı tavır alıp kadına kötü davranması işleri daha da beter hâle getirir. Erkek evin idarecisi olarak eşine karşı anlayışlı olmalı "Kadınlarla iyi geçinin." âyeti gereğince sevgi ve şefkat ile davranmalıdır.

"Bu Ayeti Kimse Duymasın" Demeyelim

Bir hanım, ilahiyatçı arkadaşı ile Nisa 34. Âyeti üzerine konuşmak istemiş. İlahiyatçı hanım onu susturmuş: "Sus, bu âyeti hiçbir yerde söyleme, kimse duymasın! Olur ki söylediğin kişilerin içinde kalbi İslâm'a ısınacak birisi olur da onu dinden soğutursun."

İlahiyatçı hanımın kalbi Allah'ın (cc) sözlerini ne kadar reddediyor ki bu Âyet-i Kerîme'yi duyan birinin İslâm'ı kabul edeceğine inanamıyor. İslâm'ı bütünüyle kabul etmedikçe ve ona teslim olmadıkça Müslüman olmayız. Tamam, sakladık bu Âyet-i Kerîme'yi, kimselere duyurmadık, utandık Rabb'imizin sözlerinden; peki, hidayet bizim elimizde midir?

Farz edelim ki bir kişi Nisâ Sûresi 34. Âyet-i Kerîme'yi, kısas âyetlerini, İslâm'ın miras hukukunu, kurban kesmeyi, kısacası modern dünyaya uymuyormuş gibi duran Âyet-i Kerîmeleri duymadı, bunları duymadan Müslüman oldu ve sonra bu âyetleri duydu; o zaman ne olacak? Dinden mi çıkacak? Hâşâ, bu âyetler dinimizin kusurlu yönleri de biz mi eksiklerini tamamlayacağız?..

Gelelim aşağılık kompleksine sahip olanları utandıran veya nefislerine ağır geldiği için ret noktasına gelenleri zorlayan Nisâ Sûresi 34. Âyet-i Kerîme'nin son kısmına:

"Geçimsiz, kafa tutan, aldatmalarından endişelendiğiniz kadınlara gelince, onlara nasihat edin, sonra kendilerini yataklarında yalnız bırakın, daha sonra disiplin için hafifçe vurun. Eğer size itaat ederlerse artık aleyhlerinde başka bir yol aramayın. Çünkü Allah yücedir, büyüktür."

Bu Âyet-i Kerîme'nin nüzul sebebine bakalım:

Müslümanlar arasında kısas yapılmasına dair Âyet-i Kerîme indiği sıralarda, bir erkek karısına vuruyor. Kadın da Peygamber (sav)'e gidip:

Kocam bana vurdu, kısas istiyorum..." diyor. Peygamber (sav) de:

"Doğru, kısas gerekir..." buyuruyor. Kadının da kocasına vurabileceğini söylüyor. Bunun üzerine Allahu Teâlâ Nisâ Sûresi 34. Âyet-i Kerîme'yi indiriyor. Peygamber'imiz (sav) de şöyle buyuruyor:

"Biz bir iş murat ettik, Allahu Tealâ ise başka bir iş murat etti. Ey kişi, hanımının elini tut."

Allahu Teâlâ kadının kocasına vurmasını kabul etmiyor, kadınların kocalarına karşı saygılı olmalarını emrediyor. Sonunu anlamak için bu Âyet-i Kerîme'yi başından itibaren kısaca hatırlayalım.

Rabb'imiz birinci adımda: "Erkekler kadınlar üzerine kavvamdır (idarecidir, koruyucudur)." buyuruyor ve aileyi önce bir çerçeveye oturtuyor; Âyet-i Kerîme'de, kadın ve erkeğe birlikte sesleniyor.

İkinci adımda, kadınlara hitap ediliyor. "Sâliha kadınlar, iyi kadınlar, gönülden (seve seve) kocalarına itaat ederler, onlara saygısızlık etmezler..." buyruluyor. Kadın kocasına itaat ederek iki iyiliği birden elde eder. Birincisi, kocaya itaati Allah(cc) emrettiği için aslında Allah'a (cc) itaat etmiş olur ve Rabb'inin yanında "sâliha kadın" sıfatı kazanır. İkincisi, kocası ile de güzel bir geçim için en gerekli adımları atmış olur.

Üçüncü adımda, erkeklere hitap, kadınlara da ihtar var. Erkek evin idarecisi olduğuna göre bu vazifeyi ifa edebilmesi için salahiyet sahibi olması lazım. Vazifesi olup salahiyeti olmayan, idareci olamaz. Kadın, erkeğe saygı duymuyor, inat ve ısrarla istediğini diyor ve ailenin huzurunu bozacak şekilde davranıyorsa Rabb'imiz insan fıtratına en uygun olan terbiye metotlarını sayıyor.

"Geçimsiz, kafa tutan, aldatmalarından endişelendiğiniz kadınlara gelince, onlara nasihat edin, sonra kendilerini yataklarında yalnız bırakın, daha sonra disiplin için hafifçe vurun. Eğer size itaat ederlerse artık aleyhlerinde başka bir yol aramayın. Çünkü Allah yücedir, büyüktür."

Öfke ve kızgınlıkta insan evvela saldırır. Kadınlar dilleri ile saldırır, erkekler elleri ile. Âyet-i Kerîme'nin bundan önceki kısmında şiddet hususunda ilk ikaz kadınlara gelmişti:

"Kocalarınıza gönülden itaat edin." emriyle kadına dilini ve davranışlarını kontrol etmesi ve psikolojik şiddete başvurarak kocasına eziyet etmemesi emrediliyor.

Âyet-i Kerîme'nin devamında ise erkeğe, öfke karşısında ilk hareketi kontrol etmesi tavsiye ediliyor. Kadına vurmak emredilmiyor; hatta tam aksine, kadına vurmak bu âyetle zorlaştırılıyor. Âyet-i Kerîme'de bir sıralama var. Rabb'imiz erkeğe:

"Sakin ol ve önce güzelce söyle, nasihat et." buyuruyor. Kadın iyilikten anlıyorsa zaten bu safhada problem çözülür. İyiliğin ve nasihatin faydası olmadı, problem devam ediyor diyelim.

"O zaman, yatakları ayır, teması kes." tavsiyesi var.

Kocasını seven, onun alaka ve sevgisini kaybetmek istemeyen kadın bu safhada kendine çekidüzen verir, vermelidir. Yine olmadı, o zaman işe yarayacaksa "vurabilirsiniz" izni var, emir değil. Hadîs-i Şerîflerden de yüze vurmadan, yaralamadan, iz bırakmadan vurabileceğini Peygamber'imizden öğreniyoruz.

Âyet-i Kerîme'nin devamında da "İtaat ederlerse aleyhlerinde bir yol aramayın." buyruluyor. Kadınları incitecek şeyler yapılmaması emrediliyor.

Âyet-i Kerîme'de "Vurabilirsiniz" derken "Vadribûhünne" kelimesi geçiyor. "Darb" kelimesinin ilk manası "vurmak"tır. Bunu kabul etmek istemeyenler "Burada 'darb' kelimesi 'misal' demektir, evleri ayırmak manasına gelir..." gibi tevillerde bulunuyorlar. Fakat hadîs-i şerîflere ve âyetin yukarıda geçen iniş sebebine baktığımız zaman burada "Vadribûhünne" kelimesinin "vurmak" manasına geldiği gayet açık bir şekilde belli.

Bütün güvenilir kaynaklarda da bu âyet "Vurabilirsiniz" diye tefsir edilmiş. Çünkü Âyet-i Kerîmeleri destekleyen hadîs-i şerifler var. "Ben Allah'ın elçisinin sözünü tanımam!" demiyorsak,"Peygamber'e itaatin Allah'a itaat olduğu" âyetini kabul ediyorsak, Peygamber'imizin şerefli sözleri ile tamamlandığında Âyet-i Kerîme'den çıkan mana bu.

İtiraz edenler "Peygamber'imiz eşlerinden hiçbirine tek fiske bile vurmamış..." diyorlar. Peygamber'imizin eşlerinin de huysuzlukları olmuş; fakat ya uyarılınca veya yatakları ayrılınca kendilerine çekidüzen vermişler. Bunları âyetlerde görüyoruz. Son olarak, eşlerinin topluca başkaldırması hadisesinde ise âyetlerde boşama ihtarı olduğunu biliyoruz.

Erkekler, işe yaramayacaksa hafifçe vurma adımını kullanmayıp, geçimsiz kadını boşama hakkını kullanabilirler. Fakat kaç kadın, kendi hatalı olduğu hâlde, ikisi arasında tercih yapma zorunda kalsa boşanmayı tercih eder acaba?

Kulu en iyi bilen Yaradan'dır. Her insanda şiddete az veya çok meyil vardır. İnsanda koruma ve korunma duygularının içinde vardır şiddet. Yoksa tehlike karşısında kimse kendini koruyamazdı. Şiddet deyince akla önce fiziki şiddet geliyor. Oysa psikolojik şiddet, fiziki şiddetten daha çok yaralayıcıdır: Kelimelerle saldırmak, surat asmak, aşağılamak vb.

Erkekler daha çok beden gücü ile fiziki şiddet kullanırlar, kadınlar ise gücü yettiklerine elleriyle, gücü yetmediklerine psikolojik şiddette bulunurlar.

Annesinden dayak yemeden büyüyen çocuk neredeyse yok gibidir; ama baba dayağı yemeden büyüyen çocuk çoktur. Anneleri tarafından pek çok çocuk dayak yiyor ama "Kadınlar şiddet uyguluyor, kadınlar saldırgan, kadınlara ceza verelim, dur diyelim." diye kimse ayaklanmıyor. Burada bariz bir "ikiyüzlülük" var. Ayrıca erkek şiddetinde kadın kışkırtıcılığını unutmamak lazım. Bir erkek alkolik değilse, uyuşturucu kullanmıyorsa, ciddi bir ruh hastalığı yoksa, çok tahrik edilmedikçe vurmaz. Kadın cinayetlerinde erkek ya alkollüdür veya aşırı tahrik ve hakarete uğramıştır yahut da çocukları kendine düşman edilmiştir.

Ülkemizde en son işlenen kadın cinayetlerinin birinin kurbanı olan kadın, bu hadiseden önce bir yıla yakın bir müddet çocuğu babasından kaçırmış. Elbette bu cinayet sebebi olamaz; fakat erkeğin bozulan ruh hâlini göz önüne alırsak, "Erkekler kötü, saldırgan, kadınları öldürüyorlar." tarzındaki peşin hükümlü yorumlar yerine, olan biten hakkında daha doğru değerlendirmeler yapabiliriz.

Dil ile saldırmak da çok kışkırtıcıdır. Mesela, kadın sinirlendiği zaman erkeğin ailesine dil uzatıyor. Annesinden başlıyor, kardeşlerinden devam ediyor. Ayrıca kocasına "Öküz, ayı, şerefsiz, namussuz!" hakaretleriyle söze başlayıp "Hayvan kadar terbiye görmemişsin..." diyerek devam edenleri, sonra da "Sen ne biçim erkeksin?" tarzında bağıranları ben bizzat hanımlardan duydum.

Yapılan araştırmalarda kadınların yüzde kırkı "Erkeklerin dayak atmada haklı sebepleri olduğunu" düşünüyor. Herkes yaptığını kendi daha iyi bilir. Böyle bir vaziyette de kadın "Kocamdır, döver de sever de, kimse karışamaz!" derse kimse karışmamalı, karı-kocayı ayırmak için kışkırtmamalı. Ortada ya-

ralamaya varan ağır fiiller yoksa... Ayrıca şiddetten hoşlanan mazoşist kadınlar da var.

Velhasıl, âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîflere bütün hâlinde bakarsak, dinimiz, ailenin huzurunu bozan geçimsiz kadınlara, işe yarayacaksa son çare olarak vurulmasına izin vermiş; fakat erkeklere sabırlı olmaları ve anlaşmazlıkları iyilik adımları ile çözmeleri tavsiye edilmiş.

Erkek kendi hatası yüzünden ya da öfkesini dindirmek için kadına vuramaz. Kadın aile birliğini bozacak davranışlar sergilediğinde, Allah (cc)'ın tavsiye ettiği usule göre; erkek önce nasihat etmiş, sonra yatakları ayırıp teması kesmiş olacağı için bu arada da öfkesi sönmüş olur zaten. Bu âyete dikkatli bakılırsa erkeğin kızgınlıkla kadına vurması yasaklanmış aslında. Kadınlar erkeklere Allah'ın emanetidir. Haksız olarak kadınlara eziyet ederlerse, emanete hıyanet etmiş olurlar.

Peygamber'imiz eşlerine fiske vurmamış ve "Kadınlara vuranlarınız sizin hayırlılarınız değildir." diyerek meseleyi bu raddeye gelmeden erkeklerin çözmelerinin daha hayırlı bir davranış olduğuna dikkat çekmiştir.

Son söz: Rabb'imizin âyetlerinden utanmayalım
Yaradan'ımızın verdiği akılla Yaradan'dan daha iyi olduğumuzu düşünüyorsak eğer, kendimizden, insanlığımızdan ve Müslümanlığımızdan utanalım...

Maddiyat mı Muhabbet mi?

Rabb'imizin muhabbete verdiği değeri biz ne kadar veriyoruz? Birbirimize ne kadar muhabbetle davranıyoruz? Neyi, ne kadar severek yapıyoruz? "Muhabbet" yaptığımız işin değerini, kalitesini artırır. Kalitenin, markanın çok öne çıktığı olduğu bir çağda yaşıyoruz. Aldığımız, kullandığımız eşyaların en iyisi olsun istiyoruz da kendi kalitemizi artırmak için ne yapıyoruz? İşimizi, eş veya anne-baba olmayı ne kadar muhabbetle yapıyoruz?

Maddi kalitelerin istilasından kurtulup manevi kalitemizi artırmak için ne yapmalıyız, bunun derdinde olmalıyız oysa. İş, para, güzellik, zekâ, güç, mevki, manevi hayatımız için en büyük tehlikeler, eğer kendimizi onlara kaptırırsak. Çünkü bunlar şeytanı Allah'ın (cc) rahmetinden kovduran kibre sebep oluyor. "Kibir" sevdiklerimizin gönlünden düşmemizde en büyük sebep...

Maddi kaliteler kibrimizi coşturuyor. Oysa onlar için ne bedeller ödeniyor... Mesela erkek daha lüks bir araba almak için borca giriyor. Eşinin çocuklarının isteklerini çoğu zaman oflaya puflaya söylenerek alıyor. Aile saadetini bozacak araba Ferrari olsa neye yarar? Son bineğimiz tabut olduktan sonra... Diğer tarafa götüreceğimiz yükün değerini muhabbet biçtikten sonra... Hangi araba muhabbetten daha kıymetli olabilir?

Veya daha iyi bir mahallede daha iyi bir ev alalım, diye girilen borçlarla, o borçların stresiyle eşler birbirlerine hayatı zindan ediyorlar.

Kadınlar, perdeyi değiştirmek, yeni salon takımı almak gibi pek çok şey için evin huzurunu çok çabuk riske atabiliyorlar.

Hele evlilik öncesi istekler daha yolun başında erkek tarafını evlenmek istediğine pişman edebiliyor. Kız tarafı her şey en kalitelisinden -en pahalısı oluyor aynı zamanda- olsun istiyor. Sırf eşya meselesi yüzünden düğün haftası ayrılan çok çift var. Veya maddi şeyler yüzünden daha bir araya gelmeden birbirlerinden buz gibi soğuyorlar fakat "Bu saatten sonra ayrılmak ayıp olur..." diye yola devam ediyorlar. Takılan takılar, alınan eşyalar beğenilmeyince iki tarafın ailesi birbirinden nefret ediyor. Yeni evlilerin çoğu yola muhabbetle değil, bir ton dertle çıkıyor. Sonra da evliliği bir türlü toparlayıp muhabbeti yakalayamıyorlar.

Oysa iki taraf da "eşya kalitesi" ile uğraşana kadar "kendi kalitelerini artırmak" için uğraşsalar, o zaman yola daha doğru adımlarla çıkmış olurlar. Genç kız "Ben iyi bir eş olmak için neleri bilmeliyim, neleri yapmalıyım?" diye düşünse...

Erkek "İyi bir koca olmak için nasıl davranmalıyım, ne yapmalıyım?" diye kafa yorsa... İki taraf da kendilerini geliştirseler, manevi kalitelerini artırsalar o zaman mutlu olurlar ancak. Muhabbetli evlilikler o zaman ortaya çıkar.

Çoğu zaman mutluluğumuzla kumar oynuyoruz. Kibirle, hırsla, inatla oynuyoruz. Keyiflerin, zevklerin, hırsların karşısına muhabbet gibi çok kıymetli bir şey koyuyoruz. Kaybedince de "Mutlu değilim!" diye sızlanıp duruyoruz.

Çok Eşlilik Dinimizde Tavsiye Edilmiş midir?

"Eğer yetim kızların haklarını tam gözetemeyeceğinizden korkarsanız, sizin için helal olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikâh edin. Eğer yine adaleti gözetemeyeceğinizden korkarsanız o zaman bir tane ile veya sahip olduğunuz (cariye) ile yetinin. Bu sizin adaletten ayrılmamanız için daha uygundur." (Nisâ Sûresi / 3. Âyet-i Kerîme)

Erkekler bu Âyet-i Kerîme'nin ilk yarısını, kadınlar ikinci yarısını görürler, çoğu kere. Şöyle bir bütününe bakalım: Âyetin başlangıcında Rabb'imiz ikinci, üçüncü, dördüncü eşe kadar izin vermiş. Buna kimsenin itirazı olamaz. Âyetin devamında "Adaleti gözetemeyeceğinizden korkarsınız bir eş ile yetinin." buyruluyor. İki eş alıp adalete dikkat etmek çok kolay bir şey olmasa gerek ki Rabb'imiz âyetin devamında uyarıyor. "Tek eş adaletten ayrılmamanız için daha uygundur."

Erkeklerin birden fazla eş almaları tavsiye edilmemiş, buna sadece izin verilmiş; Rabb'imizin tavsiyesi ise "tek eş." Âyet-i Kerîme'deki "birden fazla evlenme" emir değil, ruhsattır. Allah (cc) çok eşliliği teşvik etmemiş, sadece izin vermiş; fakat dikkat edilmesi ve iyi düşünülmesi için uyarmış.

Adalet çok mühim... Çünkü kul hakkının hesabını vermek çok zordur. Kişi affetmedikçe Allah (cc) affetmiyor. Adalet hususunda Nisâ Sûresi 129. Âyet-i Kerîme'de açıklama var:

"Ne kadar arzu etseniz kadınlar arasında (sevgi bakımından tam) adalet sağlayamazsınız. O hâlde (birine) tamamen yönelip diğerini muallakta gibi bırakmayın. Eğer arayı düzeltir ve (gücünüz dâhilinde haksızlıktan) sakınırsanız şüphesiz Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir."

Sevgide adalet sağlamanın mümkün olmadığı bildiriliyor. Fakat eşlerin yanında sıra ile kalma, harcamalar gibi diğer hususlarda adaleti sağlamak gerekiyor.

Peygamber Efendimiz de adalet noktasında erkekleri ikaz etmiş: "*İki zevcesi olup da birine meyledip diğerini ihmal eden kimse, kıyamet gününde, bir yanı felçli olarak gelir.*" (Ebû Dâvûd, Tirmizî, Neseî, İbni Mâce)

Hz. Ali'nin ikinci eş almak istemesi üzerine, Hz. Fâtıma Peygamber'imize meseleyi anlatmış, Peygamber'imiz Hz. Ali'nin evlenmesine izin vermemiş. Kadın veya velisi nikâhta böyle bir şart koyabilir. Nikâhta şart koşulmamışsa bile, âlimler, kadının kuma ile bir arada durmaya zorlanamayacağını ve ayrılmak isterse ayrılabileceğini bildiriyor.

Sevgili Peygamber'imiz ilk evliliğini Hz. Hatice ile yapmış ve Hz. Hatice vefat edene kadar yirmi beş yıl boyunca ne başka bir eşi ne de cariyesi olmuş. Üstelik o zaman Arap kültüründe çok eşlilik meşhurmuş. Kırk eşi olanlar bile varmış. Peygamber'imiz Hz. Hatice'nin vefatından sonra çeşitli hikmetlere binaen birçok eş alıyor. Fakat eşlerinin kıskançlıklarından neler çektiğini de biliyoruz. Hepsine çok sabırlı, adaletli ve merhametli davranıyor.

Fakat kıskançlıkları önleyemiyor. Eşlerinin hepsi de çok mübarek, muhterem hanımlar; fakat iş kıskançlığa gelince nefislerine yeniliyorlar. En nihayetinde kıskançlıktan dolayı çıkan bir hadise üzerine Peygamber'imiz artık dayanamayarak hepsini birden bırakıyor. Bir ay boyunca hiçbirinin yanına gitmiyor.

"Peygamber'imiz eşlerini boşadı." diye konuşuluyor Medine'de. Kadınların hatalarını anlamaları üzerine Peygamber'imiz onları boşamıyor.

Çok eşlilik Peygamber'imizi bile zorlayan bir mesele olmuş. Bu meseleyi erkekler için bir keyif ve eğlenceymiş gibi görenlere cidden şaşıyorum. Kadınlar için zor; ama erkekler için daha da zor bence. İki kadın arasında adaleti sağlamak, iki kadının ihtiyaçlarını gidermek, iki kadını idare etmek... Ben erkek olsam üstüne para verseler ikinci bir eş istemezdim herhâlde diye düşünüyorum.

Bu hususta sosyal ve kültürel yapı, örf ve âdetler de tayin edici faktörler... Bizim halkımızda çok eşlilik pek makbul bir şey değil. Araplarda çok daha rahat kabul ediliyor. Arap kadınlarının kocalarına eş bakmaya gittiği, düğün organizasyonunu bile onların yaptığı anlatılır.

Geçen yıllarda bir tanıdığının anlattığı hikâye beni şaşırtmıştı. Eşi vefat etmiş bir beyi, arkadaşı Arap bir kadınla evlendirmek için aracılık yapıyor. Kadın; doktor, otuz yaşlarında ve güzel. Evlenecek olan erkek, aracı olan arkadaşına soruyor. "Sor bakalım, ilerde üzerine daha genç bir hanım almamı kabul eder mi?" diyor. (Böyle bir soruyu bir Türk kadına sorsanız ne der? Cevabı size bırakıyorum.) Arap doktor "Bir istihareye (rüya) yatayım." diyor. Güzel bir rüya görüyor, haber gönderiyor: "İstiharem güzel çıktı, ikinci eş almasına izin veririm, benim için bir mahzuru yok." diyor.

Arabalarda araziye uygunluk vardır. Tabanı yere yakın olan arabalar ancak asfalt yolda güzel gider. Araziye vurursanız, taşlı, engebeli yollarda gitmeye çalışırsanız, vasıtanız zarar görür, sizi de yolda bırakır. Tabanı yerden yüksek, cip gibi vasıtalarla dağ bayır tırmanmanız daha kolaydır. Fakat o arabaların da aksilik çıkarmayacağı garanti değildir.

Türk kadınları ikinci, üçüncü, dördüncü eş meselesinde her araziye uygun olmayan arabalara benzer. Böyle bir evlenme hâlinde ilk eş de ikinci olmayı kabul eden eş de huzursuzluk çıkarır. İlk eş kocasının hayatını burnundan getirir. İkinci eş ise daha geldiği ilk günden itibaren "Ne yapsam da ilk kadının ayağını kaydırıp tek eş ben olsam?" hayalleri kurmaya başlar. "Hani kabul edip gelmiştin?" diyemezsiniz, yüzlerce bahane ileri sürer.

İlk kadının da işi zordur. İkinci plana düşmüştür artık. Kendini diğer kadınla kıyaslar: "Benden daha mı güzel? Sarışın kadınları beğendiğini söylüyordu, niye gidip esmerle evlendi? Bunca yıl boşuna mı saçımı sarıya boyattım?" Sürekli kafasında senaryolar yazar: "Bana tatlım derdi, ona da diyor mudur? Ona da böyle dokunuyor mudur? Fasulye yemeği sevmezdi; ama o kadın yapınca yiyor mu acaba?"

Sevdiğini paylaşmak kolay bir şey değil tabii. Sevmediğini paylaşmak da zordur gerçi.

Biz "El ne der?" diye yaşayan insanlarız. Bu mevzuda da elin sözü hiç bitmez; sürekli çok eşli adamı ve ailesini gözetlerler: "Erkek hangisine çok rağbet gösteriyor? Hangisinin evi daha güzel döşenmiş?" vb...

Yakından tanıdığım ikinci eş olan hanımlar var; çok dertliler. Bu arada ilk eşler ekseriyetle depresyonda. Kocalar da perişan. Vardır belki ama ben çok eşli olup da mutlu olan bir tek aile görmedim. Kıskançlık yüzünden rekabet olup kadınların kocaya iyi davranması gerekirken, çoğu zaman ikisi birden kötü davranabiliyor. Benim gördüklerimin ve bana yazanların evliliği öyleydi. İki kadın arasında aç kalan, ikisiyle de yatamayan, ortada perişan kalan adamları görünce "Çok evlilik erkek için bir keyif mi, yoksa ağır bir imtihan mı?" diye sormak gerekir diye düşünüyorum.

Kendisi çok çocuk seven ve çocuğu olmadığı için kocasının evlenmesini isteyen, hatta kocasına eş bulmak için araştırmalar yapan tanıdığım bir hanım, kocasının ikinci eş almasını kaldıramadı. Kocasının çocuklarını çok sevdi; ama çok mutsuz. Depresyon hastası oldu, ilaç kullanıyor.

Bu biraz da bünye meselesidir. Kimi insan elli kiloyu taşır, kimi otuz kiloyu taşıyabilir, kimi yirmi kiloyu taşıyamaz. Elli kiloyu taşıyanı gösterip "Bak o taşıyabiliyor, sen niye taşıyamıyorsun?" diye kıyaslama yapmaya hakkımız yok. Bu yüzden hiçbir kadın, eşinin ikinci evliliğini kabul etmek zorunda değil. Kimi çok hissîdir, ona ağır gelir; kimi daha rahattır, o kadar dert etmez. Her şeyden önce kişinin kendi ruh sağlığını koruması gereklidir. Boşandığında mı daha rahat olacak, evliliği devam ettirdiğinde mi? Bunları düşünmesi, enine boyuna tartıp "Kim ne der?" demeden en doğru kararı alması lazım.

İlk hanım, evliliğini devam ettirme kararı almışsa da ona saygı duyulması gerekir. Fakat bu hâl bizde kınanma sebebi. Ne üzerine eş alınan hanımın evliliğini devam ettirmesini ne de ikinci eş olmayı kabul eden hanımları kınamaya hakkımız var. Allah'ın kınamadığı, hatta izin verdiği bir şeyi bizim kınamamız terbiyesizlikten başka hiçbir şey olamaz. Bazen ikinci eş olan hanımlardan "Belki kızacak, kınayacaksınız; ama ben ikinci eşim..." diye başlayan mailler geliyor, dertlerini anlatıyorlar. O kadar çok kınanmışlar ki...

Kadınların bu meselede çok titizlik ve huysuzlukları görülüyor. Mesela ikinci evliliğini yapan erkeklerle kocalarının arkadaşlık yapmalarını istemiyorlar, kocalarının huyları bozulmasın diye. İkinci hanım olduğunu bildikleri hanımlara selam vermeyen, onlarla görüşmeyen, onların oturduğu masadan kalkan kadınlar var.

Onlara "Kınadığınız başınıza gelmeden ölmezsiniz." Hadîs-i Şerîf'ini hatırlatırım. Ya kendi başınıza gelir ya çocuklarınızda

veya sevdiklerinizde aynı hâli görürsünüz. Şu dünyada hiç kimse için hiçbir şeyin garantisi yok. Her kadın, bir erkeğin sevdiği tek kadın olmak ister. Hangi şartların kişileri o safhaya getirdiğini bilmeden bol keseden atmamak lazım.

İkinci evliliğini yapan erkeklere zampara, cinsî sapık muamelesi yapılırken, zina yapan, gecelik beraberliklerle karısını aldatan erkeklere pek ses çıkarılmıyor. Onlar modern oluyorlar. Bu da Müslüman bir toplulukta içler acısı bir vaziyet.

Aslında erkeklerin birden fazla eş almalarına izin verilmesi, kadınların aleyhine değil lehinedir. Nikâhsız beraberlikte en çok kadınlar zarar görüyor. Kadınlar hissî oldukları için erkeklere çabuk kapılıyorlar, hemen bağlanıyorlar. Fakat erkek o kadın için hiçbir mesuliyet almıyor, onunla bir müddet birlikte oluyor, sonra da onu ortada bırakıyor. Millet o kadına iyi gözle bakmıyor.

Dinimiz erkeklere çok kadınla yaşamayı kolaylaştırmamış, tam aksine zorlaştırmış. Zina yapmak yok. Başka kadın istiyorsan yapacaksın nikâhı, kadının bütün mesuliyetini üstleneceksin. Ona ev açacaksın, çocuklarınla ilgileneceksin, adaleti gözeteceksin, sabırlı olacaksın... Adalet, sabır ve merhamet hususunda kendine güvenemeyenler, ikinci eş hayalleri hiç kurmasınlar. Dünyada eşlerinin hakkını gözetemeyip cennetteki hurileri riske atmasınlar.

Allah (cc) kadınların kılmadığı namazı bile kocalarına soracak. O zaman erkek, ikinci - varsa üçüncü veya dördüncü - eşinin fiillerinden de mesul tutulacak. Bütün eşlerinden dinî ve dünyevi işlerde hesaba çekilecek. Kavvam olmak hiç kolay bir şey değil. Erkek, iyilikle, güzellikle ailesinin bütün mesuliyetini üstlenecek. Merhametli olacak. Yoksa diğer tarafta işi çok zor olur.

Tabii bir de şu var: Boşanmalar arttı, dul hanımlar çok, hiç evlenmemiş hanımlar çok. Şu anda kadın-erkek nüfusunda bü-

yük bir fark yok; ama erkekler nikâhsız beraberlikleri tercih etmeye başlayınca evlenecek erkek bulmak hanımlar için çok zor olmaya başladı ve bu zorluk zamanla daha da artacak gibi görünüyor. O zaman ikinci evlilikler gerekli olabilir mi? Günümüz şartlarında erkekler bir evin yükünü zor taşırken, ikinciyi taşıyabilirler mi? Velhasıl zor ve karışık mesele...

Dedem rahmetli iki evliydi. Sürekli anlattığı bir fıkra vardı, yazıyı onunla bitireyim:

Bir adamın iki karısı varmış. İkisi arasında adaletli davranmaya çok dikkat edermiş. Olacak bu ya iki kadın aynı gün ölmüş. Adam bütün cenaze işlerini aynı anda yaptırmış. Cenazeler yıkanmış, hazırlanmış. Sıra kapıdan çıkarmaya gelmiş. Adamı almış bir düşünce: "Hangisini önce çıkarsam diğeri sonraya kalacak, haksızlık olacak..." diye. Aklına iyi bir fikir gelmiş. Hemen bahçe duvarını yıktırmış diğer kapının yanına bir kapı açtırmış. Cenazeleri aynı anda çıkarttırmış. Namazları kılındıktan sonra yan yana gömdürmüş.

O gece rüyasında eski kapıdan çıkardığı karısı yakasına yapışmış. "Duuuur bakalım!" demiş. "Sen beni eski kapıdan çıkarttın, onu yeni kapıdan. Hakkımı helal etmiyorum, âhirette iki elim yakanda, seni sürüm sürüm süründüreceğim..."

Baştan Çıkmak Sanıldığı Gibi Zor Değil

Karı-koca ilişkisine dış faktörleri göz ardı ederek, evlilik iki kişiden ibaretmiş gibi bakmak mümkün değil. Başta iki tarafın aileleri olmak üzere pek çok şey, aile hayatı üzerinde tesirli oluyor. Medyanın yanlış yönlendirmesi ve kadın-erkek iç içe bir çalışma hayatı dayatması da aile hayatının bozulmasında en büyük sebeplerden biridir.

Kadının, evinin dışında, çalışma hayatı içerisinde olması, pek çok bakımdan sosyal düzeni bozdu. Çünkü kadının dışarıda çalışmasının sosyal hayata ve aile hayatına zararı, faydasından çok daha fazladır.

Bu zararlardan en büyüğü de kadın ve erkeğin karma olarak çalışmasıdır. Okullardaki karma sınıflar ve çalışma hayatındaki karmaların, hayatımızda nasıl bir karmaşaya sebep olduğunu aslında hepimiz biliyoruz ve görüyoruz.

Geçenlerde bekâr bir hanımla konuştum. Bir kaç şey sordu bana. İş yerinde evli bir adama âşık. Derdini nasıl anlatacağını bilemiyor. Şirkette pek çok evli erkeğin arasında çalışan az sayıda kadından biri. Sabah akşam görüşürken, konuşurken en son tutulmuşlar birbirlerine deli gibi. Ne yapacağını bilemiyor. Bir kere evli bir adamı sevmiş olmayı kendine yakıştıramıyor. Erkek karısından ayrılıp kendisiyle evlense onu çocuklarından

ayırmaya kıyamıyor. İkinci olmayı kendine yediremiyor. Velhasıl çaresizlik içinde çırpınıyor.

Erkek de çaresiz. Eşiyle sıkıntıları var. Eşini üç saat görüyorsa bu kadını sekiz saat görüyor. Onunla konuşmak, gülmek, dertleşmek, onun alaka ve sevgisini görmek hoşuna gidiyor. Fakat o da çok tehlikeli sularda yüzdüğünün farkında.

Kadının ve adamın yaşadığı hâller pek çok iş yerinde yaşanıyor. Modern olmak adına, aralarında çekicilik olduğunu bile bile ateş ile barutun yan yana durmalarında bir mahzur görmez olduk.

Aldatmalar arttı. Bu meseleyi "Erkeklerin gözü zaten dışarıda." diyerek çaresiz bir şeymiş gibi sunmak yerine aldatmaların veya kumaların artmasında sosyal düzen faktörünü neden sorgulamıyoruz? Artık kadın aldatmasını da konuşmak lazım. Onda da ciddi artışlar var.

Allah'u Teala Kur'ân-ı Kerîm'de Nur Sûresi 30- 31. Âyetlerde *"Mü'min erkeklere söyle, gözlerini sakınsınlar; Mü'min kadınlara da söyle, gözlerini sakınsınlar."* buyuruyor. Ve bakışların tesirine dikkat çekiyor.

İnsan düşünceleri ile elektrik üretiyor ve bu elektrikler bakışlarla başkalarına geçiyor. Bu yüzden kendini kontrol etmenin en iyi yolu gözleri kontrol etmektir. Dokunma veya göz teması olduğunda beynimiz, sevgi ve bağlılık hormonu olan "oksitosin"i hızlı bir şekilde üretmeye başlıyor. Çocuklarımız ve sevdiklerimizle konuşurken gözlerinin içine bakmak ve dokunarak konuşmak bu yüzden aradaki sevgiyi ve bağlılığı artırıyor.

Sevgi ve muhabbeti dağıtmamak, enerjilerimizi gereksiz yere başkalarına yüklememek için gözleri korumak lazım. Kısa süren bakışlardan bir şey çıkmaz, fakat uzun uzadıya bakmak öyle değildir, çok tesirlidir, tehlikelidir. Aynı iş yerinde çalışan insanlar, birbirlerini çok görüyorlar, bunun neticesinde aralarında dert-

leşmeler, uzun sohbetler başlıyor. Böyle olunca göz teması da artıyor. O da sevgi ve bağlılık hormonu "oksitosin"i tetikliyor. Sonrasında ister istemez aralarında yakınlıklar başlıyor.

Yurt dışında çok enteresan bir sosyal psikoloji deneyi gerçekleştiriyorlar. Büyük bir üniversitede birbirini tanımayan erkek ve kızlardan çiftler teşkil ediliyor. Kızlar ve erkekler uzun bir masaya karşılıklı oturtuluyor.

Herkesin önünde sadece bir tuzluk var. Gençlerden 20 dakika boyunca göz göze bakışmaları isteniyor ve birbirlerine sadece tek bir şey söylemelerine izin veriliyor.

Bu sözün olabildiğince sevgi ve tutkuyla dile getirilmesi şartı var. Nedir bu söz? "Tuzu uzatır mısın?" Hepsi bu.

Bu sözler, karşı tarafın gözlerinin içine uzun uzun bakmanın ardından, "seni seviyorum" der gibi tutku ve sevgiyle söylendiğinde, ortaya çıkan sonuçlar inanılmaz. Başlangıçta birbirini hiç tanımayan bu çiftlerin çoğu o günden sonra sevgili oluyor, bir kısmı da evleniyor.

Çıkan sonuçlara göre de gözleri sakınmadan kendini sakınmak zor görünüyor. Aynı mekânda da gözlerini korumak ne kadar mümkün olabilir?

Karma muhitlerde kadınlar, oltanın ucundaki yem gibiler. Erkekler de olta. Modernlik yalanı ile iki taraf da kötü niyetliler tarafından kullanılıyor.

Kadın-erkek çalışma mekânlarını ayıralım dediğiniz de "Vayy yobaz! Kaçıncı yüzyılda yaşıyorsun?" diye saldırıyorlar. Sanki üçüncü yüzyılda kadın ve erkeğin hormonları başkaydı da bu yüzyılda yerine cinsiyetsiz hormonlar geldi... Bunun yüzyılı falan yok.

Kadın ve erkek birbirini her zaman çeker. Allah(cc) yüce kitabımızda, hayat rehberimizde "Zina yapmayınız." demez "Zinaya yaklaşmayınız." diye uyarır. Baş başa kaldığında, yak-

laştığında kendini kontrol etmek çok zordur çünkü. Ateş ve barut patladığında sadece iki kişi zarar görmez, aynı zamanda etrafadır zararları.

"Ben kendimden eminim, karımdan başkasına yan gözle bakmam. Diğer kadınlar benim bacım sayılır." falan hikâye. Kendine güvenenler daha fazla hata yapıyor.

PsikoHayat dergisinin bir sayısında "Baştan çıkmak sanıldığı kadar zor değil." başlıklı bir yazıda yurt dışında yapılmış bir araştırma ve çıkan sonuçlar var.

Araştırmada insanların hırs, madde aşermesi ve cinsî uyarım gibi dürtü kontrol becerilerine olan inançlarının, ayartıcılığa verdikleri tepkileri nasıl etkilediği incelenmiş.

Çalışmanın öncüsü Loran Nordgren'e göre insanlar, dürtülerinin gücünü kestirmede pek başarılı değillermiş. "Ayartıcılık tuzağına en çok düşenler, meğer kendini dizginleyebilme gücüne en fazla güvenenlermiş..." diyor.

Açlık, öfke, cinsî uyarılma gibi hâlleri yaşamayan kişiler, böyle bir şeyi yaşama ihtimalleri üzerine, bu davranışların kendilerini etkileme gücünü düşük hesaplıyorlarmış. Kendilerini abartılı bir şekilde kontrol edeceklerine inanıyorlarmış. Fakat o hâl başlarına geldiğinde yeterince kontrol edemiyorlarmış. Yani kısacası "Kendine güvenme, her zaman tedbirli ol."

"Baştan çıkmamak için bakışları kontrol etmek lazım." Gönlü temiz tutmak için göze dikkat etmek lazım. Bakışları kontrol etmenin en rahat yolu çevreyi ayarlamaktır. Karma muhitlerde gözü korumaya çalışmak gerçekten zordur.

Gözünü korumaya gayret edenler mutlaka vardır; fakat insanlara bu eziyetler niye yapılıyor ki?

Kadın ve erkeğin çalışma yerlerini ayırmak lazım. Modernlik yalanında yeterince yüzdük. Boğulanlar gitti, çırpınanlar için ve henüz kıyıda olanlar için tedbir almak acilen gerekli.

Tabii ki kurtuluş, Yüce Yaradan'ımızın bize hayat rehberi olarak gönderdiği Kur'ân-ı Kerîm'de. Ne zaman ki âyetleri kendimize rehber olarak alırsak, kördüğüm olmuş meseleler de suhuletle çözülür.

Mutlu olmak ancak o zaman mümkündür.

Aldatılma Korkusu Evliliklere Zarar Veriyor

Günümüzde kadınların en büyük problemi aldatılma korkusu... Paranoya hâlinde pek çok kadında bunu görüyorum. İhanet üzerine çekilen dizi-filmlerin üzerine bir de etraftan duydukları eklenince hepsi tetikte. Haklılık payı var mı? Evet. Günlük hayatta mahremiyet diye bir şey kalmadı, kadın-erkek hemen her yerde birlikte. Ayrıca İnternet'te insanlar birbirleri ile çok çabuk arkadaş olabiliyorlar. Ekran arkadaşlıkları sonra yüz yüze tanışmaya, görüşmeye, buluşmaya kadar gidebiliyor.

Ortalığın tekin olmaması, kadınlarda müthiş bir güvensizlik duygusu doğuruyor. Güvensizlik duygusu her zaman kızgınlık duygusu ile beraberdir. Güvenemediğiniz zaman hep kızgınlık duyarsınız. Tetikte olmak, tedirgin olmak sinirlerinizi harap eder.

Güvensizlik ve kızgınlık duygusu aileleri perişan ediyor. En başta kadının ruh sağlığını mahvediyor. Sonra kocasının... Başka bir kadında gözü olan da olmayan da aynı kefeye konulduğu için, pek çok erkek bu yüzden cezalandırılıyor.

Kadın beyni zaten senaryo yazmaya pek müsaittir, yeter ki küçücük bir şey bulsun. Üzerine koca bir hikâye yazıyor. Hele bir de birkaç küçük delil varsa tamam... Kocasının bir kadınla yazıştığını veya selamlaştığını falan yakaladıysa adamın işi bitmiştir.

Bu eski bir mektep arkadaşıdır, eski bir tanıdığıdır, iş yerinden arkadaşıdır falan, selamlaşmıştır, hiç fark etmez. Sen nasıl böyle bir şey yaparsın? Kadın onu fitil fitil burnundan getirir. Adamın özür dilemesi; artık o hususlarda aşırı dikkatli olması bile boştur.

Kadın kocasını mimlemiştir bir kere. O günden sonra her bulduğu fırsatta iğneler, laf sokuşturur, kavga çıkarır. Kocasından öç aldığını düşünür; ama en büyük zararı aslında kendisine verir, farkında olmadan. En çok kendisinin sinirleri yıpranır.

Bu hâli yaşayan aileler çok fazla. Aile meselelerini dinledikçe, düşünmeyi, hele "analitik düşünme"yi hiç bilmediğimizi fark ediyorum. Etraflıca ve çare bulmaya yönelen bir düşünme alışkanlığımız yok. Bilhassa biz kadınların... Sadece duygularımızın peşinden gidiyoruz. Kızdığımız zaman ne yaptığımızı bilmiyoruz.

Mesela kadın kocasından şüpheleniyor ya, başlıyor hayatı adamın burnundan getirmeye. Oraya gitme, buraya gitme, gittiğin yeri bana haber ver, telefonun ortada dursun, şifrelerinin hepsini ben de bileceğim vs. vs.

"Ben ne yapıyorum? Kocamın bu kadar üstüne gitmem doğru mu? Bunun sonu ne olur? Onu bu kadar bunaltırsam bana olan sevgisi kaybolur mu? Böyle davranarak onu evden soğutuyor muyum? Başka bir kadına gitmesi için sebepleri kendi elimle mi yapıyorum?" diye hiç düşünmüyor.

İçinden geldiği gibi kızgınlık duyguları ile davranıyor. Boşanmak mı istiyor? Hayır. Evliliği kendisinin, kocasının ve bitmeyen kavgalarla tabii ki çocuklarının burnundan getirerek devam ettirmeye kararlı. O zaman niye böyle davranıyorsun? Bir düşün bakalım.

Evliliğini devam ettirmek isteyen bir kadın, kocasının davranışlarından şüphelendiğinde oturup etraflıca düşünmeli değil

mi? Ben şimdi bu safhada nasıl davranmalıyım? Nasıl davranırsam doğru olur, ne yaparsam yanlış olur? Ona iyi davranırsam aramız tekrar düzelebilir mi?

Kadın kocasından şüpheleniyor, takip ediyor. "Yakalayınca ne yapacaksınız?" diye soruyorum. Boş boş bakıyor. Belli ki hiç düşünmemiş. "Başka bir kadın varsa ayrılacak mısınız?" diyorum. "Hayır ayrılmam." diyor. Peki, ne olacak? Hayatı kocasının burnundan getirecek, en sonunda kocası onu bırakacak. "Kadın yüzünden terk edildim." olacak. Netice aynı kapıya çıkacak: Boşanacak. Ayrılmayı istemiyorsan, kurcalama o zaman. Hüsnüzanda bulun; dua et, tevekkül et. Kediyi öldüren meraktır.

İnsanı asıl yıpratan ve yıkan faktör, başına gelenler değil, onları gözünde büyütüp dert etmesidir. Karı-koca birbirini seviyorsa, başka bir kadın, evliliğin bitişi için bir sebep olmak zorunda değil. Geçmişte böyle problemler yaşamış; fakat şimdi evliliklerini çok güzel devam ettiren aileler var. Yeter ki hatalar sürekli başa kakılmasın, iyi niyetle devam etmeye karar verilmiş olsun. Bazen şer gibi görünen hâllerden hayırlı neticeler çıkabilir.

Hiç aldatılmadığı hâlde, ondan bundan huylanıp, tedbir olarak, kıskançlıkla kocalarının hayatını burnundan getiren kadınlar bir zahmet dursun ve düşünsünler: Doğru yoldalar mı? Dağa giden yola tırmanırken kendilerini şehirde bulmayı ümit etmesinler.

Kadın, başka bir kadın yüzünden "kocamı kaybederim" korkusu ile eşine karşı şüphe ve kızgınlıkla o kadar yanlış bir yol izliyor ki çoğu zaman başka bir kadına gerek kalmıyor; kendi eliyle kocasını kaybediyor.

Kadınlar İçin Güzel Kalmanın Sırrı

Her gün gazetelerde, televizyonlarda kadınlara çeşit çeşit güzellik reçeteleri sunuluyor. Kimi bitki (ot, kök, çiçek, yaprak, meyve) özlü karışımlar tavsiye ediyor; kimi gelişen tıpla birlikte ortaya çıkan estetik ameliyatları ve botoks gibi güzellik operasyonlarını...

Oysa bunların hepsinden daha faydalı ve tesirli formül, koruyucu tedbir, sihirli reçete, güzelleşmenin ve güzel kalmanın sırrı: KAVGADAN KAÇINMAKTIR.

Çünkü:

Kavga, kadını çirkinleştirir: Asık suratlı bir kadın, asla güzel görünmez.

Kavga, kadını erken yaşlandırır: Her üzüntü, yüze bir minik çizik olarak yerleşir; çok kavga ettiğinizde yüzünüz çabuk kırışır.

Kavga, kadını yorar: Kavga sırasında yüksek bir enerji gelir; fakat kavga sonrası kadın birden tükenir, hayat enerjisi azalır.

Kavga, kadını hasta eder: Gerginlik baş ağrısı yapar; bel veya boyun fıtığının en büyük sebebi de stres.

Kavga, kadının saçlarını döker: Erkekle mücadele, kadında erkeklik hormonunu artırıyor, bu da kadında saç dökülmesine sebep oluyor.

Kavga, kadını aptallaştırır: Kadın konuşurken sonuçlarını doğru hesap edemez; en çok kendi üzülür, en çok kendi zarar görür.

Kavga, kadını yalnızlaştırır: Kavga, kadını sevdiğinin gözünden düşürür; kadın bazen kocasıyla aynı evde, aynı yatakta yalnızdır; bazen kocaman bir evde tamamen yalnız kalır.

Akıllı bir kadın, önce kendi için, beden ve ruh sağlığı ile mutluluğunu düşünerek kavgadan kaçınır.

"Kavga kafamda hiç bitmiyor." demişti bir hanım, eşiyle tartıştıktan sonraki ruh hâlini anlatmak için. Kendi hâlini anlatırken aynı zamanda, kadınların kavga sonrası hâlini de pek güzel resmetmişti farkında olmadan.

Kadın-erkek farklılıkları hayatın her sahasında kendini gösterir. Farklılığın ortaya çıkmasında en mühim faktör, beynimizi kullanma tarzımızdır. Kadınlar daha çok beynin hissî merkezi olan sağ tarafı kullanırken, erkekler mantık tarafı olan sol tarafı kullanırlar.

Bu farklılık; kavga öncesinde de sonrasında da çok fazla kendini belli eder. Tartışma esnasında kadın detayları konuşur, erkek neticeye bakar. Çok ciddi bir tartışma değilse iki taraf da sustuğunda erkek için mesele bitmiştir. Fakat kadınlar basit bir tartışmayı bile kolay kolay kafasında bitiremez. Konuşulan mevzular, kadının kafasında döner de döner. Kafada kelimeler doğurur da doğurur. Geçmişte yaşadıkları tatsızlıklar gelir aklına, aynı şeyler için bir kez daha üzülür. Gelecek kaygıları bastırır, evliliğine dair ümidi tükenir.

Kavga; erkek için acı bir yemekse, kadın için zehirdir.

O hâlde kadın, hem kavga çıkarmaktan kaçınmalı hem de çıkacak olan kavgaya engel olmak için elinden gelen gayreti göstermeli. Kadına yaradılıştan bu kabiliyet de verilmiş.

Fakat günümüzde kadınlar kavga etmekten kaçınmadıkları gibi, kavga çıkarmaya da gayet meyilli davranıyorlar.

Kadınlar eşitlik davası ile kışkırtılarak, "Eziliyorsun, kavga ede ede hakkını alacaksın." diye yönlendiriliyorlar. Öyle ki kavga, günümüz kadının, hayat dili, olmuş nerdeyse.

Kadın sevilmek istiyor; kavga ediyor.

Kadın alaka istiyor; kavga ediyor.

Kadın anlayış istiyor; kavga ediyor.

Birkaç gün evvel gazetelerde bir haber vardı:

Evliliği Dırdır Bitiriyor

"Ne aldatma, ne şiddetli geçimsizlik ne de aşkın bitmesi. ABD'de yapılan araştırma boşanmaların büyük kısmının dırdırdan kaynaklandığını ortaya koydu.

New York'ta bir merkezde Davranış Bilimleri ve Psikoloji Bölümü Başkan Yardımcısı olan Scott Wetzler, bu açıklamayla birlikte 'Kadınlar neden dırdır eder?' sorusuna da şu cevabı veriyor: "Karşısındaki kişilerden istedikleri şeyi alamayacağını düşünen kadınlar, bu kez düzenli bir şekilde ısrar ederek bunu gerçekleştireceklerine inanıyorlar. Aslında bu bir kısır döngü. Çünkü dırdır her şeyi başa döndürüyor."

Batı, baktı ki aile kurumu çöküyor, kadınlara verilen gazları çekmeye başladı. Kadınları erkeklerle eşit yapmaya uğraşırken, ne kadar kavgacı yaptıklarını daha yeni fark ettiler, geçmiş ola. Şimdi Batı; başarılı, kariyer sahibi, yalnız ve mutsuz kadınları aile yuvasına sahip çıkmaya çağırıyor. "Susun..." diyor kadınlara "Biraz susun; erkeklerle böyle kavga ederek bu evlilik hayatı yürümez..." diyor.

Fakat kadınların çoğu, kavganın bunca zararına rağmen "Susun..." diyeni sevmiyorlar. Nerde kavgayı kışkırtan varsa, onu dost zannediyorlar. Ağaçtan düşmüş yaralı bir kuş gibiler, dostu düşmanı ayırt edemiyorlar, yardım etmek isteyeni gagalıyorlar.

Hayat kullanım kılavuzumuz, yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerîm bize "Evin reisi erkektir; iyi kadınlar eşlerine gönülden saygı gösterenlerdir." (Nisâ / 34. Âyet) buyururken mutluluğun reçetesini de vermiş zaten Yaradan.

Batı hidayete erecek galiba; yavaş yavaş Kur'ân-ı Kerîm'e geliyor, daha doğrusu ilim Batı'ya Kur'ân'ı gösteriyor. İnşallah bu Batı sevdamızla onlar İslâm'a gelirken biz gitmeyiz...

Batı, bu vesile ile şunu da kabul etmiş oluyor: Aşkın en büyük düşmanı evlilik değilmiş; aşkın en büyük düşmanı, kavga gürültüymüş...

Yazının başına dönersek, kadının güzellik ve mutluluk reçetesi "kavgadan kaçınmak"tır...

Bunun için "kavgadan kaçınma diyeti" yapmak gerekiyor:

Diyetimizin ana şartları: "Asık yüz yok, tenkit yok, suçlama yok, müdafaa yok, şikâyet yok..." Bunlardan uzak durun. "Tatlı dil, güler yüz, takdir ve teşekkür serbest." Bolca kullanabilirsiniz.

Erkek tarafından çıkarılacak kavgaları önlemek için de "kibarca susma hapı" kullanın. Hapın kısa vadede biraz yan tesiri vardır; nefse ağır gelebilir, gurur, kibir ayaklanabilir; fakat bu tepkileri bastırırsanız, hapın faydasını çok göreceksiniz. Bu hap, sizi uzun vadede zarardan koruyacaktır. "Kibarca susma hapı"nın başka hiçbir yan tesiri yoktur, yüzde yüz tabiidir ve her zaman işe yarar.

Biliyorum, yine kavgasever kadınlar itiraz edecekler: "Erkeklerin hiç mi suçu yok? Kavgayı hep kadınlar mı çıkarıyor?

Saygı duyacak erkek yok, kötü kocayla da mı kavga etmeyeceğiz?.." diyecekler. Bu soruların cevabını ben vermeyeyim, siz kendiniz bulun. Şu yukarıda verdiğim diyeti bir tatbik edin ey hanımlar! Merak etmeyin, ölmezsiniz. Garanti veriyorum, zarar görmeyeceksiniz.

Fakat belki çok sevilen, çok güzel bir kadın olacaksınız.

Denemeye değmez mi?

Boşanmalar Arttı

Hemen her gün gazetelerde ülkemizdeki boşanma artışlarına dair haberler çıkıyor. Boşanma mevzusunda benim dikkatimi çeken şey: Kadınlardaki gözü kara cesaret... Bana gelen maillerin çoğunda kadınlar problemlerini anlatıp "Bunların çözüleceğine inanmıyorum, boşanmayı düşünüyorum." derken erkekler ise problemlerini yazıyorlar ama arkasından "Boşanmayı düşünemiyorum bile, çocukların var..." diyorlar.

Sosyal profilimizin şöyle bir zannı var: "Pek çok kadın kötü giden evliliğe çocukları için katlanıyor..." Oysa son yıllarda bunun tam tersi bir manzara görünüyor: Çocuklarının hatırı için evliliğini sürdüren çok erkek var.

Erkekleri anlamak zor değil. Yaradılıştan gelen koruma duyguları ile çocuklarının huzursuz da olsa aile ikliminde büyümelerinin daha iyi olacağını düşünerek kolay kolay boşanma kararı alamıyorlar. Veya mükemmel kadını bulamayacaklarını düşündüklerinden evliliği sürdürmeyi tercih ediyorlar.

Peki, kadınlardaki bu cesaret nerden geliyor? "Mükemmel Adam"ı bulacaklarına olan inançları mı?

Biliyorum ki çoğu kadın, evlilikte hissî ihtiyaçları karşılanmadığı için ayrılmak istiyor. Peki, ama istedikleri gibi bir hayat boşanma sonrasında onları bekliyor da bunun için mi bu kadar çabuk karar verebiliyorlar? Çalışan hanımların artmasıyla ekonomik hürriyet filan diyeceksiniz belki; ama çalışmayan ha-

nımlarda da aynı cesaret var. Kadın: "Pazarda limon satar yine kocama eyvallah etmem." diyor.

Evlilik; kadının erkeğe maddi olarak ihtiyacı olduğu için devam eden bir gemi olmamalıdır. Herkesin bir şekilde karnı doyar. İki tarafın maddiyattan çok, bedenen ve ruhen sükûna ermek, sevmek ve sevilmek için birbirine ihtiyacı vardır.

Erkek için yalnızlık zordur; ama bir kadın için yalnızlık daha da zordur. Kadında bağlanma ihtiyacı çok güçlüdür. Medya tarafından kadınlara "özgürlük" gazı pompalanıyor. Kadın kocası ile problemlerini anlatırken arada bir ağzından "özgürlük" kelimesi kaçıyor: "Ama ben de özgürüm..."

Kadın; fıtratından gelen bağlanma arzusu ile evliliğinde kök salmak isterken, bir yandan da hürriyet ateşi ile uçmaya çalışarak çırpınıp duruyor. Ne kök salabiliyor, ne de doğru düzgün uçabiliyor. Her şeyi bırakıp uçtuğunda da çoğu kez mutsuz oluyor.

Günümüzdeki boşanmalarda benim gördüğüm en mühim sebepler şunlar:

1- Kadınların erkeklerle iktidar mücadelesine girmesi: Kadın ezilme korkusuyla, "eşitlik" ve "özgürlük" adına "Benim dediğim olacak!" davasının peşinde koşarken evliliğini kaybediyor.

2- Aldatma: Cemiyette çok fazla bekâr ve dul hanım var. Böyle olunca erkekler için, eşi dışında çok fazla alternatif ortaya çıkmış oluyor. Bu alternatifler ve onlar tarafından talep görmek erkeklerin kafasını karıştırıyor. Evde de karısı ile problemleri olan erkeğin başka bir kadına kapılması pek de zor olmuyor. Sonrasında dağılan yuva ve erkeğin pişmanlığı pek bir işe yaramıyor. İnternet arkadaşlığı da aldatma vakalarını artırıyor.

3- Cinsî problemler: Boşanmalarda çok büyük bir faktör. Bizim halkımızda cinsî mevzular "ayıp" olarak görüldüğü için karı-koca cinsî problemlerini uzmanlarına gidip çözmeye çalışmak yerine, birbirlerine eziyet hâline getirip sonunda boşanıyorlar. Fakat cinsî problemler boşanma davalarına yine "ayıp olmasın" diye "şiddetli geçimsizlik" olarak yazılıyor.

4- Ailelerin tesiri: En çok da erkeğin ailesinin boşanmalarda bir faktör olduğu söylenir, bu doğrudur; ama günümüzde kadının ailesinin de erkeğin ailesi kadar, boşanmaları tetikleyici rolü var. Kız anneleri kızlarının evliliklerinde çok fazla müdahiller.

Kızının akşam yemeğinde ne pişireceğine bile kendisi karar veren anneler var. Hele kızlarını okutmuş aileler "Biz kızımızı, koca kahrı çeksin diye okutmadık." diyerek kızının evliliğinde onun yaptığı hatalarını görmeden, boşanmasına sebep olabiliyorlar.

5- İletişim Hataları: Yaradılış farklılıklarına baktığımız zaman kadın ve erkek arasındaki iletişimin de farklı olması gerektiği ortaya çıkar. Bu bilinmediği zaman sıkıntılar çiftleri boşanmaya kadar götürüyor.

6- Maddi sebepler: Çalışan hanımlarda "Benim de param var..." davası, çalışmayanlarda ise "kimseden geri kalmama" derdi ile aşırı tüketim arzusu yine karı-koca arasında büyük bir mesele hâline geliyor.

7- Yola getirme taktiği: Aileleri boşanmalara götüren en mühim sebeplerden biri de budur. "Boşanalım" diyen taraf, bunu gerçekte istemiyordur; fakat karşısındakini yola getirmek için bir taktik olarak kullanır. "Benim istediğim gibi olmuyorsan, ayrılalım o zaman." taktiği, çoğu kere, tehdit eden kişinin elinde patlar.

Bu taktiği kullanan erkek sayısı azdır; daha çok kadınlar kullanır. "Annemin evine giderim, ayrılırım, çocuklarını göstermem..." gibi tehditler, bir gün gerçeğe dönüşür. Hele kocası çocuklarına düşkünse, kadın bunu koz olarak kullanıp, erkeğin çocuklarını kaybetmek istemeyeceğini düşünerek tehdit ve şantajla kocayı yola getirmeye, kendi istediği gibi bir koca yapmaya çalışır. Fakat iyi bir metot değildir. Kavgaların getirdiği kırgınlık ve kızgınlıkla birlikte boşanma inatlaşmaya biner ve "inadına" boşanılır.

İnadına boşanan kadınlarda daha çok şu duygu vardır: "Benim gibisini bulamaz, gelip ayaklarıma kapanır." Fakat çoğu zaman böyle olmaz. Boşanma safhasında erkek kadından iyice bıkmıştır; geri dönmeyi düşünmez, kısa zamanda başkasını bulup evlenir. Hiç kimse vazgeçilmez değildir. Kadına geride geç kalmış bir pişmanlık, çocukları ile hayat mücadelesi kalır.

8- "El ne der?" diye boşanmak: Bilhassa aldatılan kadınlar, aldatma meselesi etraftan duyulduysa evliliğini sürdürmek istediği hâlde, sırf başkaları ne diyecek, "Kocası aldattı; ama sesini çıkarmadı, yuttu." diye kınanmamak için ayrılabiliyorlar. Oysa boşandıktan sonra bu kez başka sebeplerle "El ne der?" diye rahatsız olacaklardır.

9- Hayalindeki eşi bulmak için: Aşk dizileri ve filmleri yüzünden, oradaki aşklar gibi bir aşk yaşama ve oradaki gibi bir sevgili-eş bulma hayali. Daha çok kadınlarda görülüyor. Kadın "Eşime baktığım zaman içim titresin istiyorum." diyor; ama "içini titretecek erkek bulma" hayali, çoğu zaman, "yalnız yataklarda üşüme" şeklinde son bulabiliyor. Romantizm arzusu da boşanmalara kapı aralayan mühim bir faktör oldu artık.

10- Haklı sebepler ile boşanmak: Bazı hâllerde boşanmak gerçekten gerekir. Nasıl kangren olmuş kolu kesmek gereki-

yorsa, öyle... Alkol, kumar, uyuşturucu gibi kötü alışkanlıklar, cinsî sapıklıklar, sevgisizlik, taraflardan birinin diğerine hayatı zindan etmeye kararlı oluşu, bir tarafın ısrarla ayrılma isteği gibi sebepler olduğunda boşanmak kaçınılmaz olur. O zaman kimsenin kimseye diyecek sözü olamaz. Fakat en üzücü olan; birbirini seven çiftlerin, birbirlerine nasıl davranacaklarını bilmediklerinden dolayı boşanmalarıdır. O zaman evlilik hayatı ile ilgili eğitimlerin gerekliliği ortaya çıkıyor. Aile kurumunu korumak, şiddeti ve boşanmaları azaltmak için hem devletin hem de sivil faaliyetlerin kadınlara ve erkeklere birbirleri ile güzel geçinmenin yollarını öğretmesi, bu konuda eğitimlere ağırlık vermesi gerekiyor. Yoksa bu gidişle Avrupa'yı bile geride bırakacağız gibi görünüyor.

Sevgili Peygamberimiz En İyi Örnek

Evlilik gemisinin örnek kaptanı Allah Resûl'ü olmalıdır. Sevgili Peygamber'imiz eşlerine karşı davranışlarıyla da ümmete örnek olmuştur. Eşlerine hep sevgi ve merhamet ile yaklaşmıştır. Peygamber'imiz sadece hanımlarına değil, kız çocuklarına ve sahabe hanımlarına da çok merhametli ve sevgi dolu davranmış. Ensâr hanımları "O bize bizden daha merhametliydi." demişlerdir.

Gittiği seferlerden döndüğünde ilk önce kızı Fâtıma'nın evine uğrardı. Hz. Fâtıma ziyarete geldiği zamansa Peygamber'imiz ayağa kalkar ve onu alnından öperdi. Hediye dağıtmaya kız çocuklarından başlamalarını ashabına tavsiye ederdi. Hatta sahabeden bir erkek şöyle demiştir: "Peygamber'imiz zamanında eşlerimize çok iyi davranmaya başladık. Korktuk ki kadınlar hakkında âyet iner de biz erkekler mahvoluruz diye..."

Peygamber'imizin eşlerine muamelesi nasıldı? Onlara nasıl davranırdı? Hemen söylemeli ki eşlerine karşı çok sabırlıydı. Allah'ın elçisi kadınlara iyi davranır ve kadınlara iyi davranmaları hususunda erkekleri uyarırdı:

"Siz onları Allah'ın bir emaneti olarak alıp, namuslarını yine Allah'ın emriyle helal edindiniz. O hâlde Allah'ın emaneti (haksızlık ve kötülük) hususunda Allah'tan korkunuz."

"İman bakımından Mü'minlerin en kâmili, ahlâkı en güzel olandır. Sizin en hayırlınız kadınlara karşı hayırlı olanınızdır." buyurmuş, kendisi de çok güzel örnek olmuştur.

Allah Resûl'ü eve selam ve güler yüzle girerdi:

Nur Sûresi 61. Âyet-i Kerîme:

"Evlere girdiğiniz zaman Allah tarafından bereket ve güzel bir sağlık dileği olarak kendi(ev halkınıza, kimse yoksa kendi kendi)nize selam verin."

Peygamber'imiz, Hz. Enes'e:

"Ey oğulcuğum! Ailenin yanına girdiğinde selam ver, sana ve evdekilere selam ver..." buyurmuştur.

Peygamber'imizin eşinin yanına girdiği zaman selam vererek söze başladığı, hanımına yaklaşıp elini omzuna koyduğu, öptüğü, onunla sohbet ettiği, onun dertlerini dinlediği nakledilmektedir.

Her sabah ve ikindi vakti bütün eşlerine tek tek uğrar, onlara hâl-hatır sorar ve değer verdiğini belli ederdi.

Eşlerine karşı çok sabırlıydı: Hiçbir eşine tek fiske bile vurmamış, kötü söz söylememişti. Eşlerinin bazen sabahtan akşama kadar Peygamber'imize küstükleri olurdu. Peygamber'imiz onların huysuzluklarına tahammül ederdi.

Eşlerine son derece yumuşak davranırdı...

Hz. Âişe anlatıyor: "Bir gece hanımlarına mı gitti diye vesveseye düşüp, Resûlullah'ı yoklamıştım. Elim saçlarına girdi. Meseleyi anlayan Resûlullah 'Sana yine şeytan gelmiş olmalı...' dedi.

Peygamber'imiz, eşini azarlamadan ona hatasını göstermiştir.

Hz. Safiye anlatıyor: "Resûlullah bir gece yolculuğunda beni devesine almıştı. Yolda uyuklamaya başladım. (Uyumamı önlemek için) bir taraftan beni okşuyor bir taraftan da 'Ey Huyeyy'in kızı, ey Safiye!' diyordu..." Peygamber'imiz bir gün Hz. Âişe'ye,

hırçın ve sanki sert bir kömür parçası gibi siyah bir deve verdi. Ona dokunup bereket getirmesi için dua etti. Sonra şöyle dedi:

"Bu deveye bin ve ona yumuşak davran. Şüphesiz bir şeyde yumuşaklık varsa, onu süsleyip güzelleştirir. Bir şeyde yumuşaklık çekilip alınırsa onu lekeler."

Eşlerinin kusurlarını görmezden gelir, iyi huylarını överdi:

Bir gün Resûlullah Muhâcir ve Ensâr'ın teşkil ettiği bir topluluk önünde ganimetleri taksim ederken eşi Zeynep Binti Cahş söze karıştı. Hz. Ömer onu azarladı. Peygamber'imiz: "Ömer, onunla uğraşma. O evvâhe (yumuşak huylu, yufka yürekli ve çok dua eden) dir." dedi. Eşinin hatasını söylemek yerine onun güzel huyunu söylerdi.

Şakacı ve güler yüzlüydü.

Hanımlarıyla şakalaşır, onların şakalarına iştirak ederdi:

Hz. Âişe bir gün bulamaç pişirdi. Peygamber'imiz sofraya eşlerinden Hz. Sevde ile birlikte oturdu. Peygamber'imiz iki hanımının ortasında oturuyordu. Hz. Sevde bulamacı yemiyor, Hz. Âişe yemesi için ısrar ediyordu. Hz. Sevde ise yememekte ısrar ediyordu. Hz. Âişe "Yemezsen yüzüne sürerim." dedi. Sevde yememekte ısrar edince Âişe bulamacı onun yüzüne sürdü. Bunun üzerine Peygamber'imiz Sevde'nin elini alıp bulamaca batırdı. "Sen de ona bulaştır ." dedi. Daha sonra onların hâlini gülerek seyretti.

Peygamber'imizin hanımlara gösterdiği hoşgörü ve müsamahakârlık örnek alınmalı. Karı- kocanın şakalaşmaları aile muhabbetini artırır, kalbe sevinç ve ferahlık verir.

Allah resûl'ü eşlerinin gönüllerini hoş edecek şeyler yapardı.

Hz. Âişe anlatıyor:

"Peygamber'imiz oturuyordu. Birden insanların ve çocukların gürültüsünü işitti. Bir de baktık ki bir Habeşli dans ediyor, insanlar etrafını sarmışlar. Bana, 'Âişe, gel bak.' dedi. Yanağı-

mı omzuna koydum, iki omuzu arasından bakmaya başladım. 'Doymadın mı Âişe?' demeye başladı. Ben de bana verdiği değeri anlamak için 'Hayır...' diyordum. Yorgunluktan ayaklarını değiştirdiğini, bir birine, bir ötekine bastığını gördüm."

Peygamber'imiz Hz. Âişe ile koşu yarışı yapardı. Bazen o, Peygamber'imizi; bazen Peygamber'imiz onu geçerdi.

Hatalarına karşı onlara kin tutmaz, affedici davranırdı:

Hz. Ebûbekir, kızının kapısına geldiğinde Hz. Âişe'nin Peygamber'imizle tartıştığını duydu ve içeri girince Peygamber'imizi üzdüğü için kızına vurmaya yeltendi. Hz. Âişe Peygamber'imizin arkasına geçerek babasından saklandı. Peygamber'imiz onu korudu ve Hz. Ebûbekir gidince "Gördün mü ya, seni adamın elinden nasıl kurtardım?" diyerek ona tatlı bir ihtarda bulundu.

Hatalar karşısında bazen suskun kalır, eşinin hatasını anlamasını beklerdi:

Bir sefere eşleri Hz. Safiye ve Ümmü Seleme ile beraber çıkmıştı. Ümmü Seleme' nin hevdeci (semer sepeti) sanarak Safiye'nin hevdecinin yanına gitti. Konuşmaya başladı. Onun Safiye olmadığın anlayınca Ümmü Seleme'nin yanına geldi. Ümmü Seleme kendi gününde Peygamber'imizin Safiye ile konuşmasını bile kıskanmıştı. Resûlullah'a "Allah'ın elçisi olduğun hâlde benim günümde Yahudi'nin kızıyla konuşuyorsun!" dedi. Peygamber'imiz suskun kaldı. Ümmü Seleme söylediğine pişman oldu ve "Ey Allah'ın elçisi, benim için af dile! Beni böyle yapmaya kıskançlık sevk etti." dedi.

Eşlerine kıymet verdiğini davranışları ile gösterirdi:

Hz. Âişe, Peygamber'imizle birlikte bazı seferle çıkmıştı. Bir seferde Hz. Âişe'nin gerdanlığı kopmuştu. Peygamber'imiz gerdanlığın bulunması için yerinden ayrılmamıştı. Ashap da ayrılmayıp orda kaldı. Orada su olmadığı gibi yanlarında da su

yoktu. Ashap Hz. Ebûbekir'e gelip: "Nedir bu kızın Âişe'nin ettiği? Resûlullah'ı ve bizi burada beklemeye mecbur etti, su da yok!" dediler.

Hz. Ebûbekir kızının yanına geldiğinde Peygamber'imiz Âişe'nin dizlerinde uyuyordu. Kızına dönüp "Resûlullah'ı ve diğer insanları alıkoydun. Üstelik su da yok." dedi. Ona epeyce laf saydı, hatta eliyle böğrünü dürtmeye başladı. Peygamber'imizin başı dizlerinde olduğu için Hz. Âişe hareket edemiyordu. Peygamber'imiz sabah namazına kalktığında su yoktu, bunun üzerine teyemmüm âyeti indi: "Eğer su bulamazsanız temiz toprakla teyemmüm ediniz. Ondan yüzlerinize ve ellerinize sürünüz." (Nisâ Sûresi / 43)

Âişe üzerine bindiği deveyi gönderince gerdanlığı onun altında buldu.

Kolay kolay öfkelenmezdi:

Kadınlardan biri, Peygamber'imizin eşlerinden Ümmü Seleme'ye: "Resûlullah öfkelendiği zaman ne yapardı?" diye sordu. Ümmü Seleme: "Öfkelendiği zaman yanakları kızarırdı. Resûlullah öfkelendiğinde onunla konuşmaya Ali'den başkası cesaret edemezdi." diye cevap verdi.

Az kızdığı için, öfkelendiğinde eşleri karşısında konuşmaya cesaret edemiyorlardı. "Çok söyleme, arsız edersin..." atasözünde olduğu gibi gerekli gereksiz her şeye kızmazsa erkeğin sözü çok daha fazla tutulur.

Peygamber'imiz, sevgisini söylemekten ve davranışları ile göstermekten hiç çekinmezdi:

Bir gün Hz. Âişe, Peygamber'imize sordu:"Yâ Resûlallah, bana olan sevgin nasıldır?" Peygamber'imiz:

"Kördüğüm gibidir." diye cevap verdi.

Hz. Âişe arada bir sorardı:

"Kördüğüm nasıldır?

Peygamber'imiz:

"İlk günkü gibidir." diye cevaplardı.

Gece ibadete kalkarken eşinden izin isterdi.

Peygamber'imizin yaptıklarını yapmak sünnet değil midir? Peki, siz karınıza onu sevdiğinizi en son ne zaman söylediniz? Onun güzel yanlarını sayıp ona ne zaman iltifat ettiniz? Bineğe binerken hanımları dizlerine bastıran Peygamber'i örnek alarak, en azından arabaya binerken kapıyı açıp eşiniz arabaya binince kapıyı kapatarak yerinize geçtiğiniz oldu mu hiç?

"Gecelerde kadınların hakkı vardır." diye ibadete kalkarken bile eşinden izin isteyen Peygamber'e bakıp kaç akşam geç kaldığınızda haber verdiniz? Haklı olduğunuz hâlde kaç kez öfkenizi yuttunuz? Kızdığınız zaman sevginizi keserek cezalandırmak yerine affederek onu utandırdınız? Karınız sevgi ve merhametinizi ne kadar hissetti?..

Saygı erkeğin, sevgi kadının en büyük hakkıdır. Kadının hataları olabilir. Bir tarafın hata yapması diğer tarafın kendi üzerine düşeni yapmamasının mazereti olamaz. Dünyada hak peşine düşmeyelim; ama öyle bir gün var ki her hak sahibi hakkını isteyecektir.

Allah Resûl'ü davranışları ile erkeklere örnek olurken Hadîs-i Şerîfler ile de kadınlara kocalarına nasıl davranmaları gerektiğini anlatmıştır.

Kur'ân ve Sünneti Hakem Yapmak

"Eğer aralarının açılmasından endişe ederseniz, erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden bir hakem gönderin. Bunlar düzeltmek isterlerse, Allah aralarını bulmaya onları muvaffak kılar. Şüphesiz ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir ve her şeyden haberi olandır." (Nisâ Sûresi 35. Âyet-i Kerîme)

Eğer karı-koca meseleyi aralarında çözemedilerse Rabb'imiz aileye dışarıdan yardım edilmesini tavsiye ediyor. "Her iki taraftan iki hakem" diye geçiyor âyette; âlimler "İkisinin de kabul edeceği tek hakem de olabilir." diyorlar.

Rivayete göre, Peygamber'imiz (sas) ile Hz. Âişe arasında bir tartışma olur ve Hz. Ebûbekir hakem olarak çağrılır. Hz. Peygamber (sav) "Sen mi önce konuşacaksın, ben mi?" diye sorunca, Hz. Âişe "Önce sen konuş; fakat hakkı söyle." deyiverir.

Bunun üzerine Hz. Ebûbekir (ra) kızına bir tokat atar ve "Ey nefsinin düşmanı! O hakkın dışında hiçbir şey söyler mi?" diyerek çıkışır.

Bunun üzerine Hz. Âişe, Peygamber'imizin arkasına sığınır. Peygamber'imiz "Yâ Ebabekir! Biz seni bunun için çağırmadık ve böyle bir şeyi de senden istemedik." diyerek hoşnutsuzluğunu belirtir.

Hakemin iki tarafın ailesinden olmasının tavsiye edilmesi, ilk adımda aile sırlarının dışarıya açılmaması ve yakınların onların hâlleri hakkında zaten bilgi ve fikir sahibi olmaları bakımından gerekli. Fakat aileden hakem olabilecek vasıflarda kimseler yoksa dışarıdan birisi de olabilir.

Hz. Ömer (ra) anlaşamayan bir çiftin arasını bulmak için bir hakem gönderir. Hakem geri döndüğünde "onları barıştıramadığını" söyler. Bunun üzerine Hz. Ömer (ra) hakemi cezalandırır ve ona Nisâ Sûresi'ndeki 35. Âyet-i Kerîme'yi hatırlatır:

"Hakemler gerçekten barıştırmak isterlerse, Allah onların arasını bulur."

Bunun üzerine hakem seçilen kişi geri gider, niyetini güzelleştirir. Eşlere şefkat gösterir ve böylece aralarını düzeltir.

Niyetin ehemmiyetini Âyet-i Kerîme'den öğreniyoruz. Sözler de çok mühim. Resûlullah Efendimiz "Sözlerde büyü tesiri vardır." buyuruyor.

"Kocamla aramız bozuldu, acaba kayınvalidem büyü mü yaptırdı?.." diye şüphelenen kişiler önce kimin sözüne uyduklarına, kimlerin sözleriyle büyülendiklerine bakmalılar. O kayınvalidesinden şüphelenirken belki esas büyüyü sözleri ile onu yönlendiren annesi yapmaktadır...

Kadının annesi ve erkeğin annesi evlatlarına farkında olmadan sürekli hakemlik yapmaktalar. Hakemlikteki ilk şart iyi niyetle hareket edip aralarını güzelleştirmeye çalışmak olmalı. Kötü niyetle aralarını açacak sözler söylemekte çok büyük vebal.

Sevgili Peygamber'imiz: "Karı-koca arasını bozacak söz söyleyen ateştedir." buyuruyor.

Fakat maalesef ki aileler çoğu zaman evlatlarını yanlış yönlendirmekteler. Gelinin veya damadın ardından konuşarak evladını kışkırtan kayınvalidelerin sayısı az değil. "Kayınvalide-

ler" diyorum çünkü çoğu zaman kayınvalideler yapmakta bunu. Kadınlar kaç yaşında olursa olsunlar, çocuklarının hayatlarına müdahil olmayı severler ve sözle yönlendirmekte de ustadırlar.

Kayınpederler aile problemlerine pek sebep olmazlar. Tam aksine, yapıcı olmaya çalışırlar. Tabii, istisnalar elbette vardır, fakat biz ekseriyet üzerine konuşuyoruz.

Birçok kaynananın tavırları da gelinin mi damadın mı annesi olduğuna bağlı olarak değişmekte: Kendi kocasına saygı duymayan ve onun idareciliğini kabul etmeyen pek çok anne, oğlunun, karısı tarafından saygı görmesini bekler, evladının kılıbık olmasından, gelinin ağzına bakmasından da korkar. Tamamen bir çifte standart vardır bu hususta.

Oğlu karısını çok severse, karısının emrine girer ve ailesini unutur diye de endişelendikleri için gelinin arkasından konuşarak, oğlunun gözünden karısının değerini düşürmeye çalışan kayınvalideler var maalesef. Bu noktada erkeğin uyanık olması ve annesinin her sözünü dikkate almaması lazım. Kadın kıskançlığına kurban olmamak için... Tabii, gelinin de akıllı davranıp kayınvalide ile güzel geçinmeye çalışması gerek.

Kız annelerinin çoğu da kızlarının kocaları tarafından ezilmesinden endişe ederler, bu yüzden de kızlarını kocaları üzerinde hâkimiyet kurabilmeleri için cesaretlendirirler. Evde kızlarının sözü geçmezse onların ezildiklerini düşünürler. Ayrıca kızı kocasının sözünü dinlediğinde, kızı üzerinde kendi otoritesinin de sarsılacağına ve yeterince annelik edemeyeceğine dair endişeler taşıyan kadınlar da az değil.

Bunlar kötü niyetli adımlar.

Bir de iyi niyetli adımlar var. Mesela erkeğin ailesinden "Aman oğlum, çocukların var, sus, hep alttan al, idare et, karının söylediklerini yapıver." diyenler de oluyor. Bir erkeğin boşanmamak için evde hep alttan almasını ve idareyi kadına

vermesini tavsiye etmek doğru bir hakemlik midir? Değildir elbette. O zaman hakemlikte bir ölçü olması lazım. Ölçü de tabii ki Allah ve Resûl'ünün sözleri olmalı.

Nisâ Sûresi 59. Âyet-i Kerîme'de Rabb'imiz şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Resûl'üne itaat edin ve sizden olan emir sahiplerine de... Herhangi bir şey hakkında çekişirseniz (anlaşamazsanız) eğer gerçekten Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız, onu, Allah'a ve Resûl'üne arz edin. (Kur'ân ve sünnetle halledin.) Bu (sizin için) daha hayırlı ve netice bakımından daha güzeldir."

Bu Âyet-i Kerîme, herhangi bir şeyde (karı-koca anlaşmazlığı veya başka problemler) anlaşmazlığa düştüğümüz zaman önce Kur'ân ve Hadîs-i Şerîflere bakarak çare bulmamızı, Allah ve Resûl'üne itaat etmemizi ve Müslüman idarecilere (Ülü'l-emre) de itaat etmemizi emretmekte. "Ülü'l - emr" kelimesi geniş muhtevalıdır; Müslümanların herhangi bir işinin başında olan her idareciye şamildir." diyor âlimler. Din âlimleri ve ülke idarecileri ülü'l-emrin başında gelirler. Hadîs-i Şerîf'e göre: *"Emrettiği şey günah olmadığı takdirde bir Müslüman'ın, hoşlansın veya hoşlanmasın, idarecinin emirlerine itaat etmesi gerekir."* Günümüzde "özgürlük" ateşi ile kışkırtılan insanlara en ağır gelen kelimedir itaat.

Nisâ Sûresi 34. Ayet-i Kerîme ve Nisâ 35. Âyet-i Kerîme'ye göre karı-koca bir sıkıntıları olduğunda önce kendi aralarında çözmeye çalışacaklar, olmazsa bu meseleyi hakemle gidermeye bakacaklar. Nisâ 59. Âyet-i Kerîme'yi de göz önüne aldığımızda karı-koca da hakem de meseleyi çözerken önce Allah'ın kitabına ve Resûl'ünün sözlerine bakacak, sıkıntı halledilmediyse din âliminden yardım alacak. Burada hakeme de itaat gerekli. Yine halkımızca çok yapılan bir yanlış var: Sıkıntısı olan, gider bir hocaya danışır; hocanın tavsiyeleri hoşuna gitmezse döner, kendi canının istediğini yapar.

Aileler de evlatlarına hakemlik yaparken içlerinden geldiği gibi değil, Allah ve Resûl'ünün sözlerini göz önüne almak zorundalar, yoksa vebal altındadırlar. Sonra, kaş yapayım derken göz çıkarırlar: Evlatlarına iyilik edecekken kötülük ederler. Kadına, evde kocasına söz geçirmesi için huysuzluk yapmasını söylemek veya erkeğe, karısının karşısında hep susmasını, karısının evde reis olmasına izin vermesini öğütlemek Allah ve Resûl'ünün ölçülerine uymaz.

Aslında farkında olmadan hepimiz hakemlik yapıyoruz. Biz dert anlatmayı, paylaşmayı seven bir milletiz. Akrabalarımız, komşularımız, arkadaşlarımız bize aile dertlerini anlatırlar. Biz de onlara "Şöyle yapsaydın, böyle yapsaydın..." derken tek taraflı hakemlik yapmış oluruz. Burada iyi niyetimizi ve doğru ölçüleri (âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîfleri) kullanmalıyız. Çünkü ağzımızdan çıkacak her cümle, sıkıntılarına çare arayan insan için doğru veya yanlış bir reçete olacaktır. Bir ailenin huzursuzluk yaşamasına veya dağılmasına sebep olursak büyük bir vebal altında kalırız.

Günümüzde aile danışmanlarının da yaptığı aslında bir nevi hakemlik. Bir aile büyüğünden yardım alırken de psikolog veya danışmanlara giderken de ölçüsü Allah ve Resûl'ü olan insanları seçmek gerekir ki doğru yolu göstersin.

Allah ve Resûl'ünün sözlerinden uzaklaştıkça kafalarımız laikleşiyor. Dini ve dünyayı ayırmak istiyoruz. Zaten ülkemizde din deyince akla ilk gelen ibadetler; namaz, oruç... Kılalım namazımızı, tutalım orucumuzu, gidelim cennete... "Din bize daha fazla karışmasın..." diyoruz.

Elbette ibadetler şart ama asla tek başına yetmez. Din hayatın her yönüne müdahildir. Evlerde en üst raflardaki Kur'ân-ı Kerîmleri alıp hayatlarımızın içine katmalıyız. Peygamber efendimizin kıymetli sözleri de hem Kur'ân-ı Kerîm'i

tefsir ediyor hem de günlük hayatımıza rehberlik ediyor. Allah ve Resûl'u bize mutluluk formülünü vermiş. Elimizde Kur'an gibi bir hazine ve Hadîs-i Şerîfler gibi yol gösterici varken sahte mutluluk reçetelerine ihtiyacımız yok. Mutluluk çok yakınımızda...

EVLİLİK VE AİLE

150 Soruda Evlilik Okulu / Fatma Taş
İslamda Evlilik ve Aile Okulu / Mehmet Kızılkaya
Eşim Aşkım Olsun/Sema Maraşlı
Eşimin Eşi Yok/Sema Maraşlı
Eşimle Tanışmayı Unutmuşuz/Sema Maraşlı
Evliliğe Hazırlık Rehberi/Mustafa Tapalağlu
Kulak Aşık Olurmuş Gözden Evvel/Sema Maraşlı
Muhabbet Olsun/Sema Maraşlı

AİLE VE ÇOCUK EĞİTİM DİZİSİ

A'dan Z'ye Pozitif Disiplin / J. Nelsen, L. Lat
Anne-Babaların Yaptığı 10 Hata / K. Steede
Bir Anneye Mektuplar / Wilhelm Stekel
Cinsel Hayat/Seyit Ahmet Uzun
Çocuk Yetiştirmek / Daç. Dr. Sefa Saygılı
Çocuğun Dünyası/Hasan Güneş
Çocuğunuzu Keşfedin / Lawrence Williams
Çocuğa Hayır Demek Çözüm Değil / M. L. Brenner
Çocuğun Başarısı Nasıl Sağlanır? / T. Altınköprü
Çocuk Kalbi / Edmondo De Amicis
Çocuklarda 9 Tip Mizaç Modeli / Enver Yılmaz
Çocuğunuzu Yanlış Eğitiyorsunuz / C. G. Salzmann
Dahi Çocuk Yetiştirmek / Erdinç Güllü
Etkin Eğitim / Daç. Dr. Osman Özsoy
Ev İşlerini Savaşa Dönüştürmeyin / L. Latt-R. Intner
Hamileliğe Hazırlık, Doğum ve Sonrası / Heyet
Lütfen Anlayın Beni/Dr. Nadir Çamak-Hakan Bozkurt
Sınıfta Pozitif Disiplin / J. Nelsen - H. S. Glenn

HAYAT EDEBİYAT/SIRADIŞI ROMANLAR

Aşk-ı Pervane / Mecbure İnal
Beni Affeder misin Sevgili? / Fatma Zehra Fidan
Cydonia / Sercan Leylek
Derviş ve SinHa / Mehmet Ali Bulut
Fordipli Sinha/Mehmet Ali Bulut
Fatima (Ütopya Değil Gerçek)
Gülen Öğretmen/Ali Erkan Kavaklı
Babam ve Ben/Fatma Zehra Fidan
Hz. Hatice / Nurdan Damla
İçimizdeki Mevlana/Prof. Dr. Cihan Okuyucu
Kabirde İlk Gece / Seyit Ahmet Uzun

Mehdix / Turgay Güler
Meleklerin Fısıltısı / Özlem Baş
Mevlana Konuşuyor / Prof. Dr. Cihan Okuyucu
Salkım Söğüt / Fatma Zehra Fidan
Sevdanın Kanatları / Ali Erkan Kavaklı

POPÜLER PSİKOLOJİ DİZİSİ

Aile İçi İletişim / Dr. Zülfikar Özkan
Aile Sorunlarına Çözüm Önerileri / Dr. Zülfikar Özkan
Aile Zekâsı / Münir Arıkan
Basit Yaşa Mutlu Ol / Mustafa Güveli
Beden Yüz Yapısı ve Karakter / T. Altınköprü
Beyaz Kalpler / Muhsin Yılmazçoban
Bireysel Psikoloji / Alfred Adler
Evliliğin Kitabı / Psk. Dr. Davut İbrahimoğlu
Fasıklık / Dr. Sıtkı Karaca
Felsefe ve Psikiyatri / Eral Göka
Genç Erkek Psikolojisi / Tuncel Altınköprü
Genç Kız Psikolojisi / Tuncel Altınköprü
Hayatın İçinde Psikiyatri / Eral Göka
İnsan Denen Meçhul / Dr. Alexis Carrel
İnsan Tanımada Testler / T. Altınköprü
Kitleler Psikolojisi / Gustave Le Bon
Kişisel Özgürlüğün Psikolojisi / William Glasser
Olumlu Yaşama Sanatı / Harold Sherman
Psikiyatri ile Felsefe / Eral Göka
Ruh (İçimizdeki Biz) / Doç. Dr. Ramazan Özcankaya
Şahsiyet Analizi / Tuncel Altınköprü
Yazı ve Karakter / Tuncel Altınköprü

TARİHİ ROMANLAR

1915 Çanakkale Bir Ulu Destan / Hasan Basri Bilgin
Ahçik / Yücel Çakmak
Efe Türk Yavuz Han / Hasan Basri Bilgin
Fatih 1453 / Hasan Basri Bilgin
Genç Osman / Lütfi Parlak
Sarayda Harem /Ahmet Akgündüz
Şeytan Kadın / Fahri Balliu
Paşam/Hasan Basri Bilgin
Yemen / Lütfi Parlak

KİŞİSEL GELİŞİM-BAŞARI DİZİSİ

Adım Adım Sınav Yolculuğu / Neslihan Serbest

Altın Sözler / Sırrı Er
Anlayarak Hızlı Okuma / Gülseren Şenyüzlü
Asla Pes Etme / Reşat Ayaz
Başarının Sırları / Dr. Alexis Carrel
Başarı Rehberi / Oğuz Saygın - Adil Maviş
Beyaz Zambaklar Ülkesinde / Grigory Petrov
Beyin Gücünü Geliştirme / Oğuz Saygın
Bilgeliğe Yöneliş / Dr. Zülfikar Özkan
Bilincin Gücü / Dr. Zülfikar Özkan
Cesaret ve Fazilet Mücadelesi / John F. Kennedy
Cesur Sorular / Dost Can Deniz
Çalışanlara Altın Öğütler / Prof. Herbert N. Casson
Çocuklar İçin İnavasyon / Şirin Elçi
Çoklu Zeka / Kudret Eren Yavuz
Dehanı Keşfet Zekanı ve Hafızanı Geliştir / A. Erkan Kavaklı
Duygularla Güçlenmek / Stefan Konrad
Düşünmeyi Öğrenmek / İlhan Ürkmez
Etkili ve Güzel Konuşma Sanatı / Sırrı ER
Gemileri Yakmak / Davut Can
Genç Girişimcilerin Başarı Sırları / TUGİAD
Geleceğin Meslekleri / Daç. Dr. Osman Özsay
Gizemli Sorular/M. Ali Bulut
Görevimiz Başarmak / Samuel Smiles
Hayata Gülümse / Sıtkı Aslanhan
Hayatın Pusulası / Münir Arıkan
Her Sabah Yeniden Doğun / Muammer Yıldıztaşı
İletişimde Kalp Köprüsü / Zülfikar Özkan
Kazandıran Beden Dili / Dr. Zülfikar Özkan
Kişisel Değişim Stratejileri / Oğuz Saygın
Negatif Limonlardan Pozitif Sulara / Oğuz Saygın
Nitelikli İnsan / Münir Arıkan
Okul ve Hayat Başarısı / Dr. Nadir Çamak
Okuma Zekası / Selahattin Yaylamaz
Öğrenilmiş Çaresizliği Yenmek / Yılmaz Sönmez
Öğrenmenin Büyüsü / Hüseyin Öztürk
Prestij / Muammer Yıldıztaşı
Renklerle İnsanları Tanıma Kılavuzu / Oğuz Saygın
Ruhsal Zeka / Richard A. Bowell
Ruhun Deşifresi/M. Ali Bulut
Sen Bir Hazinesin / Yılmaz Sönmez
Sınav Stresini Yenme / Ali Erkan Kavaklı
Sınırsız Beyin Gücü / Nejat Sezik

Sözün Büyüsü / Sırrı Er
Temel Konuşma Teknikleri Diksiyon / Sırrı Er
Yaşam Coşkusu / İsmail Karasu
Yer Çekimine Karşı Temel Bilgiler / Şaban Kızıldağ
Yüreğini Ateşle / Ali Erkan Kavaklı
Yürek Bilekten Güçlüdür / Ercan Kaşıkçı (Ciltli)
Zorluklarla Mücadele / Herbert N. Casson

GÜNCEL KİTAPLAR

AK Parti ve Cemaat (K. Boy) / Ergün Yıldırım
AK Parti ve Cemaat / Ergün Yıldırım
Doğu ve Batı Küreselleşme Çağrısı / Bagdot Amıyev
Herkesin Hocası Erbaka/Ekrem Kızıltaş
Nazarbayev/Jonathan Aitken
Kazakistan Türkiye İlişkileri / Bagdat Amıyev
Terörün Matruşkası KCK / Prof. Dr. Mehmet Özcan
Yaşasın Gezerken Kayboldum/Nuray Kayacan

AKADEMİK HAYAT

Sosyoloji/Prof. Dr. Halil İbrahim Bahar
Toplum ve İnsan / Prof. Dr. Doğu Ergil
Avrupa Birliğinde İnsan Hakları/Prof. Dr. Mehmet Özcan

HAYAT MANEVİYAT

10 Örnek İnsan/Ayşe Çokçevik
99 Ayet 99 Hadis/Süheyla Yalçınkaya
Bediüzzaman'la 365 Gün Yaşamak/Lütfullah Müftüoğlu
Bilinmeyen Bir Dahi/Prof. Dr. Ahmet Akgündüz
Dinimi Öğreniyorum/Mustafa Kahramanoğlu
Dost İstersen Allah Yeter/Lütfullah Müftüoğlu
Hadis Deryasından İnciler/Doç. Dr. Özcan Hıdır
Hüdai / Mecbure İnal Vela
Temel Dini Bilgiler/Haz. Mehmet Kızılkaya

LİDERLİK VE YÖNETİM DİZİSİ

7-e Paradigması / Sedat Özkol
101 Ekonomi Hikâyesi / Şafak Altun
Aile Zekası/Münir Arıkan
Ben Aile Şirketi / Yılmaz Sönmez
Blog Çağı / Ceyda Aydede
Bu Kadar Zor Olacağını Bilmiyorduk
Bütünsel Beyin / Ned Herrmann
Büyük Türkiye İdeali / Metin Külünk

Cesaret Yönetimi / İbrahim Sani Mert
Cesur Girişimciler / Sadi Özdemir
Dosyalama Teknikleri ve Dokümantasyon / Şule Yılmaz
Duygusal Zeka / Doç. Dr. Gaye Özdemir Yaylacı
Faiz ve Finansman/Doç. Dr. İshak Emin Aktepe
Gandhi'nin Liderlik Sırları/Alan Axelrod
Hesap Kitap Dünyası / Ergun Şenlik
İnsan Kaynakları (Kartan Kapak) / Figen Tahiroğlu
İnsan Kaynaklarında Yeni Eğilimler (K. Kapak)
İnsan Kaynakları Planlaması/Salim Çam
İnsan Yönetme Sanatı / Prof. H. N. Casson
İşte Başarı (Karton Kapak) / Figen Tahiroğlu
Karar Anı / Fikri Türkel
Kriz ve Stres Ortamında Yönetim / Dr. Hasan Tutar
Kobi Doktoru / M. Rauf Ateş
Küresel Kobi / Sedat Özkol
Küreselleşme Sürecinde İşl. Yön. / Dr. Hasan Tutar
Küreselleşme ve Yeni Ekonomi / Yaprak Özer
Liderlik Gönül İşidir / Ömer Bolat
Liderlik Yaklaşımları ve Belediyeler / Recep Bazlağan
Lütfen Efendim / Hüseyin Gökçe
Medya Planlama / Mehmet Özkundakçı
NLP ile Koçluk / Jaseph O'Cannar - Anrea Lages
Ombudsman/Prof. Dr. Zakir Avşar
Önce İnsan / Prof. Dr. Muhittin Şimşek
Pazarlama Canavarı / Zeki Yüksekbilgili
Pazarlamacılar İçin Satış / İlhan Ürkmez
Pazarlamada Değer Yaratmak / Prof. Ö. Baybars Tek
Reklamcılığa Giriş / Mehmet Özkundakçı
Reklam Yapın / Kemal Kaptaner
Satış Ekibinin Performans Yönetimi / İlhan Ürkmez
Satış Sanatı ve Pazarlama / Prof. H. N. Casson
Satışı Anlamak / İlhan Ürkmez
Satışta Başarıyı Yakalamak / İlhan Ürkmez
Stratejik Satış Yönetimi / İlhan Ürkmez
Sıfır Merkez Liderlik İnsan Yönetimi / Fohri Karakoş
Şirket Doktoru / M. Rauf Ateş
Tanzim ve Teşhir / İlhan Ürkmez
Üçü Bir Arada / Mehmet Özkundakçı
Yaratıcı Satış / İlhan Ürkmez
Yeni Müşteri / Ö. Torlak - Ş. Özdemir - R. Altunışık
Zirvedeki Şahin / Kemal Şahin (karton kapak)

Değerli Okurumuz,

İş dünyası, kişisel gelişim, yönetim, başarı-motivasyon, üretim, pazarlama, insan kaynakları, eğitim, edebiyat, tarih, maneviyat, sağlık ve çocuk konularıyla ilgili yayınlarımızı:

- Size en yakın kitapçınızdan alabilir,
- **www.hayatyayingrubu.com** adresimizde satış noktaları bölümündeki kitabevlerinden,
- 0212 612 60 90 - 0530 290 99 78 nolu telefondan sipariş edebilirsiniz.

Yayınlarımızla ilgili görüş ve düşüncelerinizi http://www.hayatyayingrubu.com/iletisim.aspx, hayat@hayatyayinlari.com, twitter.com/hayatyayingrubu veya facebook.com/hayatyayingrubu adresimize iletmeniz bizlere ışık tutacaktır.

Kitap ihtiyaçlarınızı **Hayat Yayın Grubu** ile temin edebilir, entelektüel birikimlerinizi bizimle paylaşarak hayata katabilirsiniz.

İlginize teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Hayat Yayınları